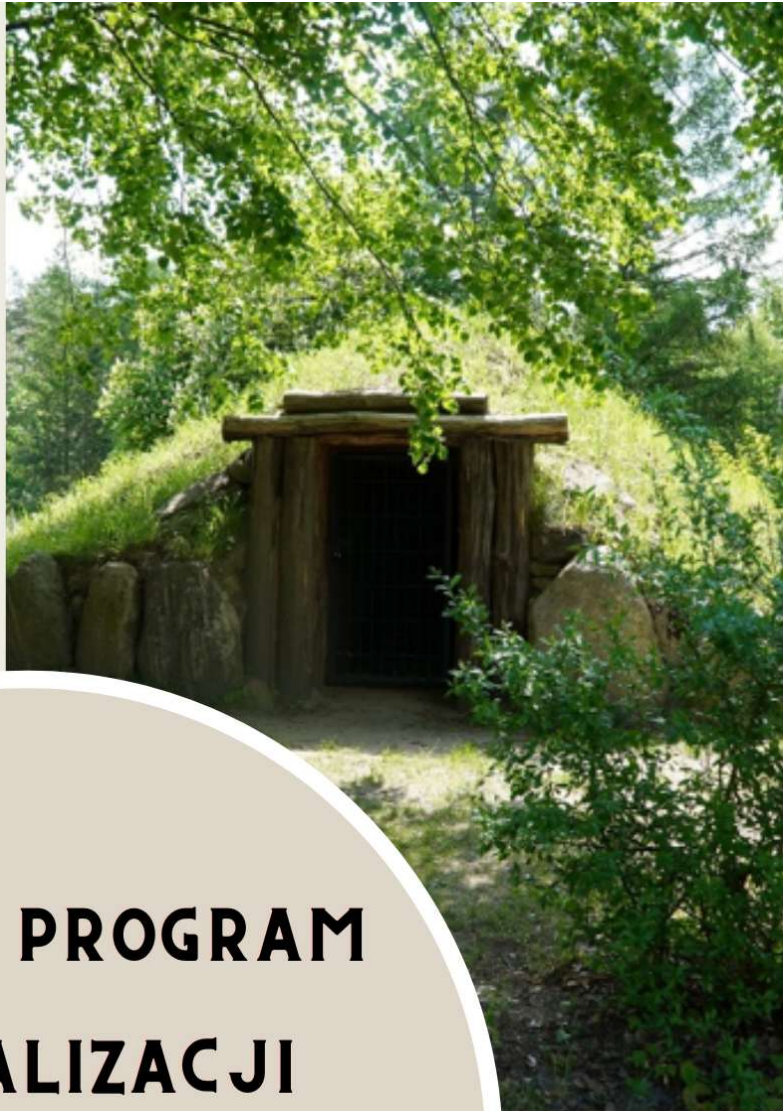

**GMINNY PROGRAM
REWITALIZACJI
GMINY DOLICE
NA LATA
2026-2036**

Załącznik nr 1 do uchwały **Nr XXVII/239/26** Rady Gminy Dolice z dnia 30 lipca 2026 r. w sprawie przyjęcia **Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dolice na lata 2026- 2036**

Adnotacja:

Usuwanie barier i zapewnienie dostępności informacyjnej dla wszystkich obywateli, w tym przede wszystkim osób doświadczających trudności w mobilności czy percepcji, stanowi jedno z kluczowych zadań państwa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej. Dokument został opracowany zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 i Standardami dostępności dla polityki spójności 2021-2027. Mając na uwadze dostosowane dla osób z niepełnosprawnością wzroku tekst dokumentu nie został wyjustowany, zastosowano odpowiednią czcionkę i interlinię, a także dodano opisy alternatywne do grafik.

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	5
2. Delimitacja obszaru rewitalizacji	6
3. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji	14
3.1 Analiza negatywnych zjawisk.....	17
3.2 Lokalne potencjały obszaru rewitalizacji	25
3.3 Skala potrzeb rewitalizacyjnych.....	28
4. Opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji	29
5. Cele rewitalizacji i odpowiadające im kierunki działań	31
6. Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	34
6.1 Podstawowe projekty rewitalizacyjne	34
6.2 Pozostałe projekty rewitalizacyjne	45
7. Mechanizmy integrowania działań oraz projektów rewitalizacyjnych	48
1.1 Komplementarność programu	48
7.2 Koncentracja programu	49
7.3 Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	49
7.3.1 Komplementarność przestrzenna.....	49
7.3.2 Komplementarność problemowa	50
7.3.3 Komplementarność proceduralno-instytucjonalna	52
7.3.4 Komplementarność międzyokresowa	52
Świat widziany oczami dziecka w Gminie Dolice	54
Za rękę z Einsteinem	54
7.3.5 Komplementarność źródeł finansowania	55
8. Opis powiązań gminnego programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym.....	56
9. Szacunkowe ramy finansowe gminnego programu rewitalizacji wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych	61
10. Opis struktury zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji.....	63
10.1 Wdrożenie i zarządzanie realizacją programu	63
10.2 Koszty zarządzania	66
10.3 Ramowy harmonogram realizacji programu	67
11. Partycypacja społeczna w procesie rewitalizacji	67
12. System monitorowania i oceny gminnego programu rewitalizacji.....	72
12.1 Opiniowanie Programu rewitalizacji przez właściwe podmioty	72

12.2 Monitoring programu	76
12.3 Ocena skuteczności działań rewitalizacyjnych.....	82
12.4 System wprowadzania modyfikacji do programu.....	82
13. Określenie zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego	83
14. Określenie niezbędnych zmian w uchwale dotyczącej Komitetu Rewitalizacji	83
15. Specjalna Strefa Rewitalizacji	84
16. Realizacja gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego	84
16.1 Wskazanie zakresu niezbędnych zmian w planie ogólnym gminy	84
16.2 Wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany	84
17. Spis tabel, wykresów, map i schematów	85
18. Załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji sporządzony na mapie w skali co najmniej 1:5000	87

1. Wprowadzenie

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dolice na lata 2026 - 2036 stanowi podstawowy dokument strategiczny wyznaczający kierunki działań służących wyprowadzeniu ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych oraz poprawie jakości życia mieszkańców gminy. Program został opracowany zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji oraz w oparciu o krajowe i regionalne dokumenty strategiczne dotyczące rozwoju społeczno-gospodarczego i przestrzennego.

Rewitalizacja jest procesem kompleksowym, długofalowym i zintegrowanym, obejmującym działania społeczne, gospodarcze, przestrzenne, środowiskowe oraz techniczne. Jej celem jest nie tylko poprawa stanu infrastruktury czy estetyki przestrzeni publicznej, ale przede wszystkim przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym, takim jak wykluczenie społeczne, bezrobocie, ubóstwo czy depopulacja. Proces rewitalizacji ma prowadzić do trwałego ożywienia społecznego i gospodarczego oraz wzmacniania lokalnej tożsamości i aktywności mieszkańców.

Gmina Dolice, ze względu na swoją specyfikę historyczną, położenie oraz uwarunkowania społeczno-gospodarcze, stoi przed szeregiem wyzwań rozwojowych. Transformacja terenów powojkowych, zmiany demograficzne, potrzeba poprawy dostępności usług publicznych, a także konieczność ochrony i wykorzystania potencjału przyrodniczego oraz turystycznego wymagają prowadzenia skoordynowanych działań rewitalizacyjnych. Jednocześnie gmina dysponuje znacznym potencjałem rozwoju wynikającym z walorów środowiskowych, dziedzictwa historycznego oraz aktywności lokalnej społeczności.

Program został przygotowany w oparciu o diagnozę sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej gminy, która pozwoliła na wyznaczenie obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji. Dokument określa cele rewitalizacji, kierunki działań oraz przedsięwzięcia podstawowe i uzupełniające planowane do realizacji w latach 2026–2036. Szczególny nacisk położono na partycypację społeczną, zakładając aktywny udział mieszkańców, organizacji pozarządowych, przedsiębiorców oraz instytucji publicznych w planowaniu i realizacji działań rewitalizacyjnych.

Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji będzie stanowiła istotny element polityki rozwoju Gminy Dolice, przyczyniając się do zwiększenia spójności społecznej, poprawy jakości przestrzeni publicznej, wzrostu atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej oraz budowania nowoczesnej, przyjaznej mieszkańcom gminy. Program ma charakter otwarty i elastyczny, co umożliwi jego dostosowywanie do zmieniających się potrzeb społecznych i uwarunkowań rozwojowych w okresie jego obowiązywania.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dolice na lata 2026 - 2036 zawiera wszystkie wymagane elementy, w tym:

- graficzne przedstawienie obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji, przyjęte uchwałą Rady Gminy,
- mapę kierunków zmian funkcjonalno-przestrzennych dla obszaru rewitalizacji, sporządzoną w skali co najmniej 1:5000 na podstawie mapy zasadniczej lub ewidencyjnej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne.

2. Delimitacja obszaru rewitalizacji

Podstawą prawną do wyznaczenia obszaru rewitalizacji na terenie gminy Dolice stanowi uchwała nr XXIII/200/26 Rady Gminy Dolice z dnia 26 marca 2026 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Na podstawie opracowanej ***Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w gminie Dolice*** wyznaczony został obszar rewitalizacji. Przy wyznaczeniu podziału gminy na jednostki analityczne, kierowano się dostępnością podziałów przestrzennych, zastosowano zatem podział na sołectwa w obszarze wiejskim. Do zebrania danych ilościowych dla każdego podobszaru posłużono się ewidencją adresów oraz danymi liczbowymi udostępnionymi przez Urząd Gminy Dolice oraz Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dolicach.

Tabela 1 Jednostki analityczne wyznaczone na terenie gminy Dolice

Lp.	Sołectwo	Liczba ludności
1	Brańcin	286
2	Brzezina	243
3	Dobropole Pyrzyckie	401
4	Dolice	1761
5	Kolin	449
6	Krępcowo	314
7	Lipka	49
8	Mogilica	87
9	Morzyca	178
10	Moskorzyn	158
11	Płoszkowo	120
12	Pomietów	103
13	Przewłoki	391
14	Rzeplino	654
15	Sądów	451
16	Skrzany	51
17	Strzebielewo	230
18	Szemiłino	67
19	Warszyn	218
20	Ziemomyśl A	177
21	Ziemomyśl B	95
22	Żalęcino	476
SUMA		6959

Źródło: opracowanie własne

Za obszar problemowy uznano obszar, w którym odnotowano wysoką koncentrację i współistnienie negatywnych zjawisk, zdiagnozowanych w powyższych sferach. Obszary oraz składniki stanowią część składową syntetycznego wskaźnika IMD pozwalającego na kompleksowe wskazanie potencjałów rewitalizacyjnych. Do wyznaczenia obszaru zdegradowanego przeanalizowano poniższe wskaźniki zgodnie z poszczególnymi uwarunkowaniami:

Tabela 2 Wskaźniki służące analizie do wyznaczenia obszaru zdegradowanego

Obszar	Zjawiska
Uwarunkowania społeczne	- liczba zasiłków stałych, okresowych i celowych, - liczba dzieci korzystających z pomocy na dożywianie, - liczba osób bezrobotnych, - liczba osób obciążonych następstwami likwidacji PPGR, - liczba osób w wieku produkcyjnym, - liczba osób w wieku poprodukcyjnym, - liczba „Niebieskich Kart”, - liczba osób objętych wsparciem asystenta rodziny, - liczba osób korzystających ze wsparcia udzielanego osobom ze szczególnymi potrzebami (tj. opieka wytchnieniowa, wsparcie dla osób zależnych, niepełnosprawnych, korzystających z asystenta dla osób niepełnosprawnych), - liczba wszczętych postępowań GZI/GKRPA;
Uwarunkowania gospodarcze	- liczba podmiotów gospodarczych, - liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych;
Uwarunkowania przestrzenno-funkcjonalne	- liczba zewidencjonowanych budynków mieszkalnych, - liczba przyłączy do sieci kanalizacyjnej i/lub przydomowych oczyszczalni ścieków, - liczba przyłączy do sieci wodociągowej, - liczba obiektów kulturalno-sportowych, - liczba obiektów kulturalno-sportowych dostosowanych architektonicznie do osób ze szczególnymi potrzebami, - dostępność komunikacyjna do obiektu (architektoniczna/samodzielne dotarcie do obiektu), - dostępność cyfrowa i komunikacyjno-informacyjna obiektów, - liczba dziennych kursów komunikacji publicznej,
Uwarunkowania środowiskowe	- ilość zewidencjonowanego azbestu [kg] - ilość zutylizowanego azbestu [kg] - liczba źródeł ciepła, - liczba źródeł ciepła wysokoemisyjnych
Uwarunkowania techniczne	- liczba zewidencjonowanych zabytków; - liczba zabytków wymagających rewitalizacji; - liczba obiektów użyteczności publicznej; - liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.

Źródło: opracowanie własne

Wyznaczając obszar zdegradowany należało uwzględnić przede wszystkim czynniki społeczne, które w połączeniu z analizą innych uwarunkowań dają możliwość określenia pełnego obrazu degradacji oraz wykluczenia społecznego mieszkańców danego obszaru. Analizowane

wskaźniki w obrębie uwarunkowań gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, środowiskowych i technicznych wpływają poniekąd na uwarunkowania społeczne i odwrotnie. Dostęp do komunikacji publicznej, obiektów użyteczności sportowo-rekreacyjnej, niski stopień degradacji technicznej budynków to niektóre uwarunkowania, które charakteryzują podobszar jako miejsce atrakcyjne do osiedlania się. I odwrotnie - uwarunkowania społeczne mają wpływ na pozostałe obszary. Pełna analiza ilościowa, która uzupełniona zostanie o badania jakościowe stworzy możliwość wyznaczenia obszaru zdegradowanego pod wieloma aspektami, a tym samym pozwoli na zakwalifikowanie go do obszaru objętego procesem rewitalizacyjnym.

Celem wyznaczenia obszarów, na których występują czynniki kryzysowe, przeprowadzono szczegółową analizę wskaźników – mierników ilościowych i jakościowych, kwerendę wiedzy eksperckiej zawartej, m.in. w dokumentach strategicznych gminy Dolice. Analiza rozkładu wartości wskaźników została oparta o kryterium wartości średniej danego wskaźnika, przy czym wyższe wartości danego wskaźnika w większości obrazują deficyty występujące w analizowanym obszarze. Dane ilościowe zostały pozyskane z Urzędu Gminy Dolice oraz od innych jednostek organizacyjnych gminy, w tym przede wszystkim z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dolicach.

W ramach prowadzonych analiz przyjęto, iż **daną referencyjną była średnia arytmetyczna dla badanego wskaźnika**. Zgodnie z przyjętą metodologią celem była możliwość wskazania zróżnicowania społeczności lokalnej w ujęciu poszczególnych wskaźników. Stanowią one podstawę do weryfikacji natężenia zjawiska społecznego w badanym obszarze.

Analiza wskaźników diagnostycznych została dokonana z wykorzystaniem brytyjskiej metodologii bazującej na wskaźniku wielowymiarowej degradacji społecznej, czyli metodologii wskaźnika deprywacji wielowymiarowej IMD (ang. Index of Multiple Deprivation)¹, przy czym analizy zostały przeprowadzone w odniesieniu do wskaźników możliwych do pozyskania z publicznych baz danych, pozwalających na ich analizę w ujęciu do przyjętych jednostek analitycznych. Metodologia wskaźnika deprywacji wielowymiarowej

¹ Zastosowanie metodologii Index of Multiple Deprivation przy delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji zostało opisane w dokumencie *Delimitacja krok po kroku Metoda wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na potrzeby Gminnych Programów Rewitalizacji*, praca zbiorowa pod redakcją W. Jarczewskiego z Instytutu Rozwoju Miast, Warszawa 2017 r.

IMD opiera się na założeniu, iż analiza poszczególnych obszarów pozwala na określenie szczególnego natężenia problemów w poszczególnych uwarunkowaniach. Wynika to z założenia, iż negatywne zjawiska są ze sobą powiązane, a ich występowanie przenika się, powodując większy stopień wykluczenia mieszkańców. Analiza poszczególnych wskaźników opiera się na następującej zależności:

- **3 punkty (kolor czerwony)**, a za każdy kolejny obszar oznaczony na czerwono, do wartości ogólnej punktów przyznawanych za kolor czerwony, powinien zostać dopisany dodatkowo jeden punkt. Uzyskana wartość sumaryczna staje się podstawą do dopisania kolejnego punktu w przypadku wykrycia trzeciego obszaru oznaczonego na czerwono w danej jednostce analitycznej, czyli odpowiednio: 1 obszar (3 punkty), 2 obszary (3 punkty + 1), 3 obszary (3 punkty + 1 + 1). Niniejszy proces sumowania wartości powinien zostać powtórzony w odniesieniu do kolejnych obszarów oznaczonych na czerwono.
- **2 punkty (kolor żółty)**,
- **1 punkt (kolor zielony).**

W ramach wyznaczania wartości średniej wskaźników koncentracji problemów społecznych na danych obszarze przyjęto ekspercki wskaźnik o odpowiednim odchyleniu punktowym (30% punktów liczonych od wartości stałej – wartość punktowa stałej od 0,1 do 5, biorąc pod uwagę wskaźnik najniższy oraz najwyższy wartości średniej). W przypadku wartości stałych powyżej 5 punktów przyjęto odchylenie na poziomie 15%, ze względu na węższe spektrum oddziaływania zjawisk.

Ze względu na znaczną koncentrację problemów społecznych w poszczególnych sołectwach na terenie gminy dokonano podwyższenia wartości średniej sumarycznej wskaźnika IMD w obszarze społecznym o 15%, tak aby możliwe było określenie podobszarów o najwyższym stopniu degradacji w uwarunkowaniach społecznych. Niniejsze działanie pozwala na możliwość realizacji ustawowych zapisów dotyczących wielkości obszaru rewitalizacji oraz liczby ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji (30%), gdyż wpływa na wyznaczenie obszarów rewitalizacji wymagających podjęcia działań rewitalizacyjnych, które w oparciu o możliwości finansowe gminy, pozwolą rozwiązać najpilniejsze problemy społeczne.

Wyliczenia IMD dla poszczególnych obszarów, obejmujących miejscowości i ulice w obszarze gminy Dolice, były dokonywane poprzez określenie wielkości koncentracji problemów społecznych w poszczególnych obszarach w ramach każdej z badanych jednostek. Poprzez wyliczenie średnich określono obszary, w których natężenie poszczególnych problemów jest wysokie lub niskie. Wyliczenia dokonano za pomocą punktów, które przyznawane są kolorom: czerwony (3 punkty), żółty (2 punkty), zielony (1 punkt). Podjęto założenie, iż wysokie nasilenie negatywnych zjawisk w ramach poszczególnych problemów społecznych występujących na określonych obszarach, powoduje proporcjonalne narastanie nasilenia stopnia wykluczenia oraz zjawisk kryzysowych na danym obszarze. W związku z tym wystąpienie koloru czerwonego w przypadku jednego problemu społecznego na danym obszarze oznacza uzyskanie 3 punktów, jednakże wystąpienie kolejnego problemu będzie wskazywało na wartość 4 punktów (3 + 1 punkt), a trzeciego problemu na 5 punktów (3 + 1 + 1). Pozwala to na szczególne wskazanie obszarów kryzysowych na analizowanym terenie.

Po dokonaniu wnikliwej analizy obszaru rewitalizacji i przy uwzględnieniu występujących negatywnych zjawisk społecznych w wyznaczonym obszarze zawężono obszar rewitalizacji w miejscowości Dolice. Tym samym zmniejszeniu uległa liczba mieszkańców zamieszkujących dany podobszar. Dogłębna analiza tego podobszaru wskazuje na najwyższą koncentrację problemów społecznych do zawężonego obszaru.

Obszar rewitalizacji został wskazany w stosunku do ogólnej liczby ludności gminy Dolice wynoszącej na koniec roku 2024: 6 959 osób na podstawie danych Urzędu Gminy Dolice oraz całkowitej powierzchni gminy wynoszącej 23 717,62 ha. Wyznaczony **obszar rewitalizacji gminy Dolice obejmuje powierzchnię 157,84 ha (0,67% ogólnej powierzchni gminy), którą zamieszkuje 1 476 mieszkańców (21,21% ogólnej liczby mieszkańców gminy)**. Wyznaczony obszar spełnia wymagania ustawowe odnośnie limitów wielkości obszaru i liczby mieszkańców, gdzie będą realizowane zadania rewitalizacyjne.

Tabela 3 Powierzchnia i liczba ludności wyznaczonego obszaru rewitalizacyjnego na terenie gminy Dolice

Lp.	Obszar rewitalizacji	Powierzchnia [ha]	Ludność
1	Dobropole Pyrzyckie	33,19	401
2	Dolice	61,58	411
3	Kolin	43,45	449
4	Płoszkowo	9,81	120
5	Ziemomyśl B	9,81	95
	SUMA	157,84	1 476

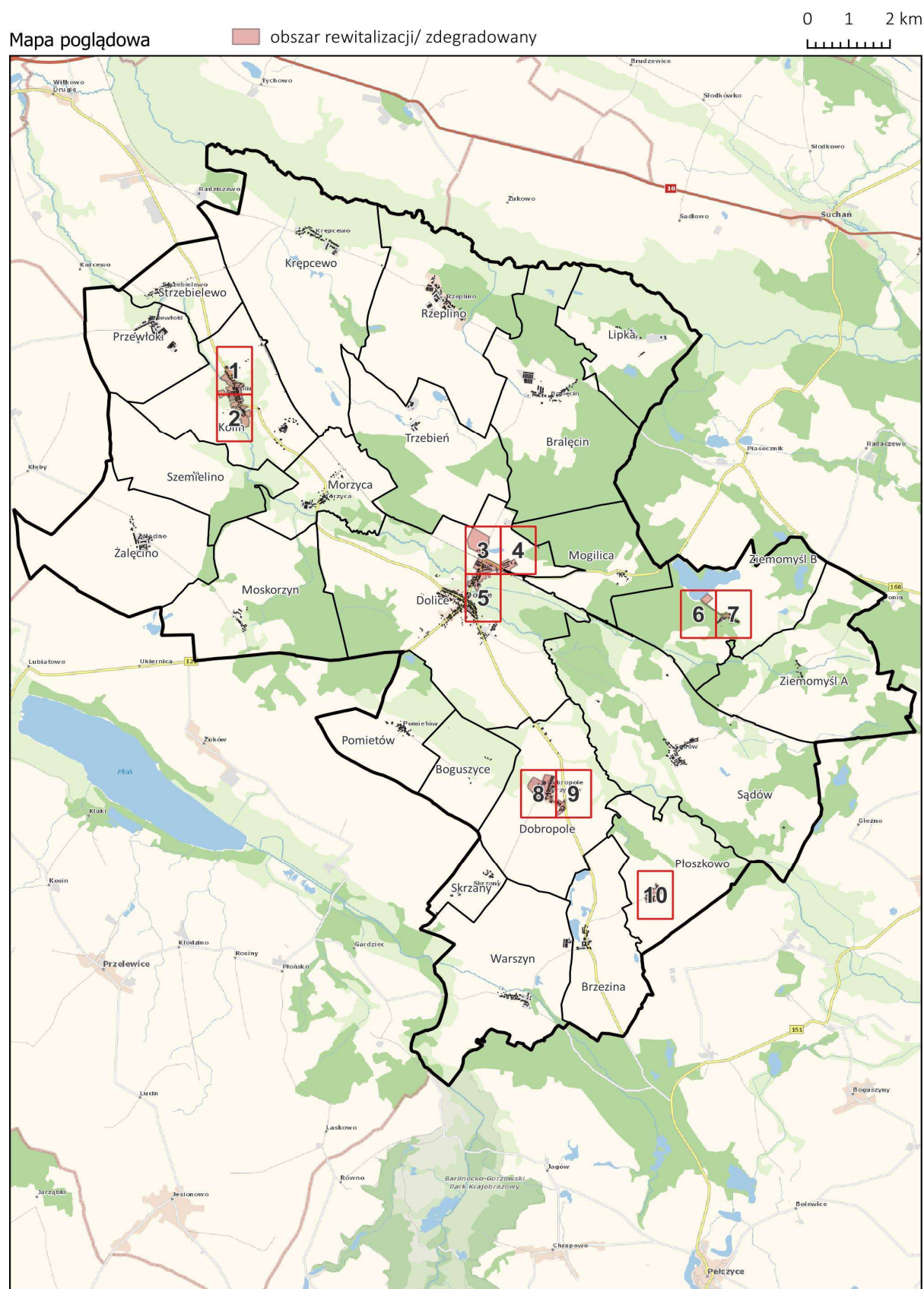
Lp.	Obszar rewitalizacji	Powierzchnia [ha]	Ludność
	%	0,67	21,21

Źródło: opracowanie własne

Wyznaczony obszar rewitalizacji na terenie gminy Dolice został przedstawiony na mapie poglądowej poniżej, gdzie wyodrębniono 10 arkuszy map przedstawiających cały obszar rewitalizacji.

- Arkusz nr 1 Obszar rewitalizacji - Kolin
- Arkusz nr 2 Obszar rewitalizacji – Kolin
- Arkusz nr 3 Obszar rewitalizacji - Dolice
- Arkusz nr 4 Obszar rewitalizacji – Dolice
- Arkusz nr 5 Obszar rewitalizacji – Dolice
- Arkusz nr 6 Obszar rewitalizacji – Ziemomyśl B
- Arkusz nr 7 Obszar rewitalizacji – Ziemomyśl B
- Arkusz nr 8 Obszar rewitalizacji – Dobropole Pyrzyckie
- Arkusz nr 9 Obszar rewitalizacji – Dobropole Pyrzyckie
- Arkusz nr 10 Obszar rewitalizacji – Płoszkowo

Mapa 1 Wyznaczony obszar rewitalizacji na terenie gminy Dolice

Źródło: opracowanie własne

3. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji

Gmina Dolice jest gminą wiejską położoną w południowo-zachodniej części województwa zachodniopomorskiego, w powiecie stargardzkim. Zajmuje powierzchnię około 237 km² i należy do większych obszarowo gmin regionu. Siedzibą władz samorządowych są Dolice, pełniące funkcję lokalnego centrum administracyjnego, usługowego i społecznego.

Mapa 2 Położenie gminy Dolice w powiecie stargardzkim

Źródło: <https://www.google.com/>

Gmina charakteryzuje się typowo rolniczym profilem gospodarczym. Znaczną część jej powierzchni stanowią użytki rolne, a rolnictwo odgrywa istotną rolę w lokalnej gospodarce. Występują tu dobre warunki glebowe sprzyjające produkcji rolnej, co wpływa na rozwój gospodarstw indywidualnych oraz działalności związanej z przetwórstwem rolno-spożywczym. Uzupełniającą funkcję pełnią drobna przedsiębiorczość, handel oraz usługi. Gmina posiada korzystne położenie komunikacyjne dzięki przebiegającej przez jej teren drodze wojewódzkiej oraz linii kolejowej łączącej Stargard z Kostrzynem nad Odrą. Bliskość

Stargardu oraz dogodny dostęp do Szczecina wpływają na możliwości rozwoju gospodarczego i osiedleńczego.

Struktura osadnicza gminy obejmuje liczne miejscowości i sołectwa o rozproszonej zabudowie wiejskiej. Największe miejscowości poza Dolicami to m.in. Kolin, Sądów, Rzeplino, Bralęcín i Dobropole Pyrzyckie. Charakterystycznym elementem krajobrazu są rozległe pola uprawne, tereny leśne oraz niewielkie zbiorniki wodne. Gmina Dolice posiada również walory przyrodnicze i krajobrazowe, które sprzyjają rozwojowi rekreacji i turystyki wiejskiej. Występują tu obszary cenne przyrodniczo oraz tereny o wysokich walorach krajobrazowych, związane z dolinami rzecznyymi i terenami leśnymi. W zakresie infrastruktury społecznej na terenie gminy funkcjonują placówki oświatowe, biblioteka, obiekty sportowe i świetlice wiejskie. Aktywność społeczna mieszkańców przejawia się m.in. w działalności organizacji pozarządowych, jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych oraz kół gospodyń wiejskich.

Gmina Dolice, podobnie jak wiele gmin wiejskich, stoi przed wyzwaniami związanymi z procesami demograficznymi, w tym starzeniem się społeczeństwa oraz odpływem młodych mieszkańców. Jednocześnie posiada potencjał rozwojowy oparty na rolnictwie, korzystnym położeniu komunikacyjnym, zasobach przyrodniczych oraz możliwościach pozyskiwania środków zewnętrznych na rozwój infrastruktury i usług publicznych.

Fotografia 1 Dolice z lotu ptaka

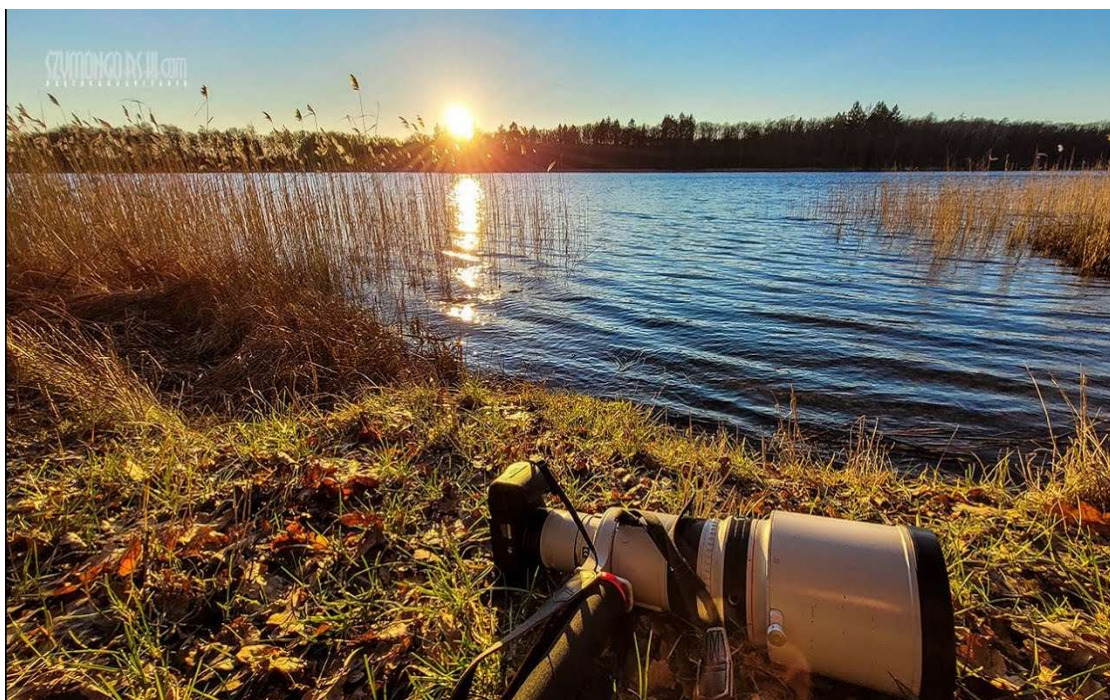
Źródło: <https://dolice.pl/o-gminie.html>

Fotografia 2 „Wrota Czasu” w Dolicach

Źródło: <https://dolice.pl/o-gminie.html>

Fotografia 3 Jezioro Gardzko

Źródło: <https://www.google.com/>

Fotografia 4 Centrum Dolice

Źródło: <https://dolice.pl/o-gminie.html>

3.1 Analiza negatywnych zjawisk

Obszar rewitalizacji na terenie gminy Dolice obejmuje następujące jednostki analityczne: sołectwo Dobropole Pyrzyckie, Dolice, Kolin, Płoszkowo oraz Ziemomyśl B.

Analiza uwarunkowań społecznych wykazała, że powyższe obszary należą do najbardziej zdegradowanych miejsc na terenie gminy, gdzie koncentracja deficytów i problemów społecznych jest największa. Analiza wskaźników społecznych, tj. liczba osób bezrobotnych, liczba osób korzystających z zasiłków, liczba osób korzystających z dożywiania, obciążonych następstwami likwidacji PPGR oraz korzystających ze wsparcia asystenta rodziny, a także liczba interwencji policji, liczba osób ze szczególnymi potrzebami, wykazała, że wyznaczony obszar rewitalizacji charakteryzuje się wysoką koncentracją analizowanych problemów społecznych.

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY DOLICE NA LATA 2026-2036

Tabela 4 Analiza wskaźników uwarunkowań społecznych

Jednostka analityczna	Zasiłki stałe	Zasiłki okresowe	Zasiłki celowe	Pomoc na dożywianie dzieci	Bezrobocie	Obciążenie następstwami likwidacji PGR	Wiek przedprodukcyjny	Wiek poprodukcyjny	Niebieskie karty	Wsparcie asystenta rodziny	Wsparcie udzielane osobom ze szczególnymi potrzebami	Postępowania GZI i GKRPA
Średnia gminy	0,67	0,86	1,53	1,47	0,86	6,37	1,48	0,27	0,33	0,51	0,42	0,36
Średnia OR	1,23	1,61	2,44	1,84	1,08	8,32	1,81	0,48	0,25	0,77	0,50	0,46
Dobropole Pyrzyckie	0,75	1,50	1,50	1,00	1,00	10,47	1,00	0,25	0,25	1,00	0,75	0,25
Dolice	0,97	0,68	1,65	0,28	0,17	5,11	0,11	0,85	0,57	0,11	0,45	0,57
Kolin	0,89	0,45	1,11	0,00	0,45	1,78	0,00	0,45	0,45	0,00	0,45	0,45
Płoszkowo	2,50	3,33	5,83	5,83	1,67	15,83	5,83	0,83	0,00	1,67	0,83	0,00
Ziemomysł B	1,05	2,11	2,11	2,11	2,11	8,42	2,11	0,00	0,00	1,05	0,00	1,05

Źródło: opracowanie własne

Średnia dla obszaru rewitalizacji w ww. wskaźnikach jest wyższa niż średnia dla całej gminy.

Wskazuje to na większą liczbę osób korzystających z pomocy społecznej (zasiłki, wsparcie asystenta rodziny, pomoc dla osób starszych i z niepełnosprawnościami itp.), a także większą liczbę osób bezrobotnych na wyznaczonym obszarze. Dodatkowo obszar rewitalizacji charakteryzuje się większą liczbą osób w wieku poprodukcyjnym, co często powoduje zwiększone problemy osób starszych, a mniejsza aktywność społeczną.

Analiza problemów społecznych koncentruje się na wyznaczonym obszarze rewitalizacji wokół przede wszystkim procesów demograficznych, które wpływają na inne wskaźniki społeczne. Zauważalnym problemem społecznym jest także bezrobocie mieszkańców wyznaczonego obszaru oraz znaczna liczba występujących problemów wychowawczych i opiekuńczych w rodzinach. Bezrobocie wpływa na jakość i poziom życia mieszkańców oraz ma wpływ również na uzależnienie od pomocy społecznej. Wysoki wskaźnik potrzeby wsparcia asystenta rodziny świadczy o występowaniu na terenie rewitalizacji znacznej koncentracji problemów wychowawczych w rodzinach, z kolei wysoki wskaźnik wsparcia udzielanego osobom ze szczególnymi potrzebami na obszarze rewitalizacji sygnalizuje większe i wciąż wzrastające potrzeby różnych form wsparcia ze strony pomocy społecznej, przy pogłębiających się problemach osób starszych, zależnych i z niepełnosprawnościami. Również współczynnik postępowań GZI i GKRPA jest wyższy na wyznaczonym obszarze rewitalizacji niż średnia gminy, co sygnalizuje większą kumulację problemów występowania przemocy w rodzinie lub problemu uzależnień w rodzinach.

Analiza uwarunkowań gospodarczych została oparta na podstawie dwóch wskaźników, tj. współczynnika przedsiębiorczości – mierzonego liczbą podmiotów gospodarczych oraz

współczynnikiem rozwoju przedsiębiorczości – mierzonego liczbą nowo powstałych podmiotów gospodarczych na analizowanym obszarze rewitalizacji. Z danych wynika, że współczynnik przedsiębiorczości dla obszaru rewitalizacji jest niższy niż średnia gminy, co oznacza mniejszą liczbę podmiotów gospodarczych niż średnia w gminie. Również współczynnik rozwoju przedsiębiorczości wskazuje na niższą wartość w obszarze rewitalizacji niż średnia dla gminy, co sygnalizuje, że rozwój przedsiębiorczości jest zdecydowanie ograniczony i wyznaczony obszar rewitalizacji nie rozwija się gospodarczo w wystarczającym zakresie (poprzez tworzenie podmiotów gospodarczych).

Tabela 5 Analiza wskaźników uwarunkowań gospodarczych

Jednostka analityczna	Współczynnik przedsiębiorczości	Współczynnik rozwoju przedsiębiorczości
Średnia gminy	2,7	0,26
Średnia OR	2,60	0,12
Dobropole Pyrzyckie	1,00	0,00
Dolice	5,57	0,40
Kolin	3,12	0,22
Płoszkowo	3,33	0,00
Ziemomyśl B	0,00	0,00

Źródło: opracowanie własne

Analiza uwarunkowań przestrzenno-funkcjonalnych w obszarze rewitalizacji została oparta na wskaźniku dostępności do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej, wskaźniku dostępności do obiektów publicznych oraz na wskaźniku dostępności komunikacyjnej. Analiza dostępności do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej nie wykazuje żadnych deficytów związanych z dostępnością do sieci wodno-kanalizacyjnej. Wskaźnik dostępności do obiektów publicznych jest wyższy na wyznaczonym obszarze rewitalizacji niż średnia gminy, co świadczy o większej liczbie obiektów publicznych i ich dostępności dla mieszkańców. Z kolei analizowany wskaźnik dostępności komunikacyjnej jest zdecydowanie niższy w obszarze rewitalizacji w porównaniu z dostępnością na pozostałych obszarach. To sygnalizuje problemy komunikacyjne, głównie w mniejszych miejscowościach.

Tabela 6 Analiza wskaźników uwarunkowań przestrzenno-funkcjonalnych

Jednostka analityczna	Wskaźnik dostępności do sieci kanalizacyjnej	Wskaźnik dostępności do sieci wodociągowej	Wskaźnik dostępności do obiektów publicznych	Wskaźnik dostępności komunikacyjnej
Średnia gminy	100,00	100,00	3,23	79,01
Średnia OR	100,00	100,00	4,60	37,98
Dobropole Pyrzyckie	100,00	100,00	5	49,30
Dolice	100,00	100,00	10	36,52
Kolin	100,00	100,00	5	49,30
Płoszkowo	100,00	100,00	1	54,78
Ziemomyśl B	100,00	100,00	2	0,00

Źródło: opracowanie własne

Analiza uwarunkowań środowiskowych oparta została na wskaźniku zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego w wyniku szkodliwej działalności człowieka (stosowanie nieekologicznych źródeł ciepła) oraz na wskaźniku zanieczyszczenia azbestem. Analizowany wskaźnik zanieczyszczenia powietrza jest niższy na obszarze rewitalizacji, a wyższy w całej gminie. Natomiast wskaźnik zanieczyszczenia azbestem na wyznaczonym obszarze rewitalizacji jest wyższy niż średnia gminy.

Tabela 7 Analiza wskaźników uwarunkowań środowiskowych

Jednostka analityczna	Wskaźnik zanieczyszczenia powietrza	Wskaźnik zanieczyszczenia azbestem [%]
Średnia gminy	51,01	40,77
Średnia OR	32,42	59,21
Dobropole Pyrzyckie	76,59	21,99
Dolice	0,00	20,77
Kolin	85,53	32,05
Płoszkowo	0,00	90,48
Ziemomyśl B	0,00	130,77

Źródło: opracowanie własne

Analiza uwarunkowań technicznych oparta została na wskaźniku degradacji zabytków i dostępności architektonicznej do budynków użyteczności publicznej. W zakresie wskaźnika degradacji zabytków obszar rewitalizacji charakteryzuje się niższą wartością, co wskazuje na mniejszą liczbą zabytków wymagających rewitalizacji niż ich średnia dla całej gminy. Z kolei wskaźnik dostępności architektonicznej do budynków publicznych jest niższy w całej gminie niż na wyznaczonym obszarze rewitalizacji. Dostępność do obiektów publicznych, również

pod względem architektonicznym, jest zapewniona dla mieszkańców wyznaczonego obszaru rewitalizacji.

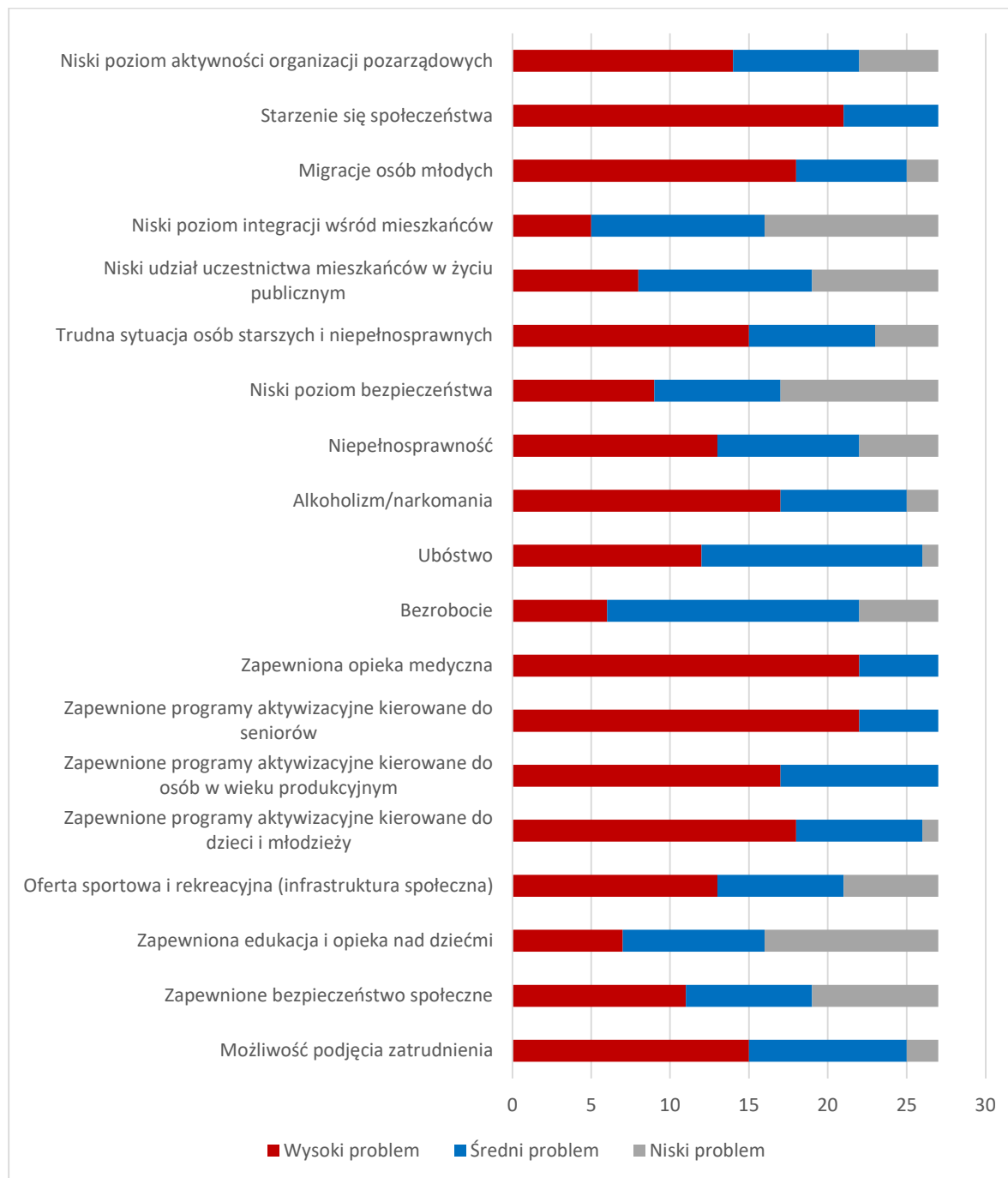
Tabela 8 Analiza wskaźników uwarunkowań technicznych

Jednostka analityczna	Wskaźnik degradacji zabytków	Wskaźnik dostępności architektonicznej
Średnia gminy	18,34	35,86
Średnia OR	10,28	37,78
Dobropole Pyrzyckie	12,50	100,00
Dolice	22,22	88,89
Kolin	0,00	0,00
Płoszkowo	0,00	0,00
Ziemomyśl B	16,67	0,00

Źródło: opracowanie własne

W ramach przeprowadzonych konsultacji wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dokonana została charakterystyka wyznaczonego obszaru pod kątem występujących deficytów i głównych problemów społeczno-gospodarczych na wyznaczonym obszarze. W ramach badań ankietowych mieszkańcy gminy Dolice wskazali, że na wyznaczonym obszarze rewitalizacji dostrzegają przede wszystkim następujące problemy: starzenie się społeczeństwa, brak odpowiedniej opieki medycznej, niewystarczająca ilość programów aktywizujących dla mieszkańców (głównie seniorów), migracje osób młodych, trudna sytuacja osób starszych i z niepełnosprawnościami, możliwość podjęcia zatrudnienia na lokalnym rynku pracy, a także występowanie innych problemów społecznych, tj. alkoholizm, ubóstwo. Dostrzegalnym problemem jest również oferta sportowa i rekreacyjna, niski poziom aktywności organizacji pozarządowych.

Wykres 1 Zdiagnozowane główne problemy społeczno-gospodarcze w gminie Dolice

Źródło: opracowanie własne

Mieszkańcy gminy Dolice podczas konsultacji wskazali także najważniejsze potrzeby rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru rewitalizacji, które będą oddziaływały na całą gminę.

Do najpilniejszych potrzeb rozwoju wskazano: poprawa dostępności do opieki medycznej, zapewnienie dostępności do ścieżek rowerowych, poprawa jakości życia osób starszych i z niepełnosprawnościami, poprawa stanu technicznego dróg, poprawa bezpieczeństwa

mieszkańców czy poprawa dostępności do oferty kulturalno-sportowej i integracyjnej dla różnych grup mieszkańców.

Wykres 2 Zdiagnozowane główne potrzeby rozwojowe w gminie Dolice

Źródło: opracowanie własne

Podsumowując przeprowadzoną diagnozę obszaru rewitalizacji, uwzględniając uwarunkowania społeczne, gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne, środowiskowe oraz techniczne, należy wskazać, że wyznaczony obszar rewitalizacji charakteryzuje się znaczną koncentracją różnych problemów i potrzeb, które dostrzegają mieszkańcy. Z jednej strony widoczne są potrzeby infrastrukturalne, które wpływałyby na jakość życia mieszkańców i poprawiały stan bezpieczeństwa, a z drugiej widnieją potrzeby rozwoju usług społecznych, zwrócenia uwagi na osoby starsze i zależne, działania aktywizujące mieszkańców i poprawiające ich jakość życia (programy aktywizacji osób starszych, działania na rzecz dzieci i młodzieży itp.). Szczególnie istotnym wyzwaniem społecznym w gminie Dolice jest niski poziom aktywności mieszkańców w życiu lokalnym, odpływ osób młodych oraz ograniczony rozwój przedsiębiorczości.

Zjawiska te mają swoje źródło m.in. w procesach demograficznych – obserwuje się spadek liczby osób w wieku przedprodukcyjnym przy jednoczesnym wzroście liczby mieszkańców w wieku poprodukcyjnym. Systematyczne starzenie się społeczeństwa generuje dodatkowe problemy społeczne. Jednocześnie niska aktywność mieszkańców wynika także z niedostatecznej liczby bodźców sprzyjających zaangażowaniu, takich jak odpowiednia infrastruktura społeczna, rekreacyjna i sportowa oraz brak zorganizowanych działań wspierających rozwój przedsiębiorczości.

Problemy te są widoczne na całym wyznaczonym obszarze rewitalizacji, co wskazuje na konieczność wdrażania systematycznych i długofalowych działań aktywizujących społeczność lokalną. Takie podejście pozwoli ograniczyć negatywne zjawiska społeczne, szczególnie dotyczące grup o utrudnionym dostępie do aktywnych form spędzania czasu, działań profilaktycznych oraz inicjatyw rozwijających zaangażowanie obywatelskie.

Należy również podkreślić, że problemy społeczne oddziałują na inne sfery funkcjonowania obszaru. Wysoki udział osób starszych, zjawisko bezrobocia, ubóstwa oraz wynikające z nich problemy społeczne wpływają negatywnie na aktywność mieszkańców, poziom przedsiębiorczości oraz uczestnictwo w życiu publicznym. W związku z tym działania rewitalizacyjne powinny mieć charakter kompleksowy i obejmować wszystkie obszary zdegradowane. Tylko takie podejście umożliwi skuteczne przeciwdziałanie zidentyfikowanym problemom oraz ograniczenie ich rozprzestrzeniania się na pozostałe części gminy.

3.2 Lokalne potencjały obszaru rewitalizacji

Obszar rewitalizacji gminy Dolice obejmuje wybrane sołectwa, które mimo występujących problemów społecznych, gospodarczych i przestrzennych posiadają istotne potencjały rozwojowe mogące stanowić podstawę działań rewitalizacyjnych. Do obszaru rewitalizacji zaliczono sołectwa Dobropole Pyrzyckie, Dolice, Kolin, Płoszkowo oraz Ziemomyśl B.

Dobropole Pyrzyckie

Dobropole Pyrzyckie posiada istotny potencjał społeczny, przestrzenny i rozwojowy, który może stanowić podstawę do dalszej aktywizacji miejscowości oraz poprawy jakości życia mieszkańców. Miejscowość charakteryzuje się spokojnym, wiejskim charakterem oraz korzystnymi warunkami do rozwoju funkcji mieszkaniowych, społecznych i rekreacyjnych. Istotnym atutem sołectwa jest lokalna społeczność wykazująca gotowość do angażowania się w działania na rzecz rozwoju miejscowości oraz integracji mieszkańców.

Dobropole Pyrzyckie dysponuje przestrzenią umożliwiającą realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych i infrastrukturalnych, w tym rozbudowę infrastruktury społecznej, mieszkaniowej i rekreacyjnej. Potencjał stanowią zarówno istniejące tereny możliwe do zagospodarowania, jak i możliwość poprawy estetyki oraz funkcjonalności przestrzeni publicznych. Miejscowość posiada warunki sprzyjające tworzeniu nowych miejsc integracji społecznej, rekreacji i aktywności mieszkańców.

Znaczącym potencjałem Dobropola Pyrzyckiego są również walory przyrodnicze i krajobrazowe, które wpływają na atrakcyjność miejscowości jako miejsca do życia i wypoczynku. Otaczająca przestrzeń stwarza możliwości rozwoju terenów zielonych, miejsc rekreacji oraz aktywności na świeżym powietrzu. Sprzyja to budowaniu przyjaznego i bezpiecznego środowiska dla mieszkańców różnych grup wiekowych.

Miejscowość posiada również potencjał do rozwoju budownictwa mieszkaniowego oraz realizacji inwestycji wspierających osoby i rodziny znajdujące się w trudniejszej sytuacji życiowej. Rozwój infrastruktury społecznej i mieszkaniowej może przyczynić się do przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, poprawy warunków życia mieszkańców oraz zwiększenia atrakcyjności osiedleńczej miejscowości.

Dolice

Dolice, jako miejscowość pełniąca funkcję administracyjnego i społecznego centrum gminy, posiada znaczący potencjał rozwojowy wynikający zarówno z posiadanych zasobów infrastrukturalnych, społecznych, jak i korzystnego położenia przestrzennego. Miejscowość stanowi ważny ośrodek koncentracji usług publicznych, życia społecznego oraz aktywności mieszkańców, co stwarza dobre warunki do dalszego rozwoju funkcji społecznych, mieszkaniowych i gospodarczych.

Istotnym potencjałem Dolic jest istniejąca infrastruktura publiczna oraz możliwość jej dalszej modernizacji i rozbudowy. Miejscowość posiada przestrzeń umożliwiającą realizację inwestycji związanych z rozwojem infrastruktury rekreacyjnej, społecznej i mieszkaniowej. Potencjał stanowią także tereny możliwe do zagospodarowania pod nowe funkcje społeczne i integracyjne, które mogą przyczynić się do poprawy jakości życia mieszkańców oraz zwiększenia atrakcyjności miejscowości.

Ważnym atutem Dolic jest aktywność społeczna mieszkańców oraz funkcjonowanie lokalnych organizacji i instytucji wspierających rozwój społeczny i integrację lokalnej społeczności. Miejscowość posiada potencjał do rozwijania inicjatyw społecznych, edukacyjnych, sportowych i kulturalnych, które mogą wzmacniać więzi społeczne oraz przeciwdziałać zjawiskom wykluczenia społecznego.

Znaczącym potencjałem rozwojowym jest również możliwość rozwoju infrastruktury rekreacyjnej i przestrzeni publicznych służących mieszkańcom różnych grup wiekowych. Tworzenie nowoczesnych i dostępnych miejsc aktywności społecznej, rekreacji i wypoczynku może przyczynić się do zwiększenia aktywności mieszkańców oraz poprawy estetyki przestrzeni publicznej.

Kolin

Sołectwo Kolin posiada znaczący potencjał rozwojowy wynikający z jego walorów społecznych, przestrzennych oraz środowiskowych. Miejscowość charakteryzuje się spokojnym, wiejskim charakterem oraz korzystnymi warunkami do rozwoju funkcji społecznych, rekreacyjnych i mieszkaniowych. Istotnym atutem Kolina jest lokalna społeczność oraz możliwość dalszej aktywizacji mieszkańców poprzez rozwój infrastruktury i przestrzeni służących integracji społecznej.

Dużym potencjałem miejscowości jest dostępność terenów umożliwiających realizację inwestycji społecznych, rekreacyjnych i infrastrukturalnych. Kolin posiada warunki sprzyjające tworzeniu nowych miejsc aktywności mieszkańców, w tym terenów rekreacyjnych, sportowych i integracyjnych. Możliwość zagospodarowania przestrzeni publicznych pozwala na poprawę estetyki miejscowości oraz zwiększenie jej funkcjonalności dla mieszkańców różnych grup wiekowych.

Istotnym atutem miejscowości są także walory przyrodnicze i krajobrazowe otaczającego terenu, które sprzyjają rozwojowi przestrzeni wypoczynkowych i aktywności na świeżym powietrzu. Wiejski charakter miejscowości oraz spokojne otoczenie wpływają pozytywnie na atrakcyjność osiedleńczą Kolina i mogą stanowić podstawę do dalszego rozwoju funkcji mieszkaniowych i społecznych.

Płoszkowo

Płoszkowo posiada potencjał rozwojowy oparty przede wszystkim na swoim wiejskim charakterze, zasobach przestrzennych oraz możliwościach rozwoju funkcji społecznych i rekreacyjnych. Miejscowość stwarza dogodne warunki do realizacji działań służących poprawie jakości życia mieszkańców oraz wzmacnianiu integracji lokalnej społeczności.

Istotnym potencjałem Płoszkowa jest możliwość rozwoju i modernizacji infrastruktury społecznej, rekreacyjnej oraz przestrzeni publicznych. Dostępność terenów umożliwia realizację inwestycji związanych z tworzeniem miejsc aktywności mieszkańców, terenów rekreacyjnych, placów zabaw, siłowni zewnętrznych oraz przestrzeni integracyjnych. Rozwój tego typu infrastruktury może przyczynić się do zwiększenia aktywności społecznej i fizycznej mieszkańców oraz poprawy funkcjonalności miejscowości.

Znaczącym atutem miejscowości jest lokalna społeczność oraz potencjał do aktywizacji mieszkańców poprzez wspólne działania społeczne, kulturalne i integracyjne. Tworzenie przestrzeni służących spotkaniom mieszkańców może sprzyjać budowaniu więzi społecznych, wzmacnianiu tożsamości lokalnej oraz przeciwdziałaniu zjawiskom wykluczenia społecznego i bierności społecznej.

Ziemomyśl B.

Ziemomyśl B. posiada potencjał rozwojowy wynikający z jej lokalnego charakteru, zasobów przestrzennych oraz możliwości rozwoju funkcji społecznych, rekreacyjnych i integracyjnych. Miejscowość dysponuje warunkami sprzyjającymi realizacji działań ukierunkowanych na poprawę jakości życia mieszkańców oraz wzmacnianie aktywności lokalnej społeczności.

Istotnym potencjałem miejscowości jest możliwość rozwoju infrastruktury społecznej i rekreacyjnej służącej mieszkańcom różnych grup wiekowych. Dostępne przestrzenie mogą zostać wykorzystane do tworzenia miejsc integracji społecznej, rekreacji i aktywności fizycznej, co sprzyja budowaniu więzi społecznych oraz przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu i bierności mieszkańców.

Ziemomyśl B. posiada również potencjał związany z poprawą jakości i funkcjonalności przestrzeni publicznych. Rozwój infrastruktury lokalnej, w tym terenów rekreacyjnych, miejsc spotkań mieszkańców oraz obiektów służących działalności społecznej, może przyczynić się do zwiększenia atrakcyjności miejscowości oraz poprawy warunków życia lokalnej społeczności.

Atutem miejscowości są także walory przyrodnicze i spokojny, wiejski charakter otoczenia, które stwarzają dobre warunki do rozwoju funkcji rekreacyjnych i wypoczynkowych. Potencjał środowiskowy może zostać wykorzystany do tworzenia przyjaznych przestrzeni sprzyjających aktywności na świeżym powietrzu oraz integracji mieszkańców.

3.3 Skala potrzeb rewitalizacyjnych

Wyznaczony obszar rewitalizacji w gminie Dolice charakteryzuje się występowaniem złożonych problemów społecznych, przestrzennych, infrastrukturalnych oraz funkcjonalnych, które wpływają na obniżenie jakości życia mieszkańców oraz ograniczają możliwości rozwoju lokalnych społeczności. Skala potrzeb rewitalizacyjnych obejmuje zarówno konieczność poprawy stanu infrastruktury technicznej i społecznej, jak również potrzebę aktywizacji mieszkańców oraz przeciwdziałania zjawiskom wykluczenia społecznego.

Na obszarze rewitalizacji zauważalne są deficyty w zakresie dostępności nowoczesnej infrastruktury społecznej, rekreacyjnej i integracyjnej. W wielu miejscowościach występuje ograniczony dostęp do przestrzeni publicznych umożliwiających aktywność społeczną, organizację wydarzeń lokalnych oraz aktywne spędzanie czasu wolnego. Istniejące obiekty

i tereny rekreacyjne często wymagają modernizacji, doposażenia lub kompleksowego zagospodarowania. Istotnym problemem jest również niedostateczny stan infrastruktury społecznej i mieszkaniowej. Część obiektów użyteczności publicznej wymaga remontów i dostosowania do współczesnych standardów funkcjonalnych oraz potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Występuje również potrzeba zwiększenia dostępności mieszkań dla osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej i materialnej, co wpływa na konieczność realizacji działań w zakresie mieszkalnictwa społecznego.

Skala potrzeb rewitalizacyjnych obejmuje także kwestie związane z ograniczoną aktywnością społeczną mieszkańców oraz niewystarczającą liczbą miejsc sprzyjających integracji lokalnej społeczności. Brak odpowiednio zagospodarowanych przestrzeni publicznych wpływa na osłabienie więzi społecznych, ograniczenie aktywności mieszkańców oraz utrudnia rozwój inicjatyw społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych. Na wyznaczonym obszarze występują również potrzeby związane z poprawą estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznych. Część terenów wymaga uporządkowania, zagospodarowania oraz poprawy bezpieczeństwa użytkowników poprzez rozwój infrastruktury technicznej, oświetlenia, terenów zielonych oraz elementów małej architektury.

Znacząca skala potrzeb rewitalizacyjnych dotyczy również wykorzystania lokalnych potencjałów społecznych i przestrzennych. Obszar rewitalizacji posiada możliwości rozwoju funkcji rekreacyjnych, społecznych i mieszkaniowych, jednak ich pełne wykorzystanie wymaga realizacji skoordynowanych działań inwestycyjnych i społecznych. Realizacja procesów rewitalizacyjnych na terenie gminy Dolice jest niezbędna dla poprawy jakości życia mieszkańców, przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, zwiększenia dostępności usług społecznych oraz tworzenia nowoczesnych i funkcjonalnych przestrzeni publicznych sprzyjających integracji i aktywizacji lokalnej społeczności.

4. Opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji

Po przeprowadzeniu procesu rewitalizacji obszar gminy Dolice stanie się przestrzenią bardziej funkcjonalną, estetyczną, bezpieczną i przyjazną mieszkańcom. Zrealizowane działania przyczynią się do poprawy jakości życia lokalnej społeczności, zwiększenia aktywności mieszkańców oraz wzmocnienia funkcji społecznych, rekreacyjnych

i mieszkaniowych na obszarach objętych rewitalizacją. Przestrzenie publiczne zostaną uporządkowane i zagospodarowane w sposób umożliwiający ich aktywne wykorzystanie przez mieszkańców różnych grup wiekowych. Powstaną nowoczesne i dostępne miejsca rekreacji, integracji i aktywności społecznej, obejmujące m.in. boiska, place zabaw, siłownie zewnętrzne, świetlice wiejskie oraz tereny wypoczynkowe. Zrewitalizowane przestrzenie będą sprzyjały organizacji wydarzeń społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych oraz budowaniu więzi społecznych.

Istotnym elementem wizji obszaru po rewitalizacji będzie poprawa dostępności infrastruktury społecznej i mieszkaniowej. Dzięki realizacji programu mieszkaniowego zwiększy się dostępność mieszkań dla osób i rodzin wymagających wsparcia, co wpłynie na ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego oraz poprawę bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców. Nowa infrastruktura mieszkaniowa będzie dostosowana do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami oraz zapewni odpowiednie warunki do życia i integracji społecznej.

Tereny rekreacyjne i przestrzenie publiczne, w tym obszary nad jeziorem Gardzko, zostaną przekształcone w atrakcyjne miejsca wypoczynku, rekreacji i aktywności na świeżym powietrzu. Poprawa estetyki przestrzeni, rozwój terenów zielonych oraz infrastruktury rekreacyjnej wpłyną na zwiększenie atrakcyjności gminy zarówno dla mieszkańców, jak i odwiedzających. W wyniku rewitalizacji nastąpi również wzrost aktywności społecznej mieszkańców oraz rozwój lokalnych inicjatyw społecznych, edukacyjnych i kulturalnych. Mieszkańcy będą mieli większe możliwości uczestnictwa w życiu społecznym oraz korzystania z nowoczesnej i dostępnej infrastruktury publicznej. Docelowo obszar rewitalizacji stanie się miejscem sprzyjającym integracji społecznej, aktywności mieszkańców i zrównoważonemu rozwojowi lokalnemu. Rewitalizacja przyczyni się do poprawy wizerunku gminy Dolice, zwiększenia jej atrakcyjności osiedleńczej i społecznej oraz lepszego wykorzystania lokalnych potencjałów społecznych, przestrzennych i przyrodniczych.

WIZJA ROZWOJU GMINY DOLICE

Gmina Dolice to nowoczesna i przyjazna mieszkańcom wspólnota lokalna, rozwijająca się w sposób zrównoważony poprzez wykorzystanie swoich potencjałów społecznych, przestrzennych i przyrodniczych. Wizją gminy jest poprawa jakości życia mieszkańców poprzez rozwój infrastruktury społecznej, rekreacyjnej i mieszkaniowej oraz tworzenie bezpiecznych i dostępnych przestrzeni publicznych sprzyjających integracji i aktywności mieszkańców.

5. Cele rewitalizacji i odpowiadające im kierunki działań

Cele rewitalizacji dla gminy Dolice zostały określone w odpowiedzi na zdiagnozowane problemy społeczne, przestrzenne, infrastrukturalne i funkcjonalne występujące na obszarze rewitalizacji. Ich realizacja ma prowadzić do poprawy jakości życia mieszkańców, zwiększenia aktywności społecznej oraz wzmocnienia funkcji społecznych, rekreacyjnych i mieszkaniowych na terenach wymagających wsparcia.

Wyznaczone cele rewitalizacji koncentrują się na przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu, poprawie dostępności infrastruktury publicznej, rozwoju przestrzeni służących integracji mieszkańców oraz poprawie estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznych. Istotnym elementem działań rewitalizacyjnych jest również wykorzystanie lokalnych potencjałów społecznych, przestrzennych i przyrodniczych dla zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju gminy.

Schemat 1 Cele strategiczne

Źródło: opracowanie własne

Określone kierunki działań stanowią podstawę realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz wyznaczają obszary interwencji niezbędne do osiągnięcia założonych efektów społecznych, przestrzennych i gospodarczych. Realizacja wskazanych działań będzie prowadzona we współpracy z mieszkańcami, lokalnymi organizacjami oraz partnerami społecznymi i instytucjonalnymi.

Kierunki działań do Celu I Tworzenie nowoczesnych i dostępnych przestrzeni publicznych sprzyjających integracji mieszkańców

- Rozwój infrastruktury rekreacyjnej i sportowej poprzez budowę i modernizację boisk, placów zabaw, siłowni zewnętrznych oraz terenów aktywności mieszkańców.
- Tworzenie i modernizacja miejsc integracji społecznej, w tym świetlic wiejskich, przestrzeni spotkań mieszkańców oraz miejsc organizacji wydarzeń społecznych i kulturalnych.

- Rewitalizacja i zagospodarowanie przestrzeni publicznych służących poprawie estetyki, funkcjonalności i bezpieczeństwa obszarów objętych rewitalizacją.
- Rozwój terenów rekreacyjnych i wypoczynkowych, w szczególności terenów zielonych oraz przestrzeni nad jeziorem Gardzko.
- Poprawa dostępności infrastruktury publicznej dla osób ze szczególnymi potrzebami poprzez eliminację barier architektonicznych i stosowanie zasad uniwersalnego projektowania.
- Rozwój małej architektury i infrastruktury towarzyszącej, w tym oświetlenia, ciągów pieszych, miejsc odpoczynku i terenów zielonych.
- Wspieranie działań integrujących mieszkańców poprzez tworzenie przestrzeni sprzyjających aktywności społecznej, międzypokoleniowej i kulturalnej.
- Poprawa jakości i funkcjonalności przestrzeni publicznych w celu zwiększenia atrakcyjności miejscowości oraz jakości życia mieszkańców.

*Kierunki działań do Celu II Poprawa bezpieczeństwa socjalnego
mieszkańców oraz jakości życia na obszarze rewitalizacji*

- Rozwój mieszkalnictwa społecznego i komunalnego poprzez budowę oraz modernizację budynków mieszkalnych przeznaczonych dla osób i rodzin wymagających wsparcia.
- Poprawa dostępności infrastruktury społecznej i usług publicznych służących mieszkańcom obszaru rewitalizacji.
- Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez realizację działań wspierających osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej i materialnej.
- Tworzenie warunków sprzyjających integracji społecznej mieszkańców oraz wzmacnianiu więzi lokalnych.
- Poprawa jakości i funkcjonalności przestrzeni mieszkaniowej oraz publicznej na terenach objętych rewitalizacją.
- Dostosowanie infrastruktury publicznej i mieszkaniowej do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami poprzez eliminację barier architektonicznych i poprawę dostępności.

- Rozwój infrastruktury technicznej i komunalnej poprawiającej bezpieczeństwo oraz komfort życia mieszkańców.
- Tworzenie bezpiecznych i przyjaznych przestrzeni publicznych sprzyjających poprawie jakości życia oraz aktywności mieszkańców.

Wskazane powyżej cele rewitalizacyjne i odpowiadające im kierunki działań w postaci projektów rewitalizacyjnych stanowią odpowiedź na zidentyfikowane potrzeby obszaru rewitalizacji. Służą one wyeliminowaniu zdiagnozowanych deficytów oraz problemów społecznych w sferze społecznej, ale także w pozostałych uwarunkowaniach gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych. Tym samym zapewnione zostało komplementarne podejście do programu rewitalizacji.

6. Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Poniżej zaprezentowano podstawowe projekty rewitalizacyjne oraz projekt uzupełniający.

6.1 Podstawowe projekty rewitalizacyjne

Tabela 9 Podstawowe projekty rewitalizacyjne

Nazwa projektu: PP1 Rozwój strefy aktywności w gminie Dolice
Opis projektu Projekt zakłada kompleksowy rozwój ogólnodostępnej infrastruktury społecznej, rekreacyjnej i integracyjnej na terenie gminy Dolice poprzez utworzenie nowoczesnych stref aktywności w miejscowościach: Kolin, Dolice, Ziemomyśl B., Dobropole Pyrzyckie oraz Płoszkowo. Realizacja przedsięwzięcia ma na celu poprawę jakości życia mieszkańców, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz stworzenie atrakcyjnych i bezpiecznych przestrzeni sprzyjających integracji lokalnej społeczności. W ramach projektu planuje się budowę i modernizację infrastruktury rekreacyjnej, w tym: boisk sportowych, placów zabaw, siłowni zewnętrznych oraz terenów rekreacyjnych i miejsc wypoczynku. Istotnym elementem przedsięwzięcia będzie również budowa oraz modernizacja świetlic wiejskich pełniących funkcję lokalnych centrów aktywności społecznej i kulturalnej. Obiekty te zostaną dostosowane do organizacji spotkań mieszkańców, zajęć integracyjnych, wydarzeń społecznych oraz aktywności edukacyjnych i kulturalnych. Projekt obejmie także kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni wokół świetlic i terenów rekreacyjnych poprzez wykonanie: ciągów pieszych, dróg dojazdowych, oświetlenia, elementów małej architektury (ławki, kosze, altany), nasadzeń zieleni, miejsc odpoczynku i integracji mieszkańców. Realizacja projektu przyczyni się do zwiększenia dostępności infrastruktury społecznej i rekreacyjnej, aktywizacji mieszkańców, poprawy estetyki przestrzeni publicznych oraz

wzmocnienia funkcji integracyjnych na obszarach objętych rewitalizacją. Inwestycja będzie sprzyjać budowaniu więzi społecznych, rozwojowi aktywności fizycznej oraz tworzeniu przyjaznych warunków do spędzania czasu wolnego dla mieszkańców w różnym wieku.	
Opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu	
Obszary objęte projektem w miejscowościach Kolin, Dolice, Ziemomyśl B., Dobropole Pyrzyckie oraz Płoszkowo charakteryzują się niewystarczającym dostępem do nowoczesnej i ogólnodostępnej infrastruktury społecznej, rekreacyjnej i integracyjnej. W wielu miejscowościach brakuje odpowiednio zagospodarowanych przestrzeni publicznych umożliwiających aktywne spędzanie czasu wolnego, integrację mieszkańców oraz organizację wydarzeń społecznych i kulturalnych. Istniejąca infrastruktura rekreacyjna jest niewystarczająca, zdegradowana lub niedostosowana do potrzeb różnych grup mieszkańców, w szczególności dzieci, młodzieży, seniorów oraz rodzin. Brak bezpiecznych miejsc rekreacji i aktywności fizycznej ogranicza możliwości rozwoju aktywności społecznej i sportowej mieszkańców oraz wpływa na pogorszenie jakości życia lokalnej społeczności. Dodatkowym problemem jest ograniczona liczba miejsc pełniących funkcję lokalnych centrów integracji społecznej. Brak nowoczesnych świetlic wiejskich i odpowiednio zagospodarowanych terenów wokół nich utrudnia organizację spotkań mieszkańców, zajęć edukacyjnych, inicjatyw społecznych i wydarzeń kulturalnych. W konsekwencji obserwuje się osłabienie więzi społecznych, niski poziom aktywizacji mieszkańców oraz ograniczone możliwości budowania kapitału społecznego. Niewystarczająco rozwinięta infrastruktura publiczna wpływa również na obniżenie atrakcyjności miejscowości oraz pogłębianie problemów społecznych, takich jak wykluczenie społeczne, bierność społeczna i ograniczony dostęp do oferty spędzania czasu wolnego. Realizacja projektu ma na celu przeciwdziałanie wskazanym problemom poprzez stworzenie nowoczesnych, bezpiecznych i dostępnych przestrzeni aktywności społecznej i rekreacyjnej, które będą sprzyjały integracji mieszkańców, poprawie jakości życia oraz rozwojowi lokalnej aktywności społecznej i fizycznej.	
Nazwa wnioskodawcy	
Gmina Dolice	
Potencjalni partnerzy	
Sołectwa, instytucje kultury, organizacje społeczne,	
Przedsięwzięcia rewitalizacyjne i ich lokalizacja	
Przedsięwzięcie 1 Strefa aktywności - Kolin	Lokalizacja: obszar rewitalizacji Działka nr 43, 131
Przedsięwzięcie 2 Strefa aktywności - Dolice	Lokalizacja: obszar rewitalizacji Działka nr 1373, 1372, 1371, 1203/1 (poza obszarem rewitalizacji [OR], ale posiada silne oddziaływanie na OR)
Przedsięwzięcie 3 Strefa aktywności – Ziemomyśl B	Lokalizacja: obszar rewitalizacji Działka nr 54
Przedsięwzięcie 4 Strefa aktywności – Dobropole Pyrzyckie	Lokalizacja: obszar rewitalizacji Działka nr 94/10 (poza obszarem rewitalizacji [OR], ale posiada silne oddziaływanie na OR)

Przedsięwzięcie 5 Strefa aktywności - Płoszkowo	Lokalizacja: obszar rewitalizacji Działka nr 57, 58, 59 (poza obszarem rewitalizacji [OR], ale posiada silne oddziaływanie na OR)
Cel i oddziaływanie projektu	
Cel strategiczny I Tworzenie nowoczesnych i dostępnych przestrzeni publicznych sprzyjających integracji mieszkańców Celem projektu „PP1 Rozwój strefy aktywności w gminie Dolice” jest poprawa jakości życia mieszkańców poprzez rozwój nowoczesnej i ogólnodostępnej infrastruktury społecznej, rekreacyjnej i integracyjnej na terenie miejscowości Kolin, Dolice, Ziemomyśl B., Dobropole Pyrzyckie oraz Płoszkowo. Projekt ma na celu stworzenie bezpiecznych i funkcjonalnych przestrzeni sprzyjających aktywności fizycznej, integracji społecznej oraz aktywizacji mieszkańców wszystkich grup wiekowych. Część zaplanowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych znajduje się poza obszarem rewitalizacji, jednakże posiada silny związek w tworzeniu wspólnej przestrzeni dla mieszkańców, która wpływałaby kompleksowo na przeciwdziałanie zdiagnozowanym problemom społecznym i integrację mieszkańców gminy. Zaplanowane przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji będą silnie oddziaływały na wyznaczony obszar rewitalizacji i całą gminę. Oddziaływanie projektu: ☒ sfera społeczna ☐ strefa gospodarcza ☒ strefa przestrzenno-funkcjonalna ☐ strefa środowiskowa ☒ strefa techniczna	
Zakres realizowanych zadań	
Przedsięwzięcie 1 Strefa aktywności - Kolin	Zakres realizowanych działań: • budowa boiska wielofunkcyjnego przystosowanego do gry w siatkówkę, koszykówkę oraz tenis, • wykonanie nawierzchni sportowej wraz z oznakowaniem boisk, • montaż wyposażenia sportowego, w tym koszy do koszykówki, słupków i siatek do siatkówki oraz elementów wyposażenia do gry w tenisa, • wykonanie ogrodzenia oraz elementów zwiększających bezpieczeństwo użytkowników, • zagospodarowanie terenu wokół obiektu sportowego, • doposażenie istniejącego placu zabaw w nowe urządzenia rekreacyjne i edukacyjne dla dzieci, • montaż elementów małej architektury, takich jak ławki, kosze na odpady oraz stojaki rowerowe, • rozbudowę i doposażenie siłowni zewnętrznej o nowe urządzenia do ćwiczeń dla różnych grup wiekowych, • wykonanie ciągów komunikacyjnych i dojść do infrastruktury rekreacyjnej, • wykonanie nasadzeń zieleni oraz uporządkowanie przestrzeni publicznej wokół stref aktywności,

	montaż oświetlenia poprawiającego bezpieczeństwo i funkcjonalność obiektu.
Przedsięwzięcie 2 Strefa aktywności - Dolice	Zakres realizowanych działań: - budowa sceny plenerowej przeznaczonej do organizacji wydarzeń kulturalnych, społecznych i integracyjnych, - wykonanie widowni wraz z zagospodarowaniem przestrzeni umożliwiającej organizację imprez plenerowych, - wykonanie utwardzeń terenu, ciągów pieszych oraz elementów małej architektury wokół sceny i widowni, - montaż oświetlenia oraz infrastruktury technicznej niezbędnej do organizacji wydarzeń, - doposażenie obiektu Ochotniczej Straży Pożarnej w niezbędny sprzęt i wyposażenie służące działalności społecznej, ratowniczej i integracyjnej, - rozbudowa i modernizacja pomieszczeń OSP, w tym poprawa stanu technicznego budynku, - wykonanie prac wykończeniowych i modernizacyjnych zwiększających funkcjonalność oraz dostępność obiektu, - poprawę efektywności energetycznej i bezpieczeństwa użytkowania budynku, - zagospodarowanie terenu wokół obiektu OSP poprzez uporządkowanie przestrzeni oraz wykonanie elementów poprawiających estetykę i funkcjonalność otoczenia.
Przedsięwzięcie 3 Strefa aktywności – Ziemomyśl B	Zakres realizowanych działań: - budowa świetlicy wiejskiej pełniącej funkcję lokalnego centrum integracji społecznej, kulturalnej i edukacyjnej, - wykonanie niezbędnej infrastruktury technicznej oraz zagospodarowania terenu wokół świetlicy, - wyposażenie świetlicy w niezbędne meble, sprzęt i elementy umożliwiające organizację spotkań, zajęć i wydarzeń społecznych, - wykonanie ciągów pieszych, miejsc postojowych oraz elementów małej architektury wokół obiektu, - doposażenie istniejącego placu zabaw w nowe urządzenia rekreacyjne i edukacyjne dla dzieci, - montaż bezpiecznych i nowoczesnych elementów wyposażenia placu zabaw, - rozbudowa i doposażenie siłowni zewnętrznej o urządzenia umożliwiające aktywność fizyczną mieszkańców różnych grup wiekowych, - wykonanie nawierzchni, stref odpoczynku oraz elementów poprawiających funkcjonalność i bezpieczeństwo przestrzeni rekreacyjnej,

	• wykonanie nasadzeń zieleni oraz uporządkowanie terenu wokół obiektów, • montaż oświetlenia zwiększającego bezpieczeństwo i komfort użytkowników.
Przedsięwzięcie 4 Strefa aktywności – Dobropole Pyrzyckie	Zakres realizowanych działań: • budowa świetlicy wiejskiej pełniącej funkcję lokalnego centrum integracji społecznej, kulturalnej i edukacyjnej, • wykonanie niezbędnej infrastruktury technicznej oraz zagospodarowania terenu wokół świetlicy, • wyposażenie świetlicy w niezbędne meble, sprzęt i elementy umożliwiające organizację spotkań, zajęć i wydarzeń społecznych, • wykonanie ciągów pieszych, miejsc postojowych oraz elementów małej architektury wokół obiektu, • budowa placu zabaw na terenie przy świetlicy, • montaż bezpiecznych i nowoczesnych elementów wyposażenia placu zabaw, • budowa siłowni zewnętrznej przy świetlicy umożliwiającej aktywność fizyczną mieszkańców różnych grup wiekowych, • wykonanie nawierzchni, stref odpoczynku oraz elementów poprawiających funkcjonalność i bezpieczeństwo przestrzeni rekreacyjnej, • wykonanie nasadzeń zieleni oraz uporządkowanie terenu wokół obiektów, • montaż oświetlenia zwiększającego bezpieczeństwo i komfort użytkowników.
Przedsięwzięcie 5 Strefa aktywności - Płoszkowo	Zakres realizowanych działań: • budowa świetlicy wiejskiej pełniącej funkcję lokalnego centrum integracji społecznej, kulturalnej i edukacyjnej, • wykonanie niezbędnej infrastruktury technicznej oraz zagospodarowania terenu wokół świetlicy, • wyposażenie świetlicy w niezbędne meble, sprzęt i elementy umożliwiające organizację spotkań, zajęć i wydarzeń społecznych, • wykonanie ciągów pieszych, miejsc postojowych oraz elementów małej architektury wokół obiektu, • doposażenie istniejącego placu zabaw w nowe urządzenia rekreacyjne i edukacyjne dla dzieci, • montaż bezpiecznych i nowoczesnych elementów wyposażenia placu zabaw, • rozbudowa i doposażenie siłowni zewnętrznej o urządzenia umożliwiające aktywność fizyczną mieszkańców różnych grup wiekowych,

	• wykonanie nawierzchni, stref odpoczynku oraz elementów poprawiających funkcjonalność i bezpieczeństwo przestrzeni rekreacyjnej, • wykonanie nasadzeń zieleni oraz uporządkowanie terenu wokół obiektów, • montaż oświetlenia zwiększającego bezpieczeństwo i komfort użytkowników.
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	
Wszystkie przedsięwzięcia realizowane w ramach projektu „PP1 Rozwój strefy aktywności w gminie Dolice” będą projektowane i wykonywane zgodnie z zasadami dostępności oraz uniwersalnego projektowania, tak aby zapewnić możliwość korzystania z infrastruktury wszystkim mieszkańcom, w tym osobom ze szczególnymi potrzebami, osobom starszym, osobom z niepełnosprawnościami oraz rodzinom z dziećmi. W ramach realizowanych inwestycji przewiduje się m.in.: • wykonanie bezprogowych wejść do budynków i obiektów użyteczności publicznej, • budowę utwardzonych ciągów komunikacyjnych umożliwiających swobodne poruszanie się osobom z ograniczoną mobilnością, • dostosowanie świetlic, terenów rekreacyjnych oraz przestrzeni integracyjnych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, • zapewnienie odpowiedniej szerokości dojazdów, przejść i przestrzeni manewrowych, • montaż ławek, miejsc odpoczynku oraz elementów małej architektury dostosowanych do potrzeb różnych grup użytkowników, • zastosowanie odpowiedniego oświetlenia poprawiającego bezpieczeństwo i komfort korzystania z infrastruktury, • eliminację barier architektonicznych w modernizowanych obiektach, • zastosowanie czytelnych i intuicyjnych rozwiązań przestrzennych, • uwzględnienie urządzeń rekreacyjnych i sportowych dostępnych dla osób w różnym wieku i o różnym poziomie sprawności, • zapewnienie bezpiecznej nawierzchni wokół placów zabaw, siłowni zewnętrznych, boisk oraz obiektów społecznych. Działania realizowane w ramach projektu będą sprzyjały zwiększeniu dostępności przestrzeni publicznych oraz przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu poprzez tworzenie miejsc otwartych i przyjaznych dla wszystkich mieszkańców gminy Dolice.	
Prognozowane rezultaty i wskaźniki produktu	
Planowane rezultaty: • zwiększenie dostępności infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, • wzrost aktywności fizycznej mieszkańców, • stworzenie bezpiecznej przestrzeni do rekreacji i integracji społecznej, • poprawa jakości i estetyki przestrzeni publicznej, • zwiększenie atrakcyjności miejscowości dla mieszkańców i rodzin z dziećmi, • poprawa estetyki oraz funkcjonalności przestrzeni publicznej, • rozwój działalności społecznej, edukacyjnej i kulturalnej, • poprawa warunków funkcjonowania Ochotniczej Straży Pożarnej, • wzrost integracji społecznej mieszkańców,	

• poprawa jakości życia mieszkańców.			
Przedsięwzięcie	Wskaźnik produktu	Wartość produktu	Sposób oceny i źródło danych
Przedsięwzięcie 1 Strefa aktywności - Kolin	Liczba wybudowanych boisk wielofunkcyjnych	1 szt.	Sprawozdanie z realizacji działań Wójta Dolic, dokumentacja techniczna, przetargowa
	Liczba doposażonych placów zabaw	1 szt.	
	Liczba doposażonych siłowni zewnętrznych	1 szt.	
	Liczba zamontowanych urządzeń sportowo-rekreacyjnych	>6 szt.	
	Powierzchnia zagospodarowanego terenu	>3000m ²	
Przedsięwzięcie 2 Strefa aktywności - Dolice	Liczba wybudowanych scen plenerowych	1 szt.	Sprawozdanie z realizacji działań Wójta Dolic, dokumentacja techniczna, przetargowa
	Liczba wykonanych widowni	1 szt.	
	Liczba wyremontowanych obiektów OSP	1 szt.	
	Liczba doposażonych obiektów OSP	1 szt.	
	Powierzchnia zmodernizowanych obiektów	>1000m ²	
Przedsięwzięcie 3 Strefa aktywności – Ziemomyśl B	Liczba wybudowanych świetlic wiejskich	1 szt.	Sprawozdanie z realizacji działań Wójta Dolic, dokumentacja techniczna, przetargowa
	Liczba doposażonych placów zabaw	1 szt.	
	Liczba doposażonych siłowni zewnętrznych	1 szt.	
	Liczba zamontowanych urządzeń sportowo-rekreacyjnych	>6 szt.	
Przedsięwzięcie 4 Strefa aktywności – Dobropole Pyrzyckie	Liczba wybudowanych świetlic wiejskich	1 szt.	Sprawozdanie z realizacji działań Wójta Dolic, dokumentacja techniczna, przetargowa
	Liczba wybudowanych placów zabaw	1 szt.	
	Liczba wybudowanych siłowni zewnętrznych	1 szt.	

	Liczba zamontowanych urządzeń sportowo-rekreacyjnych	>20 szt.	
Przedsięwzięcie 5 Strefa aktywności - Płoszkowo	Liczba wybudowanych świetlic wiejskich	1 szt.	Sprawozdanie z realizacji działań Wójta Dolic, dokumentacja techniczna, przetargowa
	Liczba doposażonych placów zabaw	1 szt.	
	Liczba doposażonych siłowni zewnętrznych	1 szt.	
	Liczba zamontowanych urządzeń sportowo-rekreacyjnych	>6 szt.	
Ramy realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych			
Przedsięwzięcie	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia	Szacunkowa wartość przedsięwzięcia	Możliwe źródła finansowania
Przedsięwzięcie 1 Strefa aktywności - Kolin	2026-2036	2 mln	• Budżet gminy; • Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego; • Fundusz Termomodernizacji i Remontów (FTiR); • Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS); • Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego (FERS). • Programy krajowe. • Inne źródła.
Przedsięwzięcie 2 Strefa aktywności - Dolice	2026-2036	0,5 mln	
Przedsięwzięcie 3 Strefa aktywności – Ziemomyśl B	2026-2036	1,2 mln	
Przedsięwzięcie 4 Strefa aktywności – Dobropole Pyrzyckie	2026-2036	1,7 mln	
Przedsięwzięcie 5 Strefa aktywności - Płoszkowo	2026-2036	1,2 mln	

Nazwa projektu: PP2 Program Mieszkalny „Nowy start”

Opis projektu

Projekt zakłada realizację przedsięwzięcia mieszkaniowego w miejscowości **Dobropole Pyrzyckie** polegającego na budowie wielorodzinnego budynku mieszkalnego przeznaczonego dla osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, społecznej lub materialnej. Inwestycja ma na celu zwiększenie dostępności mieszkań dla mieszkańców wymagających wsparcia mieszkaniowego oraz przeciwdziałanie problemom społecznym związanym z wykluczeniem i niedoborem odpowiednich warunków lokalowych.

W ramach projektu planuje się budowę nowoczesnego i funkcjonalnego bloku mieszkalnego obejmującego lokale dostosowane do potrzeb różnych grup mieszkańców, w tym rodzin, osób

starszych oraz osób ze szczególnymi potrzebami. Obiekt zostanie wyposażony w niezbędną infrastrukturę techniczną oraz rozwiązania poprawiające komfort i bezpieczeństwo użytkowników. Projekt obejmie również zagospodarowanie terenu wokół budynku poprzez wykonanie: ciągów pieszych i dojazd do budynku, miejsc parkingowych, oświetlenia zewnętrznego, terenów zielonych i nasadzeń, elementów małej architektury, przestrzeni rekreacyjnej i integracyjnej dla mieszkańców.

Realizacja przedsięwzięcia przyczyni się do poprawy warunków mieszkaniowych mieszkańców gminy Dolice, zwiększenia dostępności mieszkań społecznych oraz ograniczenia zjawisk wykluczenia społecznego i ubóstwa mieszkaniowego. Projekt będzie wspierał integrację społeczną mieszkańców oraz tworzenie bezpiecznej i przyjaznej przestrzeni do życia.

Inwestycja wpisuje się w działania rewitalizacyjne ukierunkowane na poprawę jakości życia mieszkańców, wzmacnianie spójności społecznej oraz rozwój funkcji społecznych na obszarach wymagających wsparcia.

Zaplanowany projekt znajduje się poza wyznaczonym obszarem rewitalizacji, ale wpływa na całą gminę i ma silne oddziaływanie na wszystkich mieszkańców, którzy znajdują się w trudnej sytuacji życiowej. Lokalizacja inwestycji poza obszarem rewitalizacji wynika z ograniczonej dostępności odpowiednich nieruchomości lub zasobów lokalowych na obszarze rewitalizacji, a także z konieczności zapewnienia odpowiednich standardów technicznych, społecznych i funkcjonalnych mieszkań. Jednocześnie przedsięwzięcie przyczynia się do przeciwdziałania koncentracji problemów społecznych i sprzyja integracji społecznej poprzez umożliwienie osobom zagrożonym wykluczeniem funkcjonowania w bardziej zróżnicowanym środowisku społecznym.

Realizacja inwestycji stanowi niezbędne uzupełnienie działań rewitalizacyjnych prowadzonych na obszarze rewitalizacji, ponieważ zapewnia zaplecze mieszkaniowe dla osób objętych wsparciem społecznym, uczestników programów aktywizacyjnych oraz rodzin wymagających poprawy warunków bytowych. Bez zapewnienia odpowiednich zasobów mieszkaniowych osiągnięcie trwałych efektów rewitalizacji społecznej byłoby znacząco utrudnione.

Opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu

Na terenie gminy Dolice występuje problem niewystarczającej liczby dostępnych mieszkań dla osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, społecznej oraz materialnej. Deficyt lokali mieszkalnych o odpowiednim standardzie wpływa na pogłębianie problemów społecznych, takich jak wykluczenie społeczne, ubóstwo mieszkaniowe, niski poziom bezpieczeństwa socjalnego oraz ograniczone możliwości stabilizacji życiowej mieszkańców.

W szczególności problem dotyczy osób wymagających wsparcia mieszkaniowego, rodzin o niskich dochodach, osób starszych, osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz mieszkańców nieposiadających możliwości uzyskania mieszkania na rynku komercyjnym. Obecne zasoby mieszkaniowe są niewystarczające i często niedostosowane do potrzeb osób wymagających wsparcia.

Brak dostępnych mieszkań społecznych i komunalnych wpływa negatywnie na jakość życia mieszkańców oraz ogranicza możliwości rozwoju społecznego i zawodowego osób znajdujących się w trudnej sytuacji. Problem ten przyczynia się również do pogłębiania nierówności społecznych oraz ogranicza proces integracji lokalnej społeczności.

Dodatkowym wyzwaniem jest brak nowoczesnej i dostępnej infrastruktury mieszkaniowej zapewniającej odpowiednie warunki bytowe oraz przestrzeń sprzyjającą integracji mieszkańców.

Niedostateczna liczba lokali mieszkalnych powoduje zwiększenie ryzyka marginalizacji społecznej oraz utrudnia prowadzenie skutecznych działań rewitalizacyjnych na obszarach wymagających wsparcia.
Nazwa wnioskodawcy
Gmina Dolice
Potencjalni partnerzy
Sołectwa, GOPS w Dolicach,
Lokalizacja projektu
Obszar rewitalizacji – Dobropole Pyrzyckie
Działka nr 152/3, 152/4 (poza obszarem rewitalizacji [OR], ale posiada silne oddziaływanie na OR)
Cel i oddziaływanie projektu
Cel strategiczny II Poprawa bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców oraz jakości życia na obszarze rewitalizacji Celem projektu „PP2 Program Mieszkalny „Nowy Start”” jest poprawa warunków mieszkaniowych mieszkańców gminy Dolice poprzez zwiększenie dostępności mieszkań dla osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, społecznej i materialnej. Projekt ma na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i ubóstwu mieszkaniowemu poprzez budowę nowoczesnego budynku mieszkalnego w Dobropolu Pyrzyckim przeznaczonego dla osób potrzebujących wsparcia mieszkaniowego. Oddziaływanie projektu: ☒sfera społeczna ☐strefa gospodarcza ☒strefa przestrzenno-funkcjonalna ☐strefa środowiskowa ☒strefa techniczna
Zakres realizowanych zadań
• budowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, • wykonanie lokali mieszkalnych dostosowanych do potrzeb różnych grup mieszkańców, w tym osób starszych oraz osób ze szczególnymi potrzebami, • wykonanie instalacji wewnętrznych i zewnętrznych, w tym instalacji wodno-kanalizacyjnej, elektrycznej, grzewczej oraz telekomunikacyjnej, • wykonanie przyłączy infrastruktury technicznej do budynku, • zagospodarowanie terenu wokół budynku poprzez wykonanie ciągów pieszych, dojść i miejsc parkingowych, • budowę oświetlenia zewnętrznego poprawiającego bezpieczeństwo mieszkańców, • wykonanie terenów zielonych, nasadzeń oraz elementów małej architektury, • utworzenie przestrzeni rekreacyjnej i integracyjnej dla mieszkańców, • zastosowanie rozwiązań zwiększających dostępność obiektu dla osób z ograniczoną mobilnością, • wykonanie działań poprawiających efektywność energetyczną budynku, • wyposażenie budynku w niezbędne elementy zwiększające bezpieczeństwo i komfort użytkowników.

Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami		
Projekt „PP2 Program Mieszkalny „Nowy Start”” będzie realizowany zgodnie z zasadami dostępności oraz uniwersalnego projektowania, tak aby zapewnić komfortowe i bezpieczne warunki użytkowania budynku wszystkim mieszkańcom, w szczególności osobom ze szczególnymi potrzebami, osobom starszym oraz osobom z niepełnosprawnościami. W ramach projektu przewiduje się zastosowanie rozwiązań poprawiających dostępność architektoniczną i funkcjonalną, w tym: • wykonanie bezprogowych wejść do budynku, • dostosowanie ciągów komunikacyjnych do potrzeb osób z ograniczoną mobilnością, • zapewnienie odpowiedniej szerokości korytarzy, przejść i przestrzeni manewrowych, • budowę mieszkań dostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, • zastosowanie odpowiednio oznakowanych miejsc parkingowych dla osób z niepełnosprawnościami, • montaż poręczy, uchwytów oraz elementów ułatwiających poruszanie się po obiekcie, • zastosowanie antypoślizgowych nawierzchni w częściach wspólnych, • wykonanie odpowiedniego oświetlenia zwiększającego bezpieczeństwo użytkowników, • eliminację barier architektonicznych utrudniających korzystanie z budynku i otoczenia, • zapewnienie dostępności przestrzeni wspólnych i rekreacyjnych dla wszystkich mieszkańców. Projekt będzie realizowany w sposób sprzyjający integracji społecznej oraz równemu dostępowi do infrastruktury mieszkaniowej, co pozwoli na stworzenie przyjaznej i funkcjonalnej przestrzeni do życia dla osób o różnych potrzebach i poziomie sprawności.		
Prognozowane rezultaty i wskaźniki produktu		
• zwiększenie liczby dostępnych mieszkań społecznych i komunalnych, • poprawa jakości życia mieszkańców objętych wsparciem mieszkaniowym, • ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego i ubóstwa mieszkaniowego, • poprawa bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców, • stworzenie bezpiecznych i stabilnych warunków mieszkaniowych dla osób potrzebujących, • zwiększenie integracji społecznej mieszkańców, • poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej w Dobropolu Pyrzyckim, • wzrost dostępności infrastruktury mieszkaniowej dostosowanej do osób ze szczególnymi potrzebami, • wzmocnienie funkcji społecznych i mieszkaniowych na obszarze rewitalizacji.		
Wskaźnik produktu	Wartość produktu	Sposób oceny i źródło danych
Liczba wybudowanych budynków mieszkalnych wielorodzinnych	1 szt.	Sprawozdanie z realizacji działań Wójta Dolic, dokumentacja techniczna, przetargowa, projekt budowlany
Liczba utworzonych lokali mieszkalnych	12 szt.	
Liczba mieszkań dostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami	6 szt.	
Powierzchnia wybudowanej infrastruktury mieszkaniowej	>600m ²	
Powierzchnia zagospodarowanego terenu wokół budynku	>500m ²	
Liczba utworzonych miejsc parkingowych	10 szt.	

Liczba elementów małej architektury i infrastruktury towarzyszącej	10 szt.	
Ramy realizacji projektu		
Ramy czasowe realizacji projektu	Szacunkowa wartość projektu	Możliwe źródła finansowania
2026-2036	10 mln	• Budżet gminy; • Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego; • Fundusz Termomodernizacji i Remontów (FTiR); • Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FENIKS); • Programy krajowe. • Inne źródła.

Źródło: opracowanie własne

6.2 Pozostałe projekty rewitalizacyjne

Tabela 10 Pozostałe projekty rewitalizacyjne

Nazwa projektu: PU Rewitalizacja terenów nad jeziorem Gardzko
Opis projektu Projekt zakłada kompleksową rewitalizację oraz zagospodarowanie terenów nad jeziorem Gardzko w celu stworzenia atrakcyjnej, ogólnodostępnej i funkcjonalnej przestrzeni rekreacyjnej, turystycznej i integracyjnej dla mieszkańców gminy oraz odwiedzających. Przedsięwzięcie ma na celu przywrócenie funkcji społecznych i rekreacyjnych zdegradowanym terenom nadbrzeżnym oraz poprawę jakości przestrzeni publicznej. W ramach projektu planuje się uporządkowanie i zagospodarowanie terenów wokół jeziora poprzez budowę oraz modernizację infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej. Projekt ma na celu zwiększenie atrakcyjności jeziora Gardzko jako miejsca wypoczynku, rekreacji i integracji społecznej. Realizacja przedsięwzięcia przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców, rozwoju lokalnej aktywności społecznej oraz zwiększenia potencjału turystycznego gminy. Inwestycja będzie sprzyjać integracji mieszkańców, rozwojowi aktywności na świeżym powietrzu oraz tworzeniu przyjaznej i bezpiecznej przestrzeni publicznej dostępnej dla różnych grup użytkowników, w tym dzieci, młodzieży, seniorów oraz osób ze szczególnymi potrzebami.
Opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu Tereny nad jeziorem Gardzko posiadają istotny potencjał rekreacyjny, społeczny i turystyczny, jednak obecnie są niewystarczająco zagospodarowane oraz częściowo zdegradowane, co ogranicza ich wykorzystanie przez mieszkańców i odwiedzających. Brakuje odpowiednio przygotowanej infrastruktury umożliwiającej bezpieczne i komfortowe korzystanie z obszaru jeziora w celach rekreacyjnych, wypoczynkowych i integracyjnych. Istniejąca przestrzeń publiczna wymaga uporządkowania i modernizacji. Niedostateczna liczba miejsc wypoczynku, brak odpowiedniego oświetlenia, ciągów pieszych, elementów małej

architektury oraz infrastruktury rekreacyjnej wpływa negatywnie na estetykę i funkcjonalność terenu. Obszar nie spełnia w pełni potrzeb mieszkańców w zakresie aktywnego spędzania czasu wolnego oraz organizacji lokalnych inicjatyw społecznych i wydarzeń plenerowych. Problemem jest również ograniczona dostępność atrakcyjnych i bezpiecznych przestrzeni publicznych sprzyjających integracji społecznej oraz aktywizacji mieszkańców różnych grup wiekowych. Niewykorzystany potencjał jeziora Gardzko wpływa na obniżenie atrakcyjności miejscowości oraz ogranicza możliwości rozwoju funkcji turystycznych i rekreacyjnych na terenie gminy. Brak odpowiednio zagospodarowanej infrastruktury nad jeziorem przyczynia się także do ograniczenia aktywności społecznej mieszkańców oraz niewystarczającego wykorzystania walorów przyrodniczych i krajobrazowych obszaru. Realizacja projektu ma na celu przeciwdziałanie wskazanym problemom poprzez rewitalizację i kompleksowe zagospodarowanie terenów nad jeziorem Gardzko, poprawę jakości przestrzeni publicznej, stworzenie nowoczesnej infrastruktury rekreacyjnej oraz zwiększenie dostępności i funkcjonalności obszaru dla mieszkańców i turystów.
Nazwa wnioskodawcy
Gmina Dolice
Potencjalni partnerzy
Sołectwa, przedsiębiorcy, domki letniskowe
Lokalizacja projektu
Obszar rewitalizacji
Działka nr 1/7 (jezioro Gardzko, Ziemomyśl B)
Cel i oddziaływanie projektu
Cel główny: Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej i społecznej gminy Dolice Celem projektu „Rewitalizacja terenów nad jeziorem Gardzko” jest przywrócenie funkcji społecznych, rekreacyjnych i turystycznych zdegradowanym terenom nadbrzeżnym poprzez kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznej wokół jeziora Gardzko. Projekt ma na celu stworzenie atrakcyjnego, bezpiecznego i ogólnodostępnego miejsca służącego rekreacji, integracji społecznej oraz aktywnemu spędzaniu czasu wolnego przez mieszkańców i odwiedzających. Oddziaływanie projektu: ☒sfera społeczna ☒strefa gospodarcza ☒strefa przestrzenno-funkcjonalna ☒strefa środowiskowa ☐strefa techniczna
Zakres realizowanych zadań
• uporządkowanie i przygotowanie terenów nad jeziorem do pełnienia funkcji rekreacyjnych i społecznych, • budowę oraz modernizację ciągów pieszych, ścieżek spacerowych i dojść do jeziora, • utworzenie miejsc wypoczynku i rekreacji dla mieszkańców oraz turystów, • montaż elementów małej architektury, w tym ławek, koszy na odpady, altan, stojaków rowerowych i miejsc odpoczynku,

• wykonanie oświetlenia poprawiającego bezpieczeństwo i funkcjonalność przestrzeni publicznej, • zagospodarowanie terenów zielonych oraz wykonanie nasadzeń roślinności, • budowę lub modernizację infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej, • utworzenie przestrzeni integracji społecznej oraz miejsc organizacji wydarzeń plenerowych, • wykonanie działań poprawiających estetykę i funkcjonalność otoczenia jeziora, • budowę lub modernizację infrastruktury technicznej niezbędnej do obsługi terenu rekreacyjnego, • wykonanie działań zwiększających dostępność przestrzeni dla osób ze szczególnymi potrzebami, • uporządkowanie i zabezpieczenie terenów publicznych wokół jeziora.
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami Projekt „Rewitalizacja terenów nad jeziorem Gardzko” będzie realizowany zgodnie z zasadami dostępności i uniwersalnego projektowania, tak aby zapewnić możliwość korzystania z przestrzeni publicznej wszystkim użytkownikom, w tym osobom ze szczególnymi potrzebami, osobom starszym, osobom z niepełnosprawnościami oraz rodzinom z dziećmi. W ramach projektu przewiduje się zastosowanie rozwiązań poprawiających dostępność architektoniczną i funkcjonalną, w szczególności: • wykonanie utwardzonych i bezpiecznych ciągów pieszych umożliwiających swobodne poruszanie się osobom z ograniczoną mobilnością, • eliminację barier architektonicznych w obrębie terenów rekreacyjnych i przestrzeni publicznych, • zapewnienie odpowiedniej szerokości ścieżek, dojazdów i przestrzeni manewrowych, • montaż ławek i miejsc odpoczynku rozmieszczonych w sposób umożliwiający komfortowe korzystanie z terenu, • zastosowanie odpowiedniego oświetlenia poprawiającego bezpieczeństwo użytkowników, • wykonanie czytelnego i intuicyjnego układu przestrzeni, • dostosowanie infrastruktury rekreacyjnej i wypoczynkowej do potrzeb różnych grup użytkowników, • zastosowanie bezpiecznych nawierzchni w miejscach rekreacji i odpoczynku, • zapewnienie dostępności stref integracji społecznej i miejsc organizacji wydarzeń plenerowych, • uwzględnienie potrzeb osób starszych oraz rodzin z dziećmi podczas projektowania przestrzeni rekreacyjnej. Realizacja projektu przyczyni się do stworzenia otwartej, przyjaznej i dostępnej przestrzeni publicznej sprzyjającej integracji społecznej oraz równemu dostępowi do infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej nad jeziorem Gardzko.
Prognozowane rezultaty i wskaźniki produktu Planowane rezultaty: • poprawa estetyki i funkcjonalności terenów nad jeziorem, • zwiększenie dostępności infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej, • stworzenie bezpiecznej i atrakcyjnej przestrzeni wypoczynku dla mieszkańców i turystów, • wzrost aktywności społecznej i rekreacyjnej mieszkańców,

• zwiększenie liczby osób korzystających z terenów rekreacyjnych, • poprawa warunków do organizacji wydarzeń plenerowych i integracyjnych, • rozwój funkcji turystycznych i rekreacyjnych gminy Dolice, • zwiększenie atrakcyjności obszaru rewitalizacji, • poprawa bezpieczeństwa użytkowników przestrzeni publicznej, • lepsze wykorzystanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych jeziora Gardzko.		
Wskaźnik produktu	Wartość produktu	Sposób oceny i źródło danych
Powierzchnia zrewitalizowanych terenów nad jeziorem	>3000m ²	Sprawozdanie z realizacji działań Wójta Dolic, dokumentacja techniczna, przetargowa, projekt budowlany
Długość wybudowanych lub zmodernizowanych ciągów pieszych i ścieżek spacerowych	>100mb	
Liczba utworzonych miejsc rekreacji i wypoczynku	>3 szt.	
Liczba zamontowanych elementów małej architektury (ławki, kosze, stojaki itp.)	>25 szt.	
Liczba utworzonych przestrzeni integracji społecznej	>3 szt.	
Liczba obiektów infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej	> 3 szt.	
Ramy realizacji projektu		
Ramy czasowe realizacji projektu	Szacunkowa wartość projektu	Możliwe źródła finansowania
2026-2036	5 mln	• Środki własne • Programy rządowe

Źródło: opracowanie własne

7. Mechanizmy integrowania działań oraz projektów rewitalizacyjnych

1.1 Komplementarność programu

Prowadzone działania mają charakter kompleksowy i obejmują projekty rewitalizacyjne finansowane zarówno ze środków unijnych, jak i innych źródeł publicznych oraz prywatnych. Ich główny nacisk położony jest na sferę społeczną, przy jednoczesnym uwzględnieniu rozwoju gospodarczego, przestrzenno-funkcjonalnego, technicznego i środowiskowego. Planowane przedsięwzięcia odpowiadają na najważniejsze potrzeby obszaru rewitalizacji, a ich realizacja ma przynieść trwałe efekty, zapewniające kompleksowy charakter podejmowanych interwencji.

W procesie wdrażania programu rewitalizacji nie przewiduje się realizacji pojedynczych, wybiórczych inwestycji nastawionych wyłącznie na szybkie poprawienie estetyki przestrzeni, ograniczających się jedynie do prac remontowych czy modernizacyjnych, które nie prowadzą

do rzeczywistych zmian strukturalnych. Z tego względu zaplanowane działania – zarówno podstawowe, jak i uzupełniające – zostały zaprojektowane w sposób komplementarny. Wzajemnie się uzupełniają, obejmując wsparciem mieszkańców całej gminy, ze szczególnym uwzględnieniem obszaru rewitalizacji.

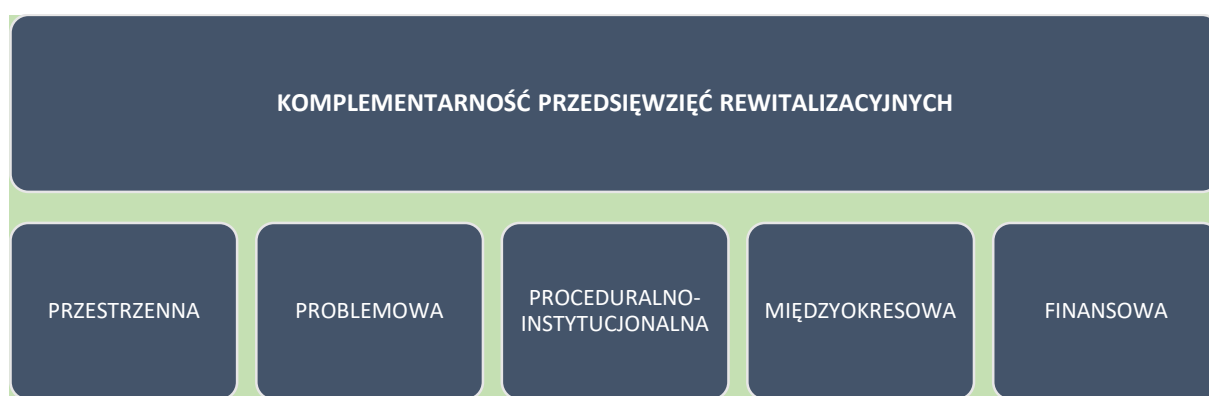
7.2 Koncentracja programu

Na etapie delimitacji obszaru zdegradowanego na wyznaczonym obszarze rewitalizacji gminy Dolice zdiagnozowano koncentrację negatywnych zjawisk, w szczególności w sferze społecznej, ale również w gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Wszystkie planowane podstawowe i pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą prowadzone na wyznaczonym obszarze rewitalizacji.

7.3 Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Działania zaplanowane w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Dolice na lata 2026-2036 wspierają proces rewitalizacji w sposób zaplanowany, skoordynowany, komplementarny oraz zintegrowany wewnętrznie i zewnętrznie. Komplementarność projektów rewitalizacyjnych jest widoczna w obecnie wdrażanych działaniach o charakterze rewitalizacyjnym lub planowanych do realizacji. Zaplanowane w programie rewitalizacji projekty są komplementarne w następujących wymiarach: przestrzennym, problemowym, proceduralno-instytucjonalnym, międzyokresowym oraz w zakresie źródeł finansowania.

Schemat 2 Schemat komplementarności przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Źródło: opracowanie własne

7.3.1 Komplementarność przestrzenna

Komplementarność przestrzenna oparta jest na relacjach przestrzennych, a zaplanowane działania rewitalizacyjne będą uwzględniały efekt synergii, czyli oddziaływania na cały obszar

gminy i wszystkich jej mieszkańców. Zaplanowane działania dotyczą miejsc lub obiektów użyteczności publicznej, z których korzystać będą wszyscy mieszkańcy, nie tylko mieszkańcy wyznaczonego obszaru rewitalizacji. Podjęte działania rewitalizacyjne zostaną zorganizowane i zrealizowane w taki sposób, aby zminimalizować zdiagnozowane problemy w obszarze rewitalizacji i tym samym zniwelować możliwość ich występowania na pozostałym obszarze gminy w przyszłości. Niektóre zaplanowane przedsięwzięcia będą realizowane poza wyznaczonym obszarem rewitalizacji, ale w jego bliskim sąsiedztwie/usytuowaniu. Pozasiedają one silne oddziaływanie na cały obszar rewitalizacji i mają na celu stworzenie kompleksowego systemu wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w terenie gminy.

Bardzo silne oddziaływanie	Silne oddziaływanie

Tabela 11 Oddziaływanie przestrzenne projektów rewitalizacyjnych

Nazwa projektu rewitalizacyjnego	Oddziaływanie przestrzenne	
	Obszar rewitalizacji	Obszar całej gminy
PP1 Rozwój strefy aktywności w gminie Dolice		
Przedsięwzięcie 1 Strefa aktywności - Kolin		
Przedsięwzięcie 2 Strefa aktywności - Dolice		
Przedsięwzięcie 3 Strefa aktywności – Ziemomyśl B		
Przedsięwzięcie 4 Strefa aktywności – Dobropole Pyrzyckie		
Przedsięwzięcie 5 Strefa aktywności - Płoszkowo		
PP2 Program Mieszkalny „Nowy start”		
Projekt uzupełniający		
PU Rewitalizacja terenów nad jeziorem Gardzko		

Źródło: opracowanie własne

7.3.2 Komplementarność problemowa

Komplementarność problemowa polega na zaplanowaniu projektów rewitalizacyjnych w taki sposób, aby odpowiadały one na zdiagnozowane problemy w uwarunkowaniach przede

wszystkim społecznym, ale także gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym, środowiskowym i technicznym.

Zaplanowane projekty rewitalizacyjne podstawowe i pozostałe (uzupełniające) wpisują się w zakładane cele strategiczne oraz kierunki działań rewitalizacji. Są odpowiedzią na zdiagnozowane problemy społeczne obszaru rewitalizacji, tj. starzenie się społeczeństwa i w związku z tym większymi potrzebami osób starszych i schorowanych, niski poziom integracji wśród mieszkańców, trudna sytuacja osób starszych i z niepełnosprawnością, niski udział uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym, niewystarczająca oferta kulturalno-rekreacyjna dla różnych grup mieszkańców oraz niewystarczająca liczba mieszkań komunalnych. Zaplanowane działania rewitalizacyjne na obszarze rewitalizacji mają na celu minimalizowanie zdiagnozowanych problemów, jak również przeciwdziałać występowaniu ich w przyszłości na pozostałym obszarze gminy. Mają także być odpowiedzią na problemy gospodarcze, funkcjonalno-przestrzenne, techniczne oraz po części środowiskowe. Projekty rewitalizacyjne zostały opracowane w myśl wzajemnego oddziaływania i dopełnienia tematycznego.

Tabela 12 Komplementarność problemowa przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	Oddziaływanie na problemy w sferze:				
	społeczna	gospodarcza	przestrzenno-funkcjonalna	środowiskowa	techniczna
PODSTAWOWE PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE					
PP1 Rozwój strefy aktywności w gminie Dolice					
Przedsięwzięcie 1 Strefa aktywności - Kolin					
Przedsięwzięcie 2 Strefa aktywności - Dolice					
Przedsięwzięcie 3 Strefa aktywności – Ziemomyśl B					
Przedsięwzięcie 4 Strefa aktywności – Dobropole Pyrzyckie					
Przedsięwzięcie 5 Strefa aktywności - Płoszkowo					

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	Oddziaływanie na problemy w sferze:				
	społeczna	gospodarcza	przestrzenno-funkcjonalna	środowiskowa	techniczna
PP2 Program Mieszkalny „Nowy start”					
Projekt uzupełniający					
PU Rewitalizacja terenów nad jeziorem Gardzko					

Źródło: opracowanie własne

7.3.3 Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna oznacza konieczność takiego zaprojektowania systemu zarządzania Programem rewitalizacji, który pozwoli na efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur.

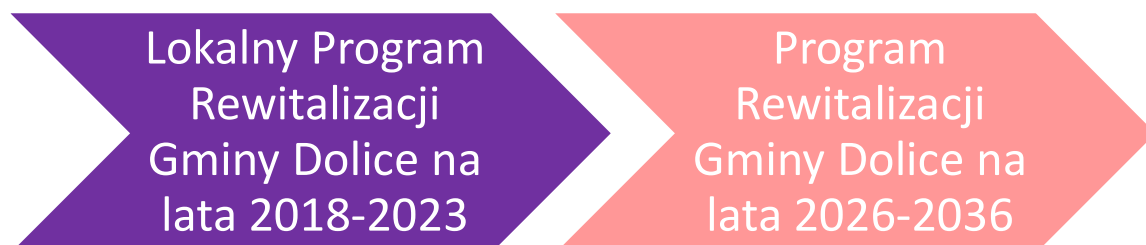
Zakłada się połączenie systemu wdrażania, zarządzania i monitoringu, które zostały scharakteryzowane w pkt. 10 i 12. Organem realizacji zaplanowanych działań będzie Wójt Dolic, a także pracownicy Urzędu Gminy Dolice przy współudziale Komitetu Rewitalizacji. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna zostanie zapewniona nie tylko na etapie programowania, ale również na etapie wdrażania, dzięki współpracy i działaniu osób odpowiedzialnych za poszczególne elementy Programu. W jego efektywną i racjonalną realizację zostaną włączone także instytucje odpowiedzialne za realizację zaplanowanych działań (głównie pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych), aby w sposób kompleksowy dążyć do minimalizacji występujących problemów na obszarze rewitalizacji i całej gminy.

W ramach komplementarności proceduralno-instytucjonalnej zakłada się także współpracę z instytucjami otoczenia społecznego i gospodarczego, organizacjami pozarządowymi oraz osobami fizycznymi i lokalnymi przedsiębiorstwami. Zostaną oni włączeni w proces konsultowania i opiniowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych, a także, w miarę potrzeb i możliwości, również w proces realizacji poszczególnych działań.

7.3.4 Komplementarność międzyokresowa

Zachowanie ciągłości programowej (polegającej na kontynuacji lub rozwijaniu wsparcia z polityki spójności) ma w procesach rewitalizacji kluczowe znaczenie, dlatego zaplanowane

działania rewitalizacyjne w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Dolice na lata 2026-2036 są kontynuacją podejmowanych działań w zakresie rozwoju społeczno-gospodarczego, wynikającego z wcześniejszego **Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Dolice na lata 2018-2023**, przyjętego Uchwałą nr II/7/18 Rady Gminy Dolice z dnia 18 grudnia 2018 r.

Lokalny Programu Rewitalizacji Gminy Dolice na lata 2018-2023 zakładał następujące cele strategicznego działania:

Cel rewitalizacji 1

Zwiększenie atrakcyjności obszarów rewitalizowanych w gminie Dolice, jako miejsca zamieszkania i prowadzenia działalności gospodarczej oraz społecznej.

- 1.1. Zwiększenie możliwości korzystania z infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.
- 1.2. Zwiększenie udziału społeczności lokalnej w życiu społecznym i kulturalnym.

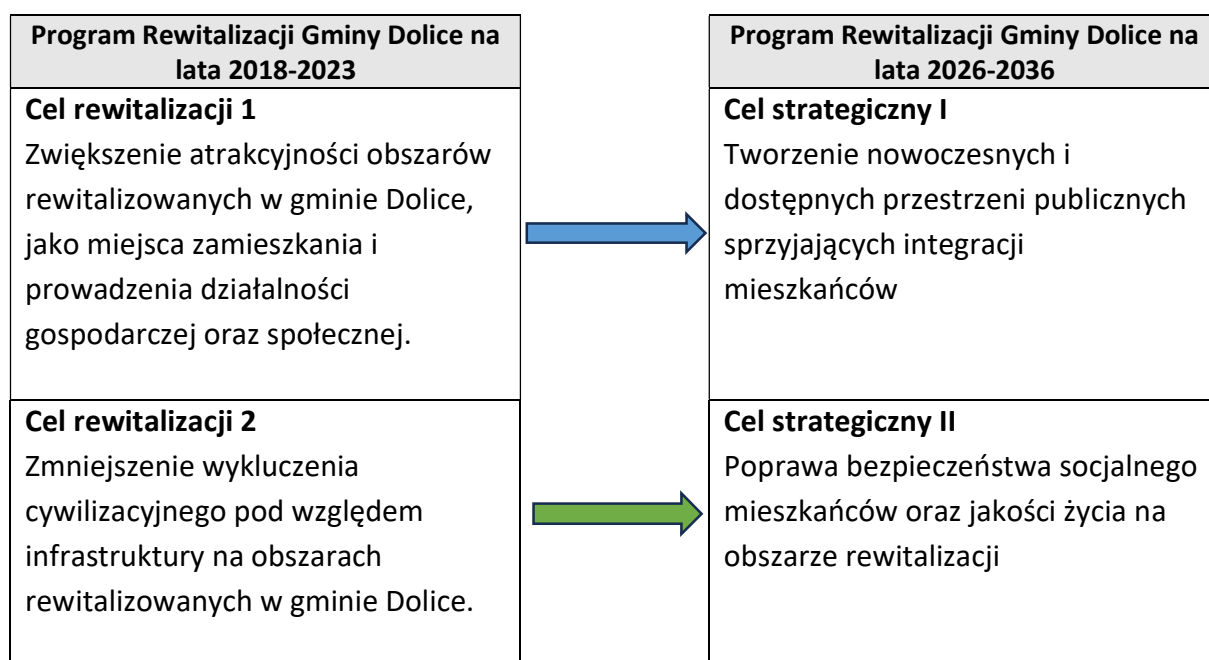
Cel rewitalizacji 2

Zmniejszenie wykluczenia cywilizacyjnego pod względem infrastruktury na obszarach rewitalizowanych w gminie Dolice.

- 1.1 Skuteczna poprawa i rozwój infrastruktury drogowej i pieszej zapewniający bezpieczne poruszanie się na terytorium obszarów rewitalizowanych mieszkańcom i przedsiębiorcom.
- 1.2 Poprawa estetyki przestrzeni na obszarach rewitalizowanych.
- 1.3 Uporządkowanie i zwiększenie dostępu do infrastruktury kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej

Komplementarność międzyokresowa realizacji działań rewitalizacyjnych została zachowana na podstawie spójnych celów strategicznego rozwoju gminy, jakie zostały ujęte w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Dolice na lata 2018-2023 i będą kontynuowane w ramach Programu Rewitalizacji Gminy Dolice w latach 2026-2036, co przedstawia poniższa tabela.

Tabela 13 Komplementarność celów strategicznego działania w ramach Programów Rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne

Również w kontekście źródeł finansowania zaplanowanych działań rewitalizacyjnych widoczna jest kontynuacja polityki pozyskiwania środków zewnętrznych na finansowanie działań zaplanowanych w ramach dokumentów strategicznego rozwoju gminy.

Tabela 14 Najważniejsze projekty realizowane ze środków zewnętrznych w gminie Dolice w latach poprzednich

Lp.	Nazwa projektu	Źródło finansowania	Kwota otrzymanej dotacji
1	Wysoka jakość edukacji symbolem Gminy Dolice	Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020	618 630,00 zł
2	Świat widziany oczami dziecka w Gminie Dolice	Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013	836 448,00 zł
3	Oddziały Przedszkolne w Gminie Dolice szansą na lepszą przyszłość naszych dzieci	Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013	211 565,00 zł
4	Za rękę z Einsteinem	Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013	1 119 690,91 zł
5	Edukacja i integracja w zespole przedszkolnym	Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013	982 196,45 zł

Lp.	Nazwa projektu	Źródło finansowania	Kwota otrzymanej dotacji
6	Wiem, rozumiem, potrafię	Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013	838 815,70 zł
7	Modernizacja oddziałów przedszkolnych zlokalizowanych przy szkołach podstawowych	Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013	167 620,00 zł
8	Ku sukcesowi z indywidualizacją	Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013	109 636,23 z
9	Zdobywam kompetencje cyfrowe i językowe woj. zachodniopomorskim	Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020	1 619 543,73 zł
10	Aktywni zawodowo!	Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020	758 763,13 zł

Źródło: <https://mapadotacji.gov.pl/projekty/>

7.3.5 Komplementarność źródeł finansowania

Finansowanie zaplanowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych przewidzianych do realizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dolice na lata 2026-2036 odbywać się będzie z różnych źródeł, w tym ze źródeł krajowych i europejskich. Projekty o charakterze rewitalizacyjnym łączące środki prywatne i publiczne, mogą być wspomagane środkami zewnętrznymi, pochodzącymi z:

- funduszy unijnych;
- funduszy publicznych krajowych;
- programów jednostek samorządu terytorialnego wyższego szczebla, w tym zwłaszcza programów finansowanych ze środków Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego,
- innych funduszy międzynarodowych, w tym m.in. funduszy EOG i funduszy Norweskich;
- innych zwrotnych i bezzwrotnych źródeł finansowania, dystrybuowanych przed podmioty publiczne i prywatne.

Zasadniczo zakłada się, aby głównym źródłem finansowania będą środki Unii Europejskiej w ramach Funduszy Europejskich dla Pomorza Zachodniego, a także Funduszy Europejskich

na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnKS) oraz Funduszy Europejskich dla Rozwoju Społecznego. Założone działania rewitalizacyjne przewidują możliwość pozyskiwania środków z innych źródeł finansowania, w tym także ze źródeł krajowych, tj.:

- Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG),
- Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC),
- Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich (PTFE),
- Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa (FEPŻ),
- programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej.

Gmina może korzystać także z finansowania przedsięwzięć w ramach formuły Partnerstwa Publiczno-Prywatnego oraz zaangażowania do działań organizacji pozarządowych. Zakłada się możliwość uzupełniania i łączenia finansowania projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych ze środków EFS+, EFRR i FS z wykluczeniem ryzyka podwójnego finansowania oraz prywatnych i publicznych źródeł finansowania.

Szczegółową charakterystykę ram finansowych z podziałem na źródła finansowania przedstawiono w tabeli 16.

8. Opis powiązań gminnego programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym

W poniższej tabeli przedstawiono analizę spójności niniejszego Programu z dokumentami obowiązującymi w gminie Dolice, a także wskazano w jaki sposób cele i kierunki działań określone w Gminnym Programie Rewitalizacji wpływają na realizację celów i założeń programów i dokumentów na poziomie regionalnym i krajowym.

Tabela 15 Spójność celów rewitalizacji z dokumentami strategicznymi dla rozwoju gminy

Poziom krajowy - Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) – (SOR)
Głównym celem Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju jest „tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym”. Do realizacji celu głównego wyznaczono trzy cele szczegółowe, które kompleksowo ujmują problematykę z zakresu różnych obszarów: 1. Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną: 1.1. Reindustrializacja;

1.2. Rozwój innowacyjnych firm; 1.3. Małe i średnie przedsiębiorstwa; 1.4. Kapitał dla rozwoju; 1.5. Ekspansja zagraniczna. 2. Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony: 2.1. Spójność społeczna; 2.2. Rozwój zrównoważony terytorialnie. 3. Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu: 3.1. Prawo w służbie obywatelom i gospodarce; 3.2. Instytucje prorozwojowe i strategiczne zarządzanie rozwojem; 3.3. E-państwo; 3.4. Finanse publiczne; 3.5. Efektywność wykorzystania środków UE. Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dolice na lata 2026-2036 zakłada przede wszystkim aktywizację społeczną poprzez zaplanowane działania zintegrowanego projektu rewitalizacji, dlatego wpisuje się w założenia SOR.
Poziom krajowy - Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR)
Głównym celem Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 jest efektywne wykorzystanie wewnętrznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym. Cel główny realizowany jest poprzez następujące cele szczegółowe: Cel szczegółowy I: Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym; Cel szczegółowy II: Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych; Cel szczegółowy III: Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie. Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dolice na lata 2026-2036 zakłada wykorzystanie istniejących potencjałów gminy do aktywizacji społecznej jej mieszkańców i rozwiązywania zdiagnozowanych problemów społecznych występujących na obszarze rewitalizacji.
Poziom krajowy - Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO)
Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO) to dokument programowy, w którym określono cele związane z odbudową i tworzeniem odporności społeczno-gospodarczej Polski po kryzysie wywołanym pandemią COVID-19. W celu odbudowy kraju dokument zakłada realizację sześciu komponentów oraz działań, stanowiących obszary koncentracji reform i inwestycji: 1. Odporność i konkurencyjność gospodarki; 2. Zielona energia i zmniejszenie energochłonności; 3. Transformacja cyfrowa; 4. Efektywność, dostępność i jakość systemu ochrony zdrowia; 5. Zielona, inteligentna mobilność; 6. Poprawa jakości instytucji i warunków realizacji Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania

Odporności. Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dolice na lata 2026-2036 zakłada działania ukierunkowane na rozwój kapitału społecznego, poprzez efektywne wykorzystanie istniejących potencjałów obszaru rewitalizacji i wykorzystanie racjonalnych rozwiązań ochrony zdrowia i ekologicznych rozwiązań modernizacyjnych.
Poziom regionalny - Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego 2030 (SRWZ 2030)
Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego 2030 wyznacza 4 główne cele strategicznego działania, do których należą: <u>I Cel strategiczny: Otwarta społeczność</u> 1.1 Wzmocnienie potencjału demograficznego i funkcji rodziny 1.2 Włączenie społeczne i zapewnienie szans rozwojowych wszystkim mieszkańcom regionu 1.3 Rozwój wspólnotowości i tworzenie kapitału społecznego <u>II Cel strategiczny: Dynamiczna gospodarka</u> 2.1 Rozwój potencjału gospodarczego województwa w oparciu o inteligentne specjalizacje 2.2 Wzmocnienie gospodarki wykorzystującej naturalne potencjały regionu 2.3 Udoskonalenie strategicznego zarządzania rozwojem gospodarczym regionu <u>III Cel strategiczny: Sprawny samorząd</u> 3.1 Rozwój głównych ośrodków miejskich 3.2 Rozwój obszarów pozaaglomeracyjnych 3.3 Zapewnienie zintegrowanej i wydolnej infrastruktury 3.4 Zapewnienie wydajnych i efektywnych systemów usług publicznych 3.5 Wzmocnienie kompetencji dla zarządzania rozwojem <u>IV Cel strategiczny: Partnerski region</u> 4.1 Wzmocnienie pozycji regionu w Basenie Morza Bałtyckiego 4.2 Rozwój relacji z landami niemieckimi i aglomeracją berlińską 4.3 Wykorzystanie potencjału makroregionu Polski Zachodniej Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dolice na lata 2026-2036 wpisuje się kompleksowo w działania rozwoju społeczno-gospodarczego regionu województwa zachodniopomorskiego, poprzez realizację głównie celu I.
Poziom regionalny - Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego (PZPWZ)
Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego zakłada realizację następujących celów: Cel I. Wzmocnienie powiązań zewnętrznych województwa Cel II. Ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego

Cel III. Rozwój potencjału ludnościowego

Cel IV. Przekształcenia sieci osadniczej

Cel V. Ochrona dziedzictwa i krajobrazu kulturowego

Cel VI. Rozwój infrastruktury społecznej

Cel VII. Wzrost i rozwój gospodarczy

Cel VIII. Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności transportowej oraz sprawności systemu transportowego

Cel IX. Rozbudowa infrastruktury technicznej, poprawa gospodarki wodno-ściekowej, rozwój energetyki wykorzystującej odnawialne źródła energii i zwiększenie dostępności cyfrowej

Cel X. Rozwój infrastruktury obronności i bezpieczeństwa państwa.

Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dolice na lata 2026-2036 wpisuje się kompleksowo w realizację celu III oraz VI.

Poziom regionalny – Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Stargardzkim na lata 2026-2032

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Stargardzkim na lata 2026-2032 wskazuje na realizację następujących celów strategicznych:

Cel 1 Wsparcie potencjału rodziny: wzmocnienie więzi, eliminacja patologii, profilaktyka zagrożeń

1.1. Wspieranie rodziny we właściwym pełnieniu jej funkcji.

1.2. Rodzina bez uzależnień i przemocy

1.3. Powiat bez problemu sieroctwa - optymalna piecza zastępcza

1.4 Poprawa funkcjonowania wychowanków opuszczających pieczę zastępczą

Cel 2 Dzieci i młodzież w bezpiecznym środowisku lokalnym

2.1. Wysoka jakość edukacji

2.2. Wsparcie dzieci i młodzieży w rozwiązywaniu problemów

2.3. Aktywizacja dzieci i młodzieży – wolny czas w kontakcie bezpośrednim

Cel 3 Aktywizacja lokalnej społeczności, przeciwdziałanie wykluczeniu i patologiom, niwelowanie deficytów społecznych

3.1. Wysoki poziom aktywności zawodowej

3.2. Powiat aktywnych seniorów

3.3. Powiat dostępny dla osób z niepełnosprawnościami

3.4 Powiat wspierający rozwój usług społecznych

Cel 4 Wyższa jakość usług społecznych

4.1. Profesjonalna opieka społeczna

4.2. Większy dostęp do usług medycznych

4.3. Większy dostęp do usług opiekuńczych

Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dolice na lata 2026-2036 wpisuje się kompleksowo w działania strategii społecznej powiatu, poprzez realizację działań ukierunkowanych na wsparcie społeczne mieszkańców gminy oraz minimalizowanie zdiagnozowanych problemów społecznych na obszarze rewitalizacji. Działania rewitalizacyjne zakładają rozwój aktywności społecznej oraz działania rozwijające integrację społeczną.

Poziom gminny – Strategia Rozwoju Gminy Dolice na lata 2026-2035
Strategia Rozwoju Gminy Dolice na lata 2026-2035 zakłada następujące cele strategicznego działania: Cel 1 Aktywna społeczność 1.1 Wzmocnienie potencjału demograficznego i funkcji rodziny 1.2 Włączenie społeczne i zapewnienie szans rozwojowych wszystkim mieszkańcom 1.3 Rozwój wspólnotowości i tworzenie kapitału społecznego Cel 2 Dynamiczna gospodarka 2.1 Wspieranie przedsiębiorczości i dywersyfikacja gospodarki lokalnej 2.2 Rozwój turystyki i produktów lokalnych 2.3 Udoskonalenie strategicznego zarządzania rozwojem gospodarczym Cel 3 Zielona i odporna na zmiany klimatu gmina 3.1 Zwiększenie retencji i odporności na suszę 3.2 Transformacja i efektywność energetyczna 3.3 Poprawa gospodarki odpadami i jakość środowiska Cel 4 Spójna przestrzeń i nowoczesna infrastruktura 4.1 Poprawa dostępności transportowej i bezpieczeństwa ruchu 4.2 Rozwój infrastruktury komunalnej 4.3 Ład przestrzenny i przygotowanie terenów pod rozwój Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dolice na lata 2026-2036 zachowuje kompatybilność z założeniami strategii rozwoju poprzez realizację wszystkich zakładanych celów strategicznych.
Poziom gminny – Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Dolice na lata 2021-2027
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Dolice na lata 2021-2027 zakłada realizację następujących celów: Cel strategiczny 1 Zapewnienie dzieciom i rodzinom warunków rozwoju oraz wsparcia w sytuacjach trudnych poprzez doskonalenie systemu wspierania rodziny i systemu edukacji. Cel strategiczny 2 Tworzenie warunków do pełnego, aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w szczególności: starszych, chorych, niepełnosprawnych, bezrobotnych, ubogich. Cel strategiczny 3 Profilaktyka i przeciwdziałanie dysfunkcjom, w szczególności uzależnieniom, przemocy w rodzinach, przestępczości. Cel strategiczny 4 Wzmacnianie kapitału społecznego i aktywności obywatelskiej. Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dolice na lata 2026-2036 zachowuje kompatybilność z założeniami strategii rozwiązywania problemów społecznych poprzez realizację celu 2, 3 i 4.

Źródło: opracowanie własne

9. Szacunkowe ramy finansowe gminnego programu rewitalizacji wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych

Program rewitalizacji ujmuje działania w sposób kompleksowy, z uwzględnieniem projektów rewitalizacyjnych współfinansowanych ze środków zewnętrznych. Finansowanie działań rewitalizacyjnych zakłada wykorzystanie środków gminnych oraz środków zewnętrznych, w tym środków przewidzianych w ramach Funduszy Europejskich dla Pomorza Zachodniego oraz Funduszy Europejskich na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko (FEnIKS), Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG), Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC), Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich (PTFE), Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa (FEPŻ), programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej. Projekty te będą komplementarne z projektami realizowanymi ze wsparcia Funduszy Europejskich Rozwoju Społecznego (FERS).

Zaznaczyć należy, iż podane kwoty stanowią wartości szacunkowe, a kwota rzeczywista określana będzie na podstawie dokumentacji projektowej i w wyniku przeprowadzanej procedury przetargowej wynikającej z ustawy zamówień publicznych oraz będzie uwzględniana w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy. Założono również szacunkowe wartości dofinansowań ze środków Unii Europejskiej, jednak przy braku takich możliwości realizacja przedsięwzięć będzie odbywała się w miarę możliwości przy wykorzystaniu środków z innych źródeł. Dopuszcza się również możliwość realizacji przedsięwzięć etapami, jeśli zaistnieje możliwość pozyskania funduszy na dany etap zaplanowanych do realizacji przedsięwzięć. W poniższej tabeli przedstawiono podział źródeł finansowania dla poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY DOLICE NA LATA 2026-2036

Tabela 16 Szacunkowe ramy finansowe podstawowych i uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	Szacunkowa wartość projektu/ przedsięwzięcia	Szacunkowe środki finansowe			Źródła finansowania
		Środki publiczne	Środki UE	Środki prywatne	
PODSTAWOWE PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE					
PP1 Rozwój strefy aktywności w gminie Dolice	6 600 000 zł	990 000 zł	5 610 000 zł	0,00 zł	- budżet gminy - środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie w szczególności środki dla woj. zachodniopomorskiego, KPO, PROW, dotacje krajowe)
Przedsięwzięcie 1 Strefa aktywności - Kolin	2 000 000 zł	300 000 zł	1 700 000 zł	0,00 zł	
Przedsięwzięcie 2 Strefa aktywności - Dolice	500 000 zł	75 000 zł	425 000 zł	0,00 zł	
Przedsięwzięcie 3 Strefa aktywności – Ziemomyśl B	1 200 000 zł	180 000 zł	1 020 000 zł	0,00 zł	
Przedsięwzięcie 4 Strefa aktywności – Dobropole Pyrzyckie	1 700 000 zł	255 000 zł	1 445 000 zł	0,00 zł	
Przedsięwzięcie 5 Strefa aktywności - Płoszkowo	1 200 000 zł	180 000 zł	1 020 000 zł	0,00 zł	
PP2 Program Mieszkalny „Nowy start”	10 000 000 zł	1 500 000 zł	8 500 000 zł	0,00 zł	
POZOSTAŁE PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE					
PU Rewitalizacja terenów nad jeziorem Gardzko	5 000 000 zł	5 000 000 zł	0,00 zł	0,00 zł	- środki własne - fundusze krajowe

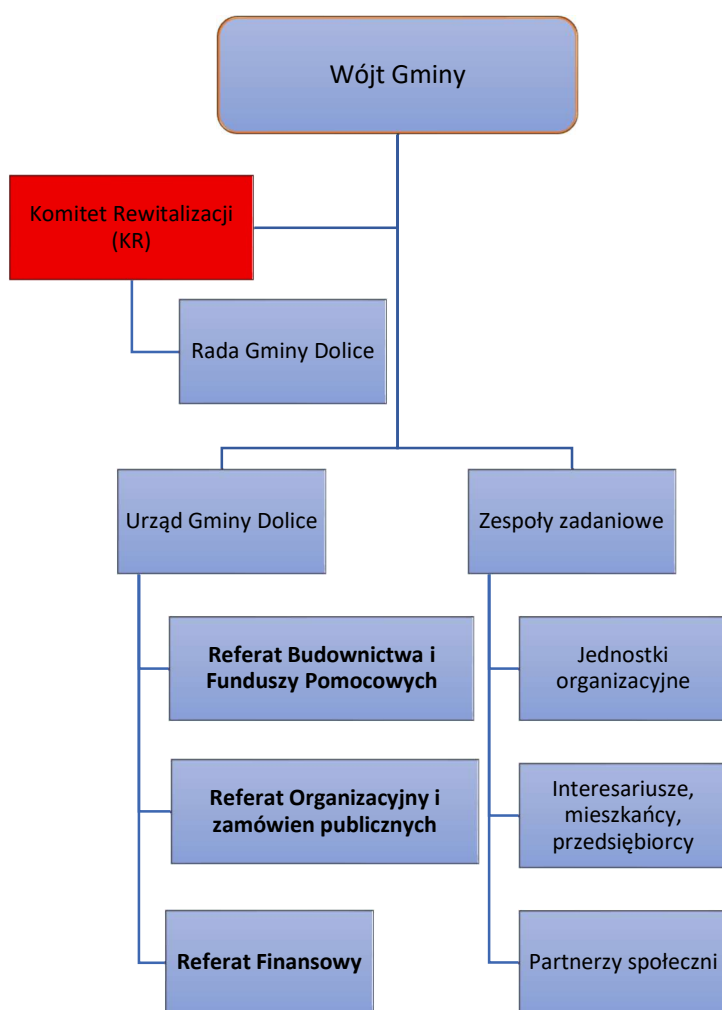
Źródło: opracowanie własne

10. Opis struktury zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji

10.1 Wdrożenie i zarządzanie realizacją programu

Prowadzenie procesu rewitalizacji – wraz z jego przygotowaniem, koordynowaniem oraz tworzeniem warunków do jego przeprowadzenia – należy do zadań własnych gminy zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy o rewitalizacji. Z tego względu głównymi stronami realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dolice na lata 2026-2036 będą: Wójt Dolic, Komitet Rewitalizacyjny, pracownicy Urzędu Gminy Dolice oraz Rada Gminy Dolice. Za wdrożenie i zarządzanie Programem odpowiedzialny będzie **Wójt, który corocznie przedkładać będzie Radzie Gminy sprawozdanie monitorujące z wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji według stanu na koniec grudnia roku poprzedniego**. Zadania związane z bieżącym wdrożeniem Programu będą realizowane przez pracowników Urzędu Gminy, którzy wspólnie z członkami Komitetu Rewitalizacji będą prowadzili monitoring stopnia realizacji celów Programu.

Schemat 3 Schemat zarządzania Programem Rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne

W celu sprawniejszego zarządzania zaplanowanych projektów rewitalizacyjnych Wójt Dolic może powołać Zespoły zadaniowe, w skład których wejdą przedstawiciele komórek organizacyjnych Urzędu Gminy, jednostek organizacyjnych, interesariuszy oraz partnerzy społeczni. Ich rolą będzie przygotowanie i wdrażanie przedsięwzięć inwestycyjnych pod kątem merytorycznym, finansowym, technicznym i organizacyjnym. Odpowiedzialni będą za przygotowanie dokumentacji technicznej, postępowanie przetargowe, a także nadzór nad poprawną, racjonalną i właściwą realizację zadania. W tym celu pożądane jest wsparcie odpowiednich specjalistów i ekspertów, którzy zostaną zaproszeni do udziału w realizacji projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Przewiduje się, w miarę potrzeb organizacyjnych, tworzenie również partnerstw projektowych, które na podstawie ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia

polityki rozwoju, podczas realizacji zadań gminnych programów rewitalizacji, można tworzyć partnerstwa realizujące wspólny cel strategicznego rozwoju. Warunki partnerstwa zostaną określone w porozumieniu lub umowie partnerskiej lub na podstawie odrębnych przepisów.

W ramach procesu zarządzania Programem Wójtowi podlegać będzie **Komitet Rewitalizacji, który zostanie powołany przez Wójta Gminy**. W skład Komitetu wejdą przedstawiciele Urzędu Gminy Dolice oraz jednostek organizacyjnych z terenu gminy, a także przedstawiciele mieszkańców obszaru rewitalizacji, organizacji pozarządowych, instytucji publicznych, w tym kultury i oświaty oraz przedsiębiorcy działający w obszarze rewitalizacji. Kadencja Komitetu trwać będzie 5 lat, od czasu pierwszego posiedzenia, które zwołuje Wójt. Praca Komitetu będzie świadczona społecznie, członkowie nie będą pobierać wynagrodzenia ani diet wynikających ze świadczonej pracy w ramach realizacji działań rewitalizacyjnych.

Na pierwszym posiedzeniu Komitetu wybrany zostanie przewodniczący i zastępca.

Z posiedzeń Komitetu będą opracowywane protokoły oraz inne niezbędne dokumenty.

Szerokie spektrum składu Komitetu ma na celu obiektywną ocenę realizowanych działań rewitalizacyjnych. Ma także przyczyniać się do eliminacji występujących zagrożeń społecznych w opinii różnych osób najbardziej zainteresowanych i zaangażowanych w podejmowane działania rewitalizacyjne. Dobór członków Komitetu został poprzedzony rozmowami przedstawicieli Urzędu Gminy z potencjalnymi członkami w celu zaangażowania ich wiedzy i doświadczenia w ramach podejmowanych działań na rzecz gminy. W ten sposób został powołany odpowiedzialny i zaangażowany zespół ds. rewitalizacji, który wraz z przedstawicielami Urzędu Gminy będzie konsultował realizację zadań rewitalizacyjnych na każdym kroku ich wdrażania.

Komitet Rewitalizacji wspiera działania Wójta w obszarze działań związanych z rewitalizacją w gminie, stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy, a także sprawuje funkcje opiniotawczo-doradcze w sprawach, związanych z przygotowaniem, opracowaniem i wdrażaniem rewitalizacji oraz oceną przebiegu tego procesu na obszarze gminy Dolice. Do zadań członków Komitetu należy w szczególności:

- a) koordynacja działań, włączających lokalną społeczność w konsultacje społeczne dotyczące wdrażania, monitorowania i oceny rewitalizacji na obszarze gminy Dolice;
- b) informowanie lokalnej społeczności o wdrażaniu, aktualizacji, wynikach monitorowania i ocenie podejmowanych przez gminę działań w zakresie rewitalizacji;

- c) promocja działań rewitalizacyjnych,
- d) zapewnienie współpracy ze wszystkimi grupami interesariuszy w procesie rewitalizacji na obszarze gminy Dolice.

Planuje się spotkania Komitetu Rewitalizacji co najmniej raz w roku. Zadaniem Komitetu Rewitalizacji będzie także pomoc techniczna dla beneficjentów Programu przy aplikowaniu o środki zewnętrzne (uczestnictwo w szkoleniach, seminariach czy warsztatach). Na etapie wdrożenia Programu Komitet, z inicjatywy własnej lub na wniosek podmiotu realizującego przedsięwzięcie, będzie mógł przeprowadzić spotkanie – naradę w celu omówienia występującego problemu. Ponadto Komitet będzie mógł wystąpić o włączenie poszczególnych interesariuszy w pracę monitoringową. Realizowane działania przez pracowników Urzędu Gminy będą promowane za pośrednictwem strony internetowej gminy oraz poprzez bezpośrednie kolportowanie informacji do mieszkańców i interesariuszy. Celem głównym działań promocyjnych i komunikacyjnych będzie zachęcenie interesariuszy do aktywnego udziału we wdrożeniu i realizacji Programu.

Ewentualna zmiana uchwały w sprawie określania zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji nastąpi w drodze konsultacji społecznych, w trybie, w jakim został on przewidziany w ustawie o rewitalizacji.

10.2 Koszty zarządzania

Osoby zaangażowane w proces zarządzania Programem to głównie pracownicy Urzędu Gminy Dolice. Koszty związane z zarządzaniem procesu rewitalizacji w gminie uwzględnione zostały w ogólnych kosztach funkcjonowania urzędu i ujęte zostaną w bieżących kosztach funkcjonowania gminy. Stanowiąc będą wydatki na wynagrodzenia pracowników zajmujących się wdrażaniem Gminnego Programu Rewitalizacji wraz z pochodnymi od wynagrodzeń. Osobami najbardziej zaangażowanymi w proces zarządzania Programem będą członkowie Komitetu Rewitalizacji. Należy jednak zwrócić uwagę, że zadania dotyczące rewitalizacji będą wykonywane przez członków Komitetu w części etatu (w ramach swoich dotychczasowych obowiązków służbowych), co pozwala wnioskować, że zarządzanie Gminnym Programem Rewitalizacji nie wpłynie na konieczność ponoszenia dodatkowych kosztów.

10.3 Ramowy harmonogram realizacji programu

W poniższej tabeli zaprezentowano ramowy harmonogram realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji, z kolei okresy realizacji poszczególnych projektów rewitalizacyjnych zostały podane w tabeli 9 i 10 przy charakterystyce podstawowych i pozostałych projektów rewitalizacyjnych.

Tabela 17 Harmonogram realizacji Programu

Lp.	Zadania	Okres realizacji
1	Prace nad opracowaniem Gminnego Programu Rewitalizacji	2025-2026
2	Podjęcie Uchwały nr XXIII/200/26 Rady Gminy Dolice w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	26 marca 2026 r.
3	Podjęcie Uchwały nr XXIV/206/26 Rady Gminy Dolice w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dolice na lata 2026-2036	30 kwietnia 2026 r.
4	Powołanie Komitetu Rewitalizacji	III kwartał 2026 r.
5	Uchwalenie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dolice na lata 2026-2036	III kwartał 2026 r.
6	Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych	2026-2036
7	Opracowanie rocznych raportów monitorujących przez Komitet Rewitalizacyjny	do końca marca każdego roku
8	Opracowanie oceny skuteczności podjętych działań rewitalizacyjnych w latach 2026-2036 (ewaluacja ex-post)	II kwartał 2037

Źródło: opracowanie własne

11. Partycypacja społeczna w procesie rewitalizacji

Partycypacja społeczna jest wyrazem aktywnego uczestnictwa obywateli i podejmowania ich decyzji, które są znaczące dla danej społeczności. Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dolice na lata 2026-2036 opracowany został przy udziale partycypacji społecznej zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji. Zgodnie z art. 5 ust. 2 ww. ustawy aktywny udział interesariuszy pozwolił na:

- poznaniu potrzeb i oczekiwań interesariuszy oraz dążeniu do spójności planowanych działań z tymi potrzebami i oczekiwaniami;
- prowadzeniu, skierowanych do interesariuszy, działań edukacyjnych i informacyjnych o procesie rewitalizacji, w tym o istocie, celach, zasadach prowadzenia rewitalizacji,

wynikających z ustawy oraz o przebiegu tego procesu;

- inicjowaniu, umożliwianiu i wspieraniu działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami oraz ich integracji wokół rewitalizacji;
- zapewnieniu udziału interesariuszy w przygotowaniu dokumentów dotyczących rewitalizacji, wspieraniu inicjatyw zmierzających do zwiększania udziału interesariuszy w przygotowaniu i realizacji gminnego programu rewitalizacji;
- zapewnieniu w czasie przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji możliwości wypowiedzenia się przez interesariuszy.

Partycypacja społeczna na etapie przygotowywania Programu

Na etapie diagnozowania i programowania Programu wykorzystano następujące formy partycypacji społecznej:

- zbieranie uwag w formie elektronicznej i papierowej,
- ankiety/formularze,
- spotkania,
- warsztaty.

Aktywną partycypację na etapie diagnozowania i programowania umożliwiono:

- mieszkańcom gminy Dolice,
- przedstawicielom instytucji funkcjonujących na terenie gminy,
- przedsiębiorcom z obszaru rewitalizacji,
- organizacjom pozarządowym działającym na terenie gminy,
- samorządowi gminnemu,
- pozostałym interesariuszom np. przyszłym inwestorom, mieszkańcom.

Zapewnienie udziału interesariuszom na etapie diagnozowania rozpoczęło się od konsultacji społecznych dotyczących wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy Dolice. Konsultacje zostały przeprowadzone w oparciu o zarządzenie Wójta Dolic (zarządzenie nr 8/2026 z dnia 15 stycznia 2026 r.) w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych dotyczących wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Konsultacje przeprowadzone zostały od dnia 20.01.2026 r. do dnia 24.02.2026 r. w formie:

1. złożenie opinii i uwag za pośrednictwem:
 - a) wiadomości mailowej, skierowanej na adres e-mail: sekretariat@dolice.pl
 - b) pisma skierowanego na adres: Urząd Gminy Dolice, ul. Ogrodowa 16, 73-115 Dolice, z dopiskiem „Projekt uchwały Rady Gminy Dolice w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz rewitalizacji w Gminie Dolice”,
 - c) osobiście - poprzez złożenie pisma w Urzędzie Gminy Dolice.
2. spotkań realizowanych za pomocą środków porozumienia się na odległość z interesariuszami rewitalizacji, na których został omówiony obszar zdegradowany oraz rewitalizacji, podczas których była możliwość wyrażenia uwag, opinii i propozycji. Spotkania powiązane z wykorzystaniem metod warsztatowych odbyły się zgodnie z terminami zaplanowanymi w ogłoszeniu, czyli 30.01.2026 r. oraz 02.02.2026 r.
3. warsztatów, które odbyły się dnia 29.01.2026 r. w Urzędzie Gminy Dolice.
4. ankiety elektronicznej opublikowanej na stronie internetowej: www.dolice.pl
5. zbierania uwag ustnych przez przedstawicieli podmiotu prowadzącego konsultacje, które odbyły się w okresie trwania konsultacji w formie osobistej w siedzibie Urzędu Gminy Dolice. Nie zgłoszono żadnych uwag.

W trakcie spotkań scharakteryzowano procedury sporządzania projektu Gminnego Programu Rewitalizacji z uwzględnieniem etapu wyznaczenia obszaru rewitalizacji. Omówiono obszary, które zostały wyznaczone jako obszary zdegradowane oraz rewitalizacji, w szczególności wskazano obiektywne kryteria, które stanowiły podstawę wyznaczenia obszarów oraz omówiono potencjały, a także deficyty obszarów. W trakcie rozmów analizowano również możliwości względem wstępnie planowanych projektów rewitalizacyjnych, na których realizację gmina będzie ubiegać się o pomoc ze środków zewnętrznych.

Uwagi w formie pisemnej lub elektronicznej można było składać w terminie od dnia 20.01.2026 r. oraz 24.02.2026 r. dostarczając je:

- a) elektronicznie na adres: sekretariat@dolice.pl
- b) drogą korespondencyjną na adres: Urząd Gminy Dolice, ul. Ogrodowa 16, 73-115 Dolice,
- c) bezpośrednio do Urzędu Gminy Dolice, w godzinach pracy Urzędu.

Dokumentacja dotycząca przedmiotu konsultacji była dostępna w Biuletynie Informacji Publicznej gminy Dolice pod adresem www.bip.dolice.pl na stronie internetowej gminy pod adresem www.dolice.pl oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Dolice. Informacja podsumowująca każdą z form konsultacji społecznych została opracowana zgodnie z art. 6 ust 7 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji oraz zamieszczona w Biuletynie Informacji Publicznej gminy Dolice na stronie www.dolice.pl

Konsultacje miały na celu zebranie uwag i opinii odnośnie:

- projektu uchwały Rady Gminy Dolice w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji,
- map obszaru zdegradowanego i obszaru do rewitalizacji,
- diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Również na etapie programowania zaproszono interesariuszy rewitalizacji do zgłaszania pomysłów i projektów rewitalizacyjnych. Pomysły zbierano za pomocą uproszczonych fiszek projektowych, udostępnionych w trakcie trwania naboru. Propozycje mogły być zgłaszane zarówno przez osoby fizyczne, jak i instytucje publiczne, organizacje pozarządowe, koła, kluby, podmioty gospodarcze i inne.

Z kolei na etapie opiniowania projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dolice na lata 2026-2036 przeprowadzono konsultacje społeczne dotyczące uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dolice na lata 2026-2036. Konsultacje przeprowadzono od dnia 15.06.2026 roku do dnia 20.07.2026 r. w formie:

1. złożenia opinii i uwag za pośrednictwem:
 - a. wiadomości mailowej, skierowanej na adres e-mail: sekretariat@dolice.pl,
 - b. pisma skierowanego na adres: Urząd Gminy Dolice, ul. Ogrodowa 16 73-115 Dolice, z dopiskiem „Projekt uchwały Rady Gminy Dolice w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dolice na lata 2026 - 2036”,
 - c. osobiście - poprzez złożenie pisma w Urzędzie Gminy Dolice;
2. spotkań realizowanych za pomocą środków porozumienia się na odległość, podczas których była możliwość wyrażenia uwag, opinii i propozycji. Spotkania odbyły się w dniu 26 czerwca 2026 r. oraz w dniu 3 lipca 2026 r.

3. warsztatu z interesariuszami rewitalizacji, na którym zostały przeanalizowane założenia ujęte w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Dolice na lata 2026 – 2036, podczas którego była możliwość wyrażenia uwag, opinii i propozycji. Warsztat odbył się w dniu 25 czerwca 2026 r. w Urzędzie Gminy Dolice.
4. zbierania uwag ustnych przez przedstawicieli podmiotu, prowadzącego konsultacje, które odbyły się w okresie trwania konsultacji w formie osobistej w siedzibie Urzędu Gminy Dolice.

W czasie trwania konsultacji nie wpłynęła żadna uwaga, wniosek, opinia.

Dokumentacja dotycząca przedmiotu konsultacji była dostępna:

- a) w Biuletynie Informacji Publicznej pod adresem: www.bip.dolice.pl;
- b) na stronie internetowej Gminy pod adresem: www.dolice.pl;
- c) na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Dolice.

Partycypacja społeczna na etapie wdrażania i monitorowania realizacji Programu

Za udział interesariuszy w procesie wdrażania i monitorowania realizacji Programu odpowiadać będzie **Komitet Rewitalizacji**, który stanie się platformą dialogu i współpracy pomiędzy władzami gminy a uczestnikami procesu rewitalizacji. Komitet pełnić będzie funkcję doradczą-opiniującą wobec Wójta Dolic, a jego szczegółowe zadania zostały opisane w Rozdziale 10. Równolegle w działania związane z realizacją Programu włączone zostaną instytucje i podmioty współpracujące z Urzędem Gminy, zapewniając wsparcie doradcze i opiniotwórcze w kluczowych kwestiach. Wśród nich znajdują się m.in. sołtysi i rady sołeckie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dolicach, instytucje kultury, sportu, placówki oświatowe, organizacje społeczne. Tak szeroki wachlarz podmiotów udział pozwoli na realizację Programu w formule partnerskiej, z aktywnym włączeniem mieszkańców obszaru rewitalizacji, organizacji pozarządowych, sektora gospodarczego i instytucji publicznych.

Na etapie wdrażania projektów rewitalizacyjnych planowane jest nawiązanie współpracy z wymienionymi instytucjami oraz z placówkami oświatowymi, aby umożliwić organizację zajęć dla mieszkańców w różnym wieku. Celem tych działań będzie wzrost aktywności oraz integracji społeczności lokalnej. Zakłada się również współpracę z NGO i sołectwami

w zakresie przygotowywania wydarzeń kulturalnych. Udostępnienie odnowionych obiektów gminnych organizacjom społecznym i jednostkom samorządowym sprawi, że przestrzenie te będą lepiej dopasowane do oczekiwań mieszkańców, a ich wykorzystanie stanie się bardziej efektywne. Jednocześnie zwiększy się poczucie współodpowiedzialności za wspólną przestrzeń i więź z miejscem zamieszkania, co przyczyni się do integracji społecznej ponad podziałami wiekowymi czy statusowymi.

Zgodnie z zasadą partnerstwa w proces rewitalizacji przewidziano udział wielu grup interesariuszy, co umożliwi realizację różnorodnych przedsięwzięć, w tym inicjowanych przez podmioty spoza sektora publicznego. Program zakłada również stworzenie mechanizmów umożliwiających aktywny udział interesariuszy w realizacji i osiąganiu końcowych efektów rewitalizacji. Jednym z narzędzi będzie wykorzystanie badań ankietowych online (CAWI), pozwalających na monitorowanie efektów i uzyskiwanie opinii mieszkańców. Badania takie mogą być prowadzone corocznie, aby systematycznie gromadzić informacje zwrotne o rezultatach działań. Odpowiedzialność za ocenę i monitorowanie postępów spoczywać będzie na członkach Komitetu Rewitalizacji oraz pracownikach Urzędu Gminy Dolice.

Informacje o przebiegu rewitalizacji i jej wynikach będą regularnie udostępniane mieszkańcom w różnych formach, tak aby dotarły do wszystkich grup społecznych – bez względu na wiek, status, poglądy czy niepełnosprawność. Komunikacja będzie prowadzona za pośrednictwem strony internetowej gminy, mediów społecznościowych oraz lokalnej prasy. Pozwoli to na zwiększenie udziału mieszkańców w procesach rewitalizacyjnych i wzmocni ich zaangażowanie w życie gminy.

12. System monitorowania i oceny gminnego programu rewitalizacji

12.1 Opiniowanie Programu rewitalizacji przez właściwe podmioty

Projekty zawarte w Programie rewitalizacji nie określają ram i założeń w zakresie ochrony przeciwpożarowej. Projekty nie wpływają na aktualne zagospodarowanie istniejących na obszarze gminy terenów górniczych. Program nie określa szczegółowych ram i założeń w zakresie wymagań bezpieczeństwa i obronności państwa. Dokument nie ogranicza ani nie rozszerza zakresu obowiązujących przepisów dotyczących bezpieczeństwa i obronności państwa. Gmina nie będzie realizować projektów rewitalizacyjnych na obszarze zabytkowym, które wpływałyby na ochronę dziedzictwa kulturowego czy zabytkowego, a wszystkie podjęte

działania będą zgodne z przepisami prawa. Formy ochrony zabytków leżących w obszarze rewitalizacji zostały określone na mocy przepisów odrębnych. Wszelkie inwestycje prowadzone w obrębie obszaru rewitalizacji dotyczące obiektów objętych prawną ochroną zostaną skonsultowane z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Obszar rewitalizacji i realizacja poszczególnych projektów zawartych w Programie nie obejmują swym zasięgiem gruntów usytuowanych w bezpośrednim sąsiedztwie linii kolejowej, których zagospodarowanie powinno się odbywać na zasadach zawartych w przepisach odrębnych.

Wójt Dolic, zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt. 4 ustawy o rewitalizacji, wystąpił do właściwych podmiotów o zaopiniowanie projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dolice na lata 2026-2036.

Projekt Gminnego Programu Rewitalizacji był opiniowany przez:

- zarząd właściwego powiatu – w zakresie zgodności ze strategią rozwoju powiatu,
- zarząd właściwego województwa – w zakresie zgodności z planem zagospodarowania przestrzennego województwa i strategią rozwoju województwa,
- właściwego wojewodę – w zakresie zgodności z zadaniami rządowymi służącymi realizacji celu publicznego określonego w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami,
- właściwe organy wojskowe, ochrony granic oraz bezpieczeństwa państwa – w zakresie wymagań bezpieczeństwa i obronności,
- właściwego komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej – w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
- właściwego państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego,
- właściwą gminną komisję urbanistyczno-architektoniczną,
- operatorów sieci uzbrojenia terenu, w tym zarządców dróg oraz linii i terenów kolejowych,
- Krajowy Zasób Nieruchomości, o którym mowa w ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zasobie Nieruchomości (Dz. U. z 2020 r. poz. 1100 i 2127 oraz z 2021 r. poz. 11 i 223) – w zakresie sposobu zagospodarowania oraz przedsięwzięć związanych z nieruchomościami wchodzącymi w skład Zasobu Nieruchomości.

W toku uzgodnień pozyskano stanowiska i oceny od następujących organów:

- 1) **Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie** [pismo z dnia 17.07.2026 r.] – nie wnosi uwag do projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dolice na lata 2026-2036.
- 2) **Polskie Sieci Elektroenergetyczne** [pismo z dnia 13.07.2026 r.] - nie wnosi uwag do projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dolice na lata 2026-2036.
- 3) **Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego** [pismo z dnia 10.07.2026 r.] – stwierdza, że projekt Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dolice na lata 2026 - 2036 pozostaje zgodny z celami rozwojowymi Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030 (SRWZ) przyjętej Uchwałą Nr VIII/100/19 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego w dniu 28 czerwca 2019 r. Jednocześnie, przedłożony projekt dokumentu nie stoi w sprzeczności z zapisami Planu zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego (PZPWZ) przyjętego przez Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego uchwałą nr XVII/214/20 z dnia 24 czerwca 2020 r. zmieniającą uchwałę w sprawie uchwalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2020 r. poz. 3564). Projekt Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dolice na lata 2026 - 2036 w zakresie założonych celów i kierunków działań, zgodny jest z Polityką kapitału oraz spójności społecznej województwa zachodniopomorskiego
- 4) **Zachodniopomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Szczecinie** [pismo z dnia 16.07.2026 r.] - opiniuje pozytywnie projekt Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dolice na lata 2026-2036 w zakresie wpływu na zdrowie i warunki życia ludzi.
- 5) **Zachodniopomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Szczecinie** [pismo z dnia 21.07.2026 r.] - w sprawie uzgodnienia możliwości odstąpienia od obowiązku przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu pn.: „Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dolice na lata 2026 - 2036”, w oparciu o analizę projektu dokumentu oraz biorąc pod uwagę uzasadnienie uwarunkowań określonych w art. 49 ww. ustawy ooś informuje, iż nie stwierdził potrzeby przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu przedmiotowego dokumentu.

- 6) **Zachodniopomorski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Koszalinie** [pismo z dnia 14.07.2026 r.] - opiniuje pozytywnie projekt Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dolice na lata 2026-2036.
- 7) **Wojewoda Zachodniopomorski** [pismo z dnia 13.07.2026 r.] – nie wnosi uwag do projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dolice na lata 2026-2036 w zakresie zgodności z zadaniami rządowymi służącymi realizacji celu publicznego określonego w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (Dz.U.2026.399).
- 8) **Polkomtel Sp. z o.o.** [pismo z dnia 1.07.2026 r. - informuje, że Spółka nie posiada własnej infrastruktury telekomunikacyjnej na obszarze objętym przedmiotowym projektem, dlatego nie wnosi uwag do projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dolice na lata 2026-2036.
- 9) **Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Szczecinie** [pismo z dnia 3.07.2026 r.] - informuje, iż w granicach gminy Dolice, nie znajduje się, jak również nie planuje się realizacji drogi krajowej. Z uwagi na powyższe, Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad nie jest właściwym do udzielenia opinii w sprawie zarządcą drogi, o którym w art. 17 ust. 2 pkt. 4 Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 278.).
- 10) **Polska Spółka Gazownictwa sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Szczecinie** [pismo z dnia 30.06.2026 r.] - nie wnosi uwag do projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dolice na lata 2026-2036.
- 11) **Centralne Wojskowe Centrum Rekrutacji Ośrodek Zamiejscowy w Szczecinie** [pismo z dnia 8.07.2026 r.] - w zakresie wymagań bezpieczeństwa i obronności, resort obrony narodowej informuje, że obszar rewitalizacji nie obejmuje terenów zamkniętych oraz nie jest zlokalizowany w zasięgu stref ochronnych terenów zamkniętych resortu obrony narodowej. W związku z powyższym resort obrony narodowej pozytywnie opiniuje projekt „Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dolice na lata 2026 -2036”.
- 12) **Orange Polska** [pismo z dnia 1.07.2026 r.] - nie wnosi uwag do projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dolice na lata 2026-2036.

12.2 Monitoring programu

Monitoring realizacji Programu będzie prowadzony poprzez porównanie stopnia realizacji poszczególnych projektów rewitalizacyjnych do założonych wskaźników monitorowania poszczególnych celów Programu Rewitalizacji. Monitoring będzie prowadzony corocznie, tak aby możliwe było zaprezentowanie sprawozdania członkom Rady Gminy Dolice. Realizacja monitoringu będzie prowadzona na podstawie karty oceny projektu rewitalizacyjnego, którego przykład zamieszczono poniżej.

Tabela 18 Karta oceny projektu rewitalizacji

Nazwa projektu/przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	(wpisać nazwę przedsięwzięcia)
Podmiot odpowiedzialny	
Partnerzy	
Miejsce realizacji (nr działki)	
Stan realizacji przedsięwzięcia	
Termin realizacji	
Opis zrealizowanych działań w ramach przedsięwzięcia	
Rezultaty wraz ze wskaźnikiem osiągniętego rezultatu	
Całkowita wartość przedsięwzięcia	
Wskaźnik poniesionych kosztów	
Źródła finansowania	
Wskaźnik dofinansowania przedsięwzięcia	

Źródło: opracowani własne

Zakres **corocznego sprawozdania monitorującego** (do końca marca każdego roku)

z wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji Wójt Dolic będzie obejmować, co najmniej informację o postępach finansowych, źródłach finansowania zadań, informację o postępach rzeczowych, zgodność z przyjętym harmonogramem, odchylen od harmonogramu.

W sprawozdaniu przedstawione zostaną również problemy, bariery, trudności, które zostały zidentyfikowane przez Komitet Rewitalizacji na etapie programowania Gminnego Programu Rewitalizacji.

System monitorowania i oceny Programu dotyczyć będzie czterech płaszczyzn dotyczących wdrożenia Programu. Monitoring obejmować będzie cztery poniższe płaszczyzny:

- monitorowanie stopnia realizacji celów określonych w Programie rewitalizacji,
- monitorowanie skutków Programu poprzez analizę aktualnego poziomu wskaźników wykorzystywanych na etapie delimitacji obszarów rewitalizacji,
- bieżące monitorowanie poziomu wdrażania Programu rewitalizacji,
- monitorowanie podstawowych parametrów Programu rewitalizacji na etapie przyjęcia Programu.

Wskaźniki monitoringu (produktu oraz rezultatu) zostały wskazane przy poszczególnych przedsięwzięciach rewitalizacyjnych (w tabeli nr 9 i 10). Poniżej uwzględniono ewaluację badanych wskaźników w ramach przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Tabela 19 Wskaźniki monitoringu

Nazwa projektu rewitalizacyjnego	Wskaźniki monitorujące	Wartość wskaźnika w 2026 r.	Wartość wskaźnika w 2036 r.	Źródło danych
PODSTAWOWE PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE				
PP1 Rozwój strefy aktywności w gminie Dolice	Przedsięwzięcie 1 Strefa aktywności - Kolin			Sprawozdanie Wójta Dolic, dokumentacja techniczna, projektowa, ewaluacja projektu, badania sondażowe
	Liczba wybudowanych boisk wielofunkcyjnych	0 szt.	1 szt.	
	Liczba doposażonych placów zabaw	0 szt.	1 szt.	
	Liczba doposażonych siłowni zewnętrznych	0 szt.	1 szt.	
	Liczba zamontowanych urządzeń sportowo-rekreacyjnych	0 szt.	>6 szt.	
	Powierzchnia zagospodarowanego terenu	500m ²	>3000 m ²	
	Liczba osób korzystających z nowej infrastruktury	0 os.	>150 os./rok	
	Liczba działań aktywizujących mieszkańców	0 szt.	>5/rok	
	Poziom satysfakcji i zadowolenia mieszkańców	10%	> 25%	
	Przedsięwzięcie 2 Strefa aktywności - Dolice			Sprawozdanie Wójta Dolic, dokumentacja techniczna, projektowa, ewaluacja projektu, badania sondażowe
	Liczba wybudowanych scen plenerowych	0 szt.	1 szt.	
	Liczba wykonanych widowni	0 szt.	1 szt.	
	Liczba wyremontowanych obiektów OSP	0 szt.	1 szt.	
	Liczba doposażonych obiektów OSP	0 szt.	1 szt.	
	Powierzchnia zmodernizowanych obiektów	0 m ²	>1000 m ²	

Nazwa projektu rewitalizacyjnego	Wskaźniki monitorujące	Wartość wskaźnika w 2026 r.	Wartość wskaźnika w 2036 r.	Źródło danych
	Liczba osób korzystających z nowej infrastruktury	0 os.	>500 os./rok	
	Liczba działań aktywizujących mieszkańców	0 szt.	>6 szt./rok	
	Poziom satysfakcji i zadowolenia mieszkańców	10%	> 30%	
	Przedsięwzięcie 3 Strefa aktywności – Ziemomyśl B			
	Liczba wybudowanych świetlic wiejskich	0 szt.	1 szt.	Sprawozdanie Wójta Dolic, dokumentacja techniczna, projektowa, ewaluacja projektu, badania sondażowe
	Liczba doposażonych placów zabaw	0 szt.	1 szt.	
	Liczba doposażonych siłowni zewnętrznych	0 szt.	1 szt.	
	Liczba zamontowanych urządzeń sportowo-rekreacyjnych	0 szt.	>6 szt.	
	Liczba osób korzystających z nowej infrastruktury	0 os.	>150 os./rok	
	Liczba działań aktywizujących mieszkańców	0 szt.	>5/rok	
	Poziom satysfakcji i zadowolenia mieszkańców	10%	> 35%	
	Przedsięwzięcie 4 Strefa aktywności – Dobropole Pyrzyckie			
	Liczba wybudowanych świetlic wiejskich	0 szt.	1 szt.	Sprawozdanie Wójta Dolic, dokumentacja techniczna, projektowa, ewaluacja projektu, badania sondażowe
	Liczba wybudowanych placów zabaw	0 szt.	1 szt.	
	Liczba wybudowanych siłowni zewnętrznych	0 szt.	1 szt.	
	Liczba zamontowanych urządzeń sportowo-rekreacyjnych	0 szt.	>20 szt.	
	Liczba osób korzystających z nowej infrastruktury	0 os.	>150 os./rok	
	Liczba działań aktywizujących mieszkańców	0 szt.	>5/rok	
	Poziom satysfakcji i zadowolenia mieszkańców	10%	> 35%	

Nazwa projektu rewitalizacyjnego	Wskaźniki monitorujące	Wartość wskaźnika w 2026 r.	Wartość wskaźnika w 2036 r.	Źródło danych
	Przedsięwzięcie 5 Strefa aktywności - Płoszkowo			Sprawozdanie Wójta Dolic, dokumentacja techniczna, projektowa, ewaluacja projektu, badania sondażowe
	Liczba wybudowanych świetlic wiejskich	0 szt.	1 szt.	
	Liczba doposażonych placów zabaw	0 szt.	1 szt.	
	Liczba doposażonych siłowni zewnętrznych	0 szt.	1 szt.	
	Liczba zamontowanych urządzeń sportowo-rekreacyjnych	0 szt.	>6 szt.	
	Liczba osób korzystających z nowej infrastruktury	0 os.	>150 os./rok	
	Liczba działań aktywizujących mieszkańców	0 szt.	>5/rok	
	Poziom satysfakcji i zadowolenia mieszkańców	10%	>35%	
PP2 Program Mieszkalny „Nowy start”	Liczba wybudowanych budynków mieszkalnych wielorodzinnych	0 szt.	1 szt.	Sprawozdanie Wójta Dolic, dokumentacja techniczna, projektowa, ewaluacja projektu, badania sondażowe
	Liczba utworzonych lokali mieszkalnych	0 szt.	6 szt.	
	Liczba mieszkań dostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami	0 szt.	2 szt.	
	Powierzchnia wybudowanej infrastruktury mieszkaniowej	0 m²	>600 m²	
	Powierzchnia zagospodarowanego terenu wokół budynku	0 m²	>500 m²	
	Liczba utworzonych miejsc parkingowych	0 szt.	10 szt.	
	Liczba elementów małej architektury i infrastruktury towarzyszącej	0 szt.	10 szt.	
	Liczba osób korzystających z nowej infrastruktury	0 os.	>10 os.	
	Poziom satysfakcji i zadowolenia mieszkańców	0 %	> 50%	
POZOSTAŁE PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE				

Nazwa projektu rewitalizacyjnego	Wskaźniki monitorujące	Wartość wskaźnika w 2026 r.	Wartość wskaźnika w 2036 r.	Źródło danych
PU Rewitalizacja terenów nad jeziorem Gardzko	Powierzchnia zrewitalizowanych terenów nad jeziorem	0 m ²	>3000 m ²	Sprawozdanie Wójta Dolic, dokumentacja techniczna, projektowa, ewaluacja projektu, badania sondażowe
	Długość wybudowanych lub zmodernizowanych ciągów pieszych i ścieżek spacerowych	0 m	>100 mb	
	Liczba utworzonych miejsc rekreacji i wypoczynku	0 szt.	>3 szt.	
	Liczba zamontowanych elementów małej architektury (ławki, kosze, stojaki itp.)	0 szt.	>25 szt.	
	Liczba utworzonych przestrzeni integracji społecznej	0 szt.	>3 szt.	
	Liczba obiektów infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej	0 szt.	> 3 szt.	
	Liczba osób korzystających z nowej infrastruktury	ok.100 os./rok	>500 os./rok	
	Liczba działań aktywizujących mieszkańców	0 szt.	>4/rok	
	Poziom satysfakcji i zadowolenia mieszkańców	20%	>50%	

Źródło: opracowani własne

12.3 Ocena skuteczności działań rewitalizacyjnych

Z uwagi na monitoring bieżący (coroczny) wdrożenia Programu nie planuje się opracowywania raportu z badania ewaluacyjnego mid-term. Z pomiaru stanu realizacji Programu opracowane zostaną raporty oceniające realizację ex-post. Raport z badania ewaluacyjnego będzie przedmiotem opinii Komitetu Rewitalizacji i zostanie przekazany Wójtowi Dolic i Radzie Gminy, a także podany do publicznej wiadomości, poprzez zamieszczenie na stronie internetowej Urzędu Gminy Dolice. Ewaluacja ex-post zaplanowana została na II kwartał 2037 roku. Celami szczegółowymi planowanej ewaluacji ex-post będą:

- Ocena stopnia osiągnięcia celów rewitalizacji,
- Wskazanie stopnia zaspokojenia potrzeb w poszczególnych projektach rewitalizacyjnych,
- Wskazanie potrzeb, które nadal wymagają wsparcia na obszarze zdegradowanym i obszarze rewitalizacji. Przy planowaniu sposobu realizacji badań ewaluacyjnych i analizie wyników szczególna uwaga zostanie zwrócona na aktualność identyfikacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Badania wpływu prowadzonych działań będą oceniane zgodnie z kryteriami ewaluacyjnymi tj. trafność, efektywność, użyteczność, trwałość, ale przede wszystkim skuteczność.

12.4 System wprowadzania modyfikacji do programu

W przypadku konieczności dokonania aktualizacji zapisów Gminnego Programu Rewitalizacji zorganizowane zostaną spotkania Komitetu Rewitalizacji, a pracownicy Urzędu Gminy Dolice będą odpowiedzialni za włączenie interesariuszy rewitalizacji w proces aktualizacji dokumentu, poprzez dotarcie z informacją do jak największej liczby osób, wykorzystując odpowiednio przygotowane materiały informacyjne (m.in. materiały informacyjne na stronie urzędu, plakaty, reklamę w gazecie, listy kierowane bezpośrednio do interesariuszy). Interesariusze, którzy odpowiedzą na kierowane informacje oraz wysyłane zaproszenia oraz zgłoszą się samodzielnie do wskazanych pracowników Urzędu Gminy będą mogli składać propozycje oraz uwagi dotyczące rewitalizacji, a także brać czynny udział w pracach Komitetu Rewitalizacji, po poinformowaniu o takiej chęci niniejszych pracowników.

W odróżnieniu do systemu rocznego dwa razy w okresie programowania Programu powinno zostać wykonane badanie ewaluacyjne pozwalające pozyskać dodatkowo dane jakościowe z realizacji wskaźników. Pozwoli to na skuteczny monitoring realizacji wdrażania Programu,

a w przypadku wystąpienia trudności lub barier w realizacji przedsięwzięć do podjęcia decyzji o dokonaniu aktualizacji zapisów Programu.

13. Określenie zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego

Zaproponowane w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Dolice na lata 2026-2036 projekty nie wymagają wprowadzenia zmian w uchwałach prawa lokalnego. Natomiast przeznaczone do realizacji działania dotyczące zasobu mieszkaniowego gminy będą realizowane z godnie z przyjętymi uchwałami o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 725).

14. Określenie niezbędnych zmian w uchwale dotyczącej Komitetu Rewitalizacji

Przed uchwaleniem Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dolice na lata 2026-2036 została przyjęta uchwała Rady Gminy Dolice w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji w Gminie Dolice. Komitet wspiera działania Wójta w obszarze działań związanych z rewitalizacją w gminie, stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy, a także sprawuje funkcje opiniotawczo-doradcze w sprawach, związanych z przygotowaniem, opracowaniem i wdrażaniem rewitalizacji oraz oceną przebiegu tego procesu na obszarze gminy Dolice. Do zadań członków Komitetu należy w szczególności:

- a) koordynacja działań, włączających lokalną społeczność w konsultacje społeczne dotyczące wdrażania, monitorowania i oceny rewitalizacji na obszarze gminy Dolice;
- b) informowanie lokalnej społeczności o wdrażaniu, aktualizacji, wynikach monitorowania i ocenie podejmowanych przez gminę działań w zakresie rewitalizacji;
- c) promocja działań rewitalizacyjnych,
- d) zapewnienie współpracy ze wszystkimi grupami interesariuszy w procesie rewitalizacji na obszarze gminy Dolice.

Ewentualna zmiana uchwały w sprawie określania zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji nastąpi w drodze konsultacji społecznych, w trybie, w jakim został on przewidziany w ustawie o rewitalizacji.

15. Specjalna Strefa Rewitalizacji

Zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji istnieje możliwość ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji w celu zapewnienia sprawnej realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Takie rozwiązanie można wprowadzić na wniosek wójta, burmistrza lub prezydenta miasta za pomocą odrębnej uchwały przyjmowanej przez radę gminy. Uchwała ta stanowi akt prawa miejscowego. Specjalna Strefa Rewitalizacji może zostać wyznaczona w granicach obszaru rewitalizacji, na okres nie dłuższy niż 10 lat, bez możliwości przedłużenia.

Ze względu na specyfikę przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz plany inwestycyjne gminy **nie przewiduje się ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji na terenach gminy Dolice** objętych obszarem rewitalizacji.

16. Realizacja gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego

16.1 Wskazanie zakresu niezbędnych zmian w planie ogólnym gminy

W gminie Dolice nie został uchwalony plan ogólny, dlatego w momencie uchwalania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dolice na lata 2026-2036 nie można wskazać zakresu niezbędnych zmian w planie ogólnym gminy.

16.2 Wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany

W zakresie określonych projektów w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Dolice na lata 2026-2036 **wymagane jest uchwalenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (mpzp)** dla działek znajdujących się w obszarze rewitalizacji. Wykaz tych działek przedstawiono w poniższym zestawieniu.

Tabela 20 Wykaz działek, do których należy uchwalić mpzp

Nr przedsięwzięcia	Nr działki	mpzp	Funkcja w mpzp
PP1	1373	brak mpzp	U/US/ZP
PP2	152/3	brak mpzp	MW
PP1	59	brak mpzp	US
PP1	54	brak mpzp	U/US/ZP

PP1	58	brak mpzp	US
PP2	152/4	brak mpzp	MW
PP1	1371	brak mpzp	U/US/ZP
PP1	43	brak mpzp	U/US/ZP
PP1	1372	brak mpzp	U/US/ZP
PP1	94/10	brak mpzp	US/ZP
PP1	57	brak mpzp	US
PP1	1203/1	brak mpzp	U/US/UK

Źródło: opracowanie własne

17. Spis tabel, wykresów, map i schematów

Spis map

Mapa 1 Wyznaczony obszar rewitalizacji na terenie gminy Dolice	13
Mapa 2 Położenie gminy Dolice w powiecie stargardzkim.....	14
Mapa 3 Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji - Kolin.....	88
Mapa 4 Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji - Kolin.....	89
Mapa 5 Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji - Dolice.....	90
Mapa 6 Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji - Dolice.....	91
Mapa 7 Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji - Dolice.....	92
Mapa 8 Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji – Ziemomyśl B	93
Mapa 9 Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji - Ziemomyśl B	94
Mapa 10 Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji – Dobropole Pyrzyckie	95
Mapa 11 Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji - Ziemomyśl B.....	96
Mapa 12 Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji – Płoszkowo	97

Spis schematów

Schemat 1 Cele strategiczne.....	32
Schemat 2 Schemat komplementarności przedsięwzięć rewitalizacyjnych	49

Schemat 3 Schemat zarządzania Programem Rewitalizacji	64
---	----

Spis tabel

Tabela 1 Jednostki analityczne wyznaczone na terenie gminy Dolice	7
Tabela 2 Wskaźniki służące analizie do wyznaczenia obszaru zdegradowanego.....	8
Tabela 3 Powierzchnia i liczba ludności wyznaczonego obszaru rewitalizacyjnego na terenie gminy Dolice.....	11
Tabela 4 Analiza wskaźników uwarunkowań społecznych.....	18
Tabela 5 Analiza wskaźników uwarunkowań gospodarczych	19
Tabela 6 Analiza wskaźników uwarunkowań przestrzenno-funkcjonalnych.....	20
Tabela 7 Analiza wskaźników uwarunkowań środowiskowych.....	20
Tabela 8 Analiza wskaźników uwarunkowań technicznych	21
Tabela 9 Podstawowe projekty rewitalizacyjne	34
Tabela 10 Pozostałe projekty rewitalizacyjne	45
Tabela 11 Oddziaływanie przestrzenne projektów rewitalizacyjnych	50
Tabela 12 Komplementarność problemowa przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	51
Tabela 13 Komplementarność celów strategicznego działania w ramach Programów Rewitalizacji	54
Tabela 14 Najważniejsze projekty realizowane ze środków zewnętrznych w gminie Dolice w latach poprzednich.....	54
Tabela 15 Spójność celów rewitalizacji z dokumentami strategicznymi dla rozwoju gminy	56
Tabela 16 Szacunkowe ramy finansowe podstawowych i uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych	62
Tabela 17 Harmonogram realizacji Programu	67
Tabela 18 Karta oceny projektu rewitalizacji	76
Tabela 19 Wskaźniki monitoringu.....	78
Tabela 20 Wykaz działań, do których należy uchwalić mpzp	84

Spis wykresów

Wykres 1 Zdiagnozowane główne problemy społeczno-gospodarcze w gminie Dolice.....	22
Wykres 2 Zdiagnozowane główne potrzeby rozwojowe w gminie Dolice	23

Spis fotografii

Fotografia 1 Dolice z lotu ptaka	15
--	----

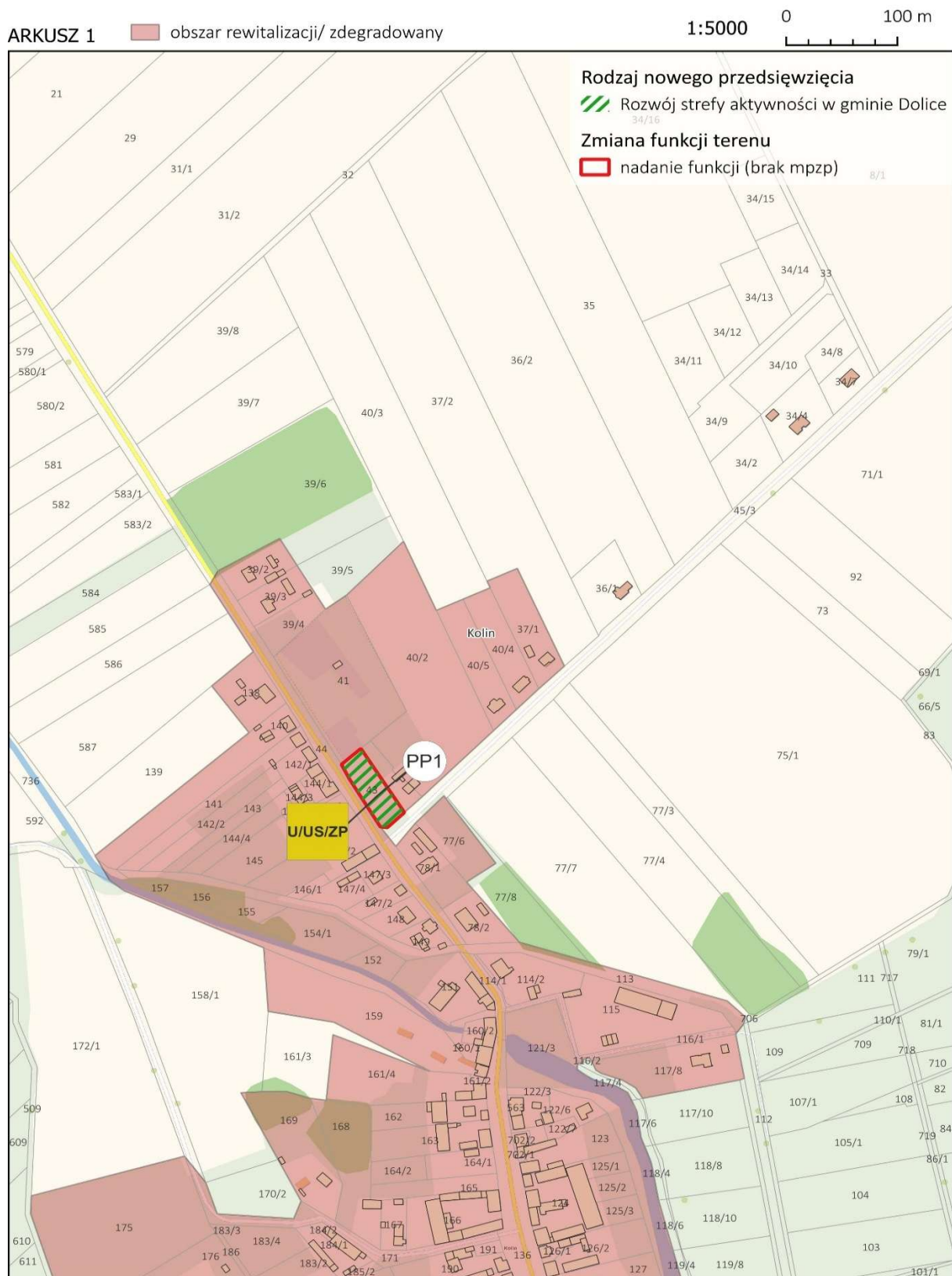
Fotografia 2 „Wrota Czasu” w Dolicach	16
Fotografia 3 Jezioro Gardzko	16
Fotografia 4 Centrum Dolic.....	17

18. Załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji sporządzony na mapie w skali co najmniej 1:5000

Poniżej zaprezentowano załączniki graficzne – mapy, przedstawiające obszar rewitalizacji na terenie gminy Dolice, jak również załączniki graficzne przedstawiające podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzenne obszaru rewitalizacji. Załączniki graficzne sporządzono na mapach w skali 1:5000 z wykorzystaniem treści mapy ewidencyjnej. Zaplanowane projekty rewitalizacyjne na wyznaczonym obszarze rewitalizacyjnym zostały w sposób graficzny przedstawione na 10 arkuszach map.

PODSTAWOWE KIERUNKI ZMIAN FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNE GMINY DOLICE

Mapa 3 Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji - Kolin

Źródło: opracowanie własne

Mapa 4 Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji - Kolin

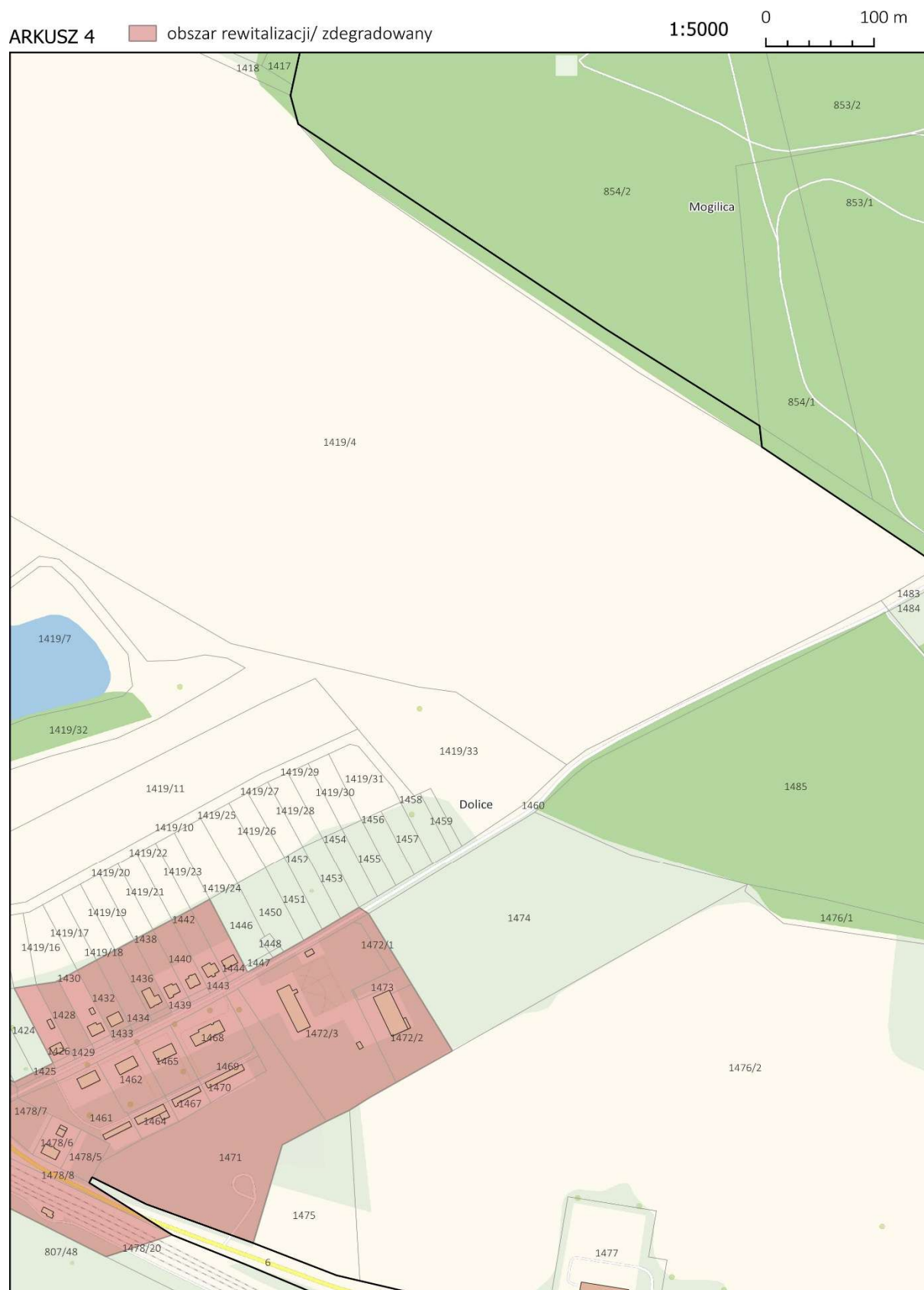
Źródło: opracowanie własne

Mapa 5 Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji - Dolice

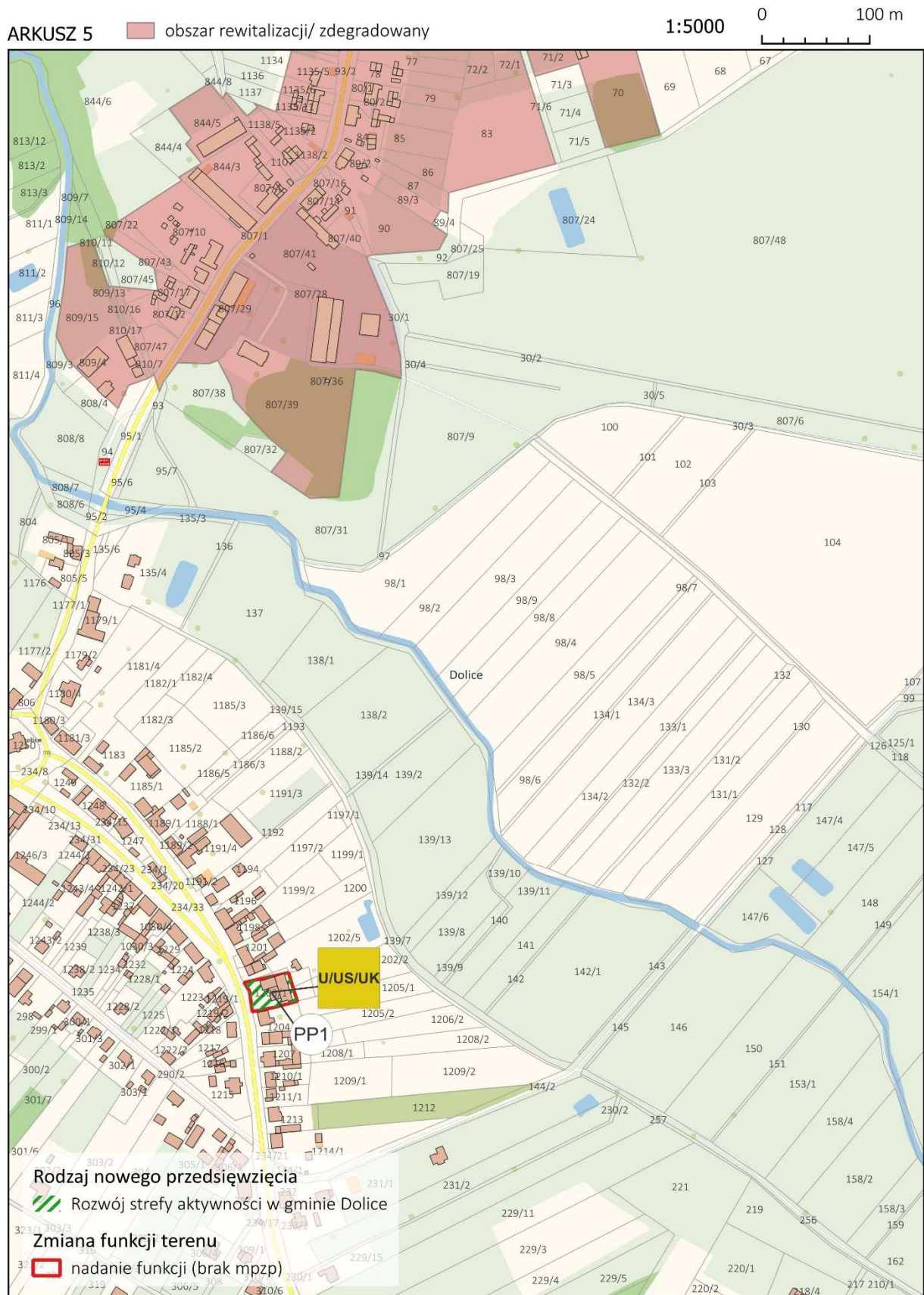
Źródło: opracowanie własne

Mapa 6 Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji - Dolice

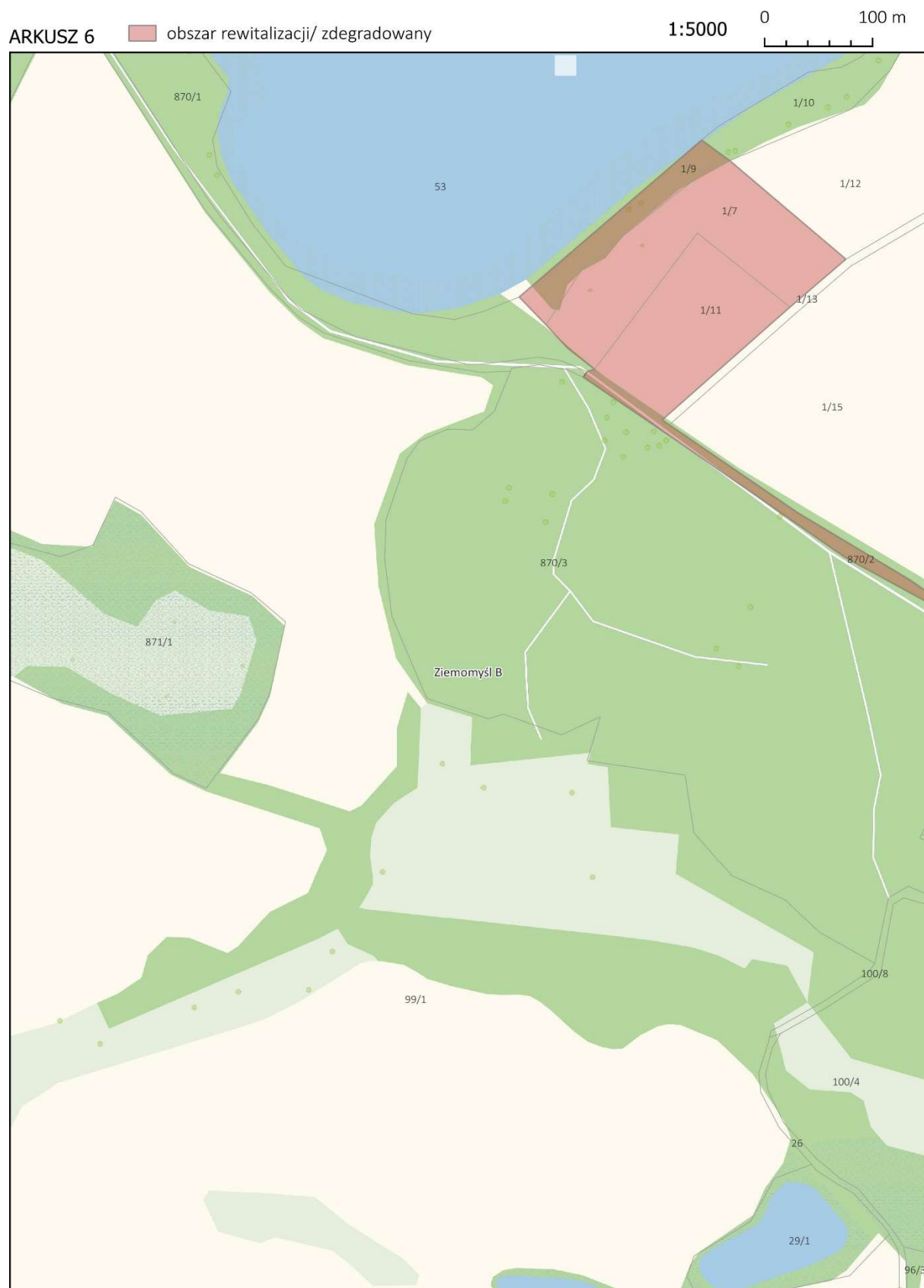
Źródło: opracowanie własne

Mapa 7 Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji - Dolice

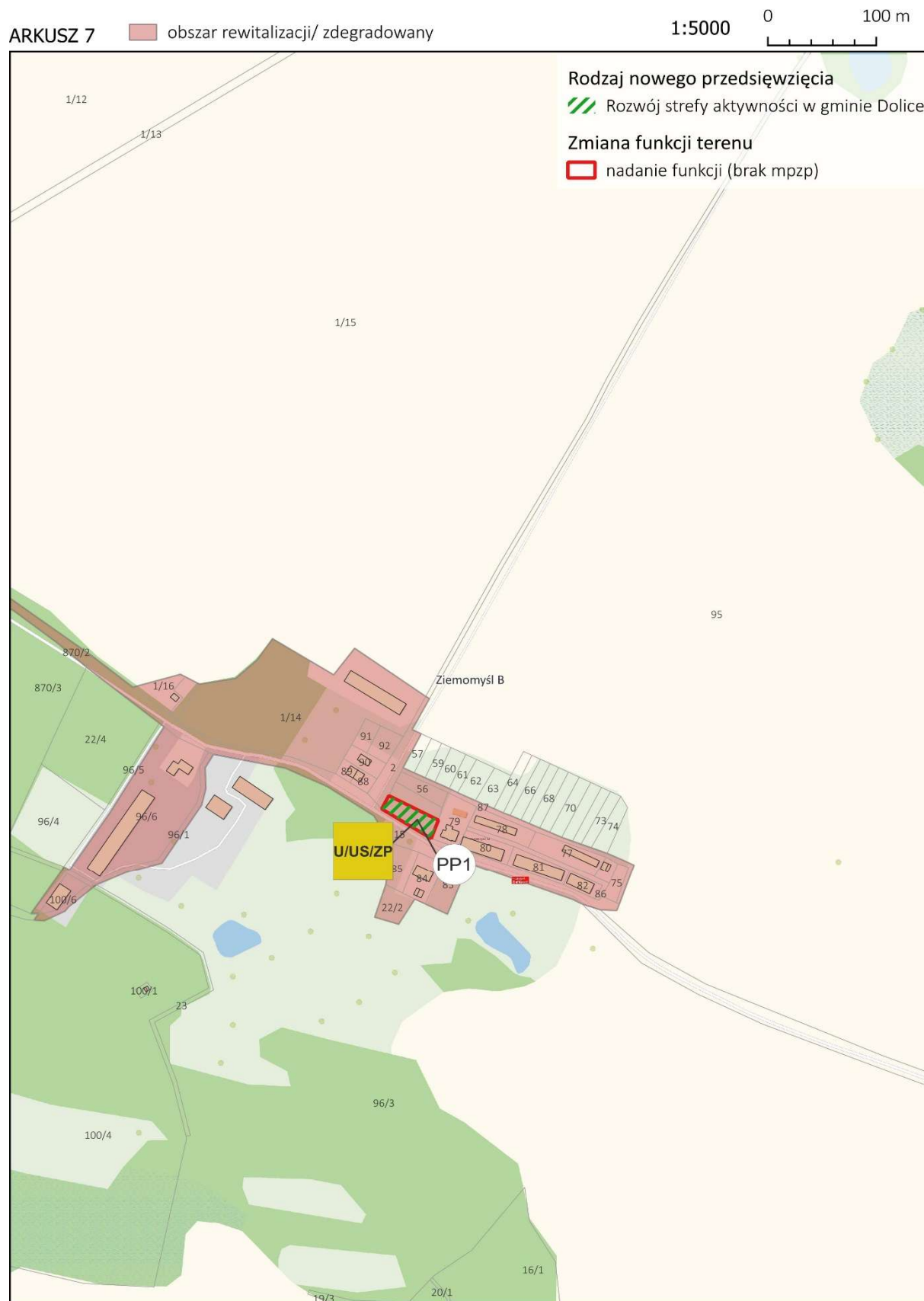
Źródło: opracowanie własne

Mapa 8 Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji – Ziemomyśl B

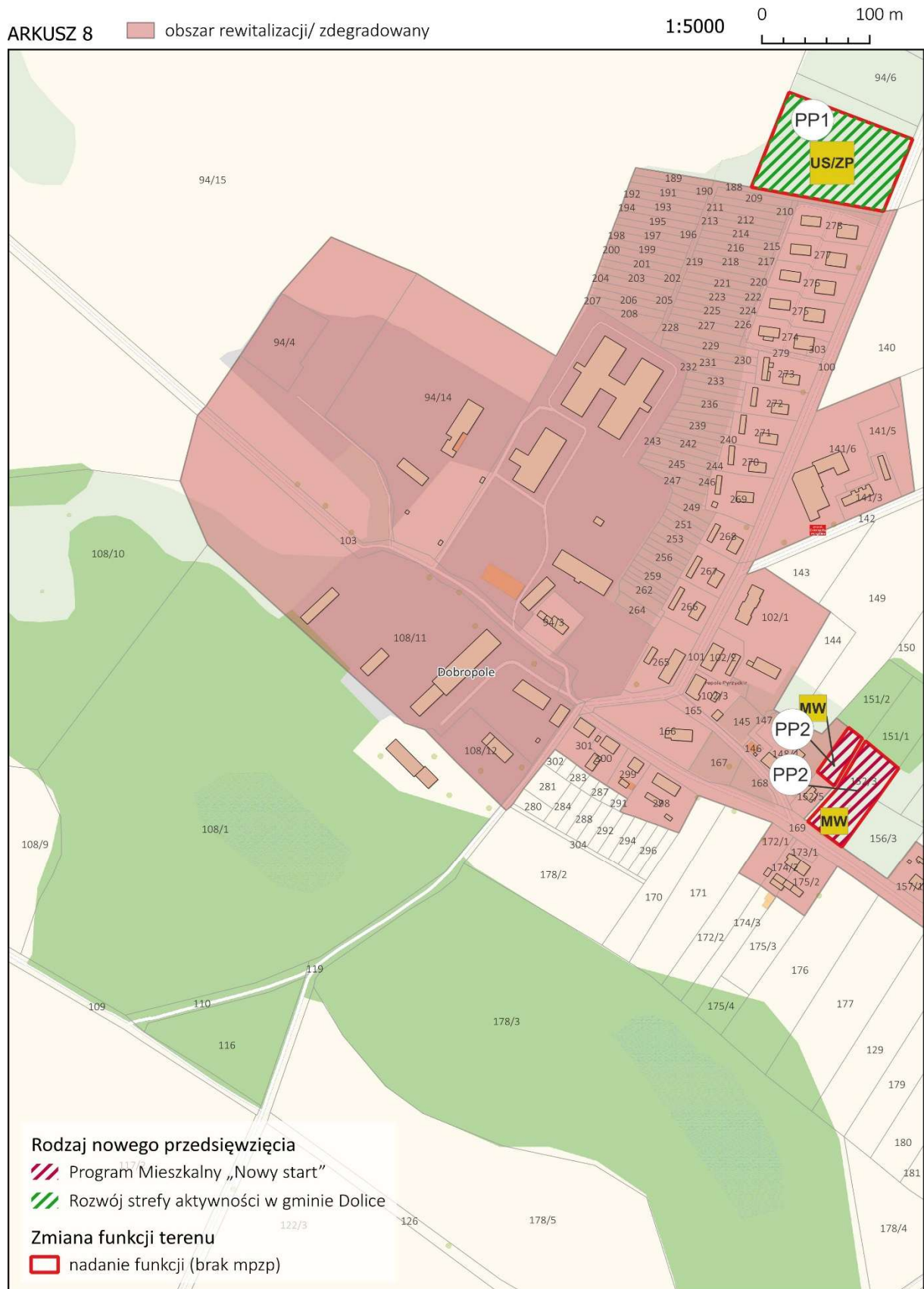
Źródło: opracowanie własne

Mapa 9 Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji - Ziemomyśl B

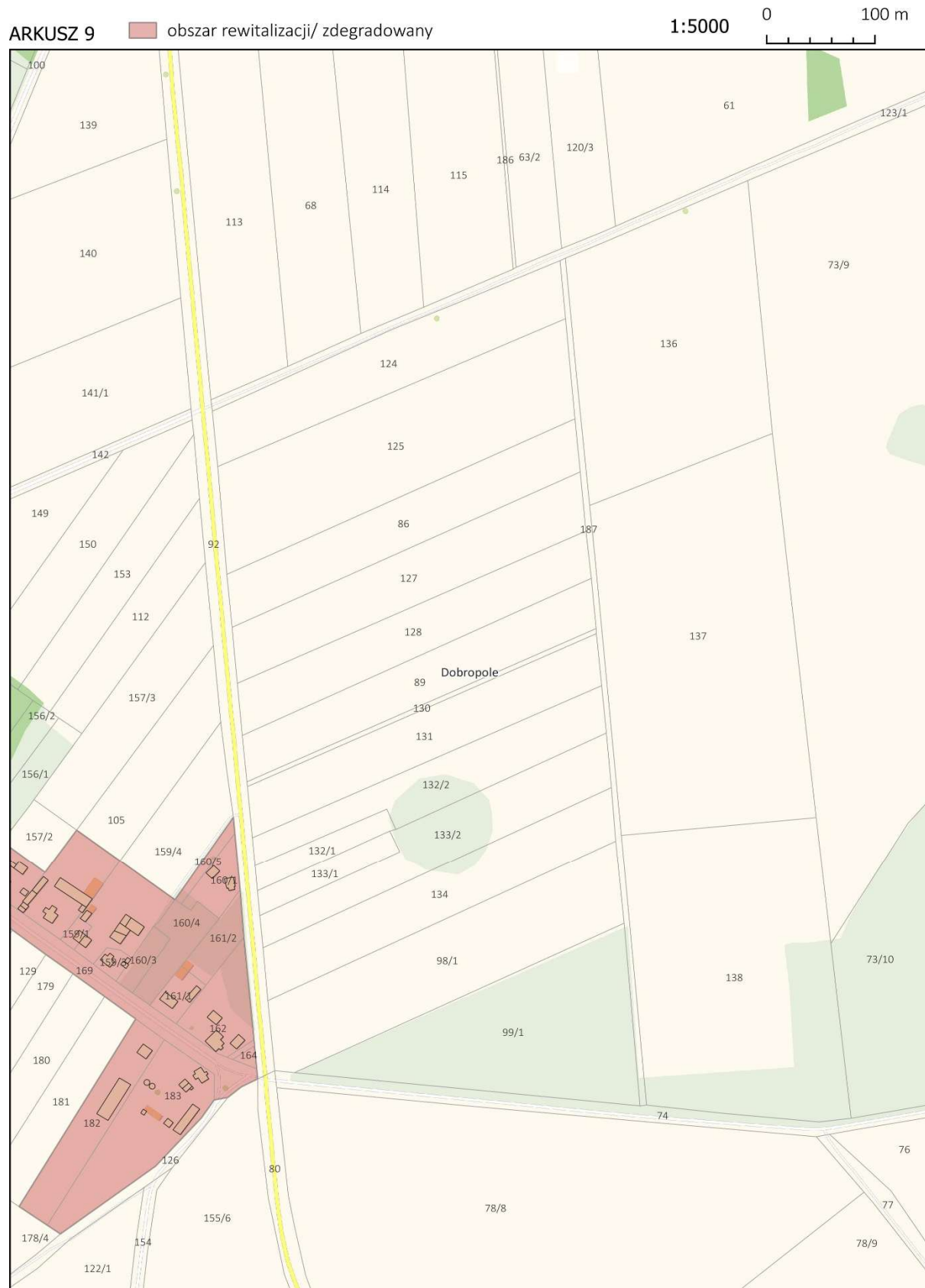
Źródło: opracowanie własne

Mapa 10 Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji – Dobropole Pyrzyckie

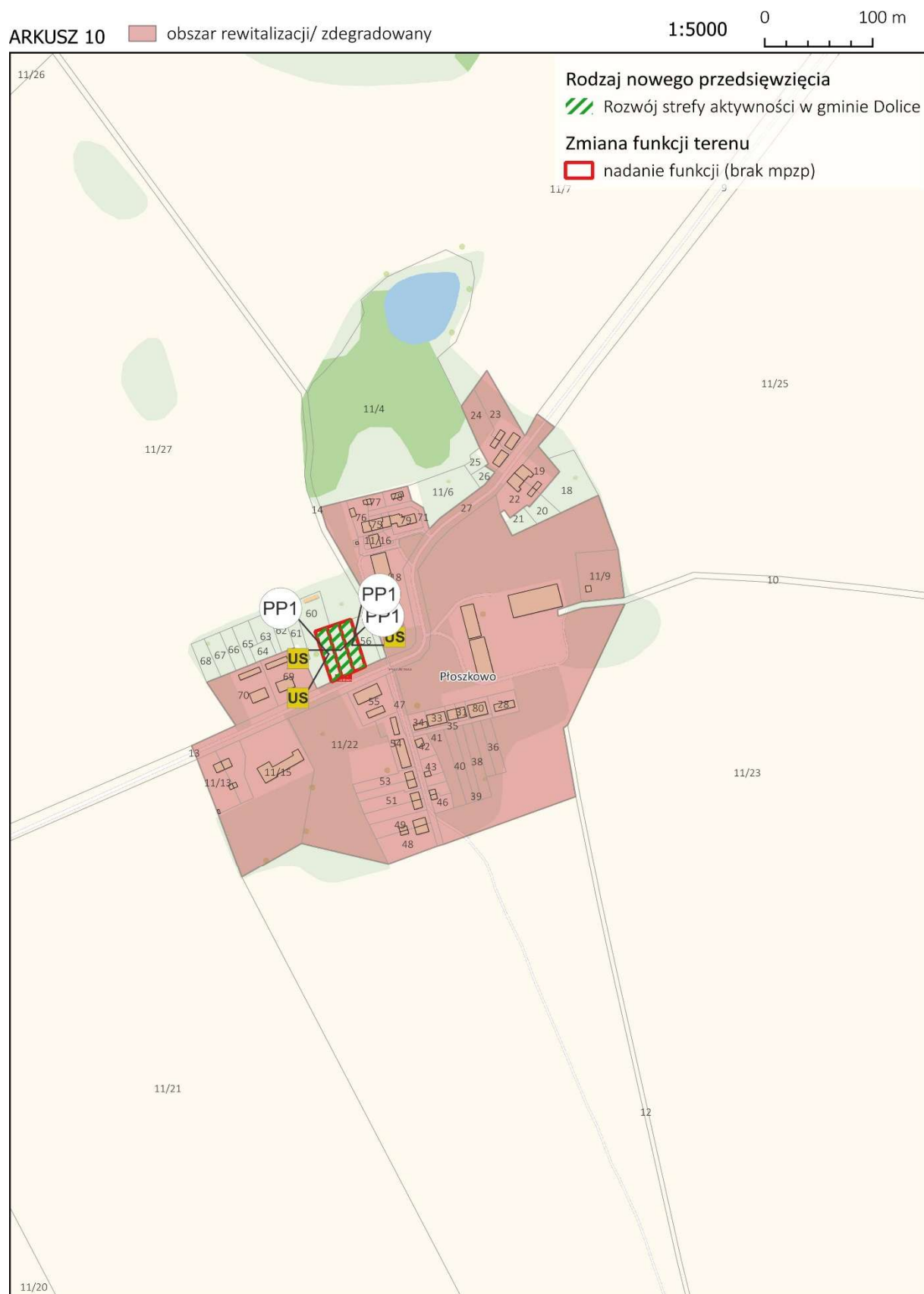
Źródło: opracowanie własne

Mapa 11 Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji - Ziemomysł B

Źródło: opracowanie własne

Mapa 12 Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji – Płoszkowo

Źródło: opracowanie własne